

ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่

นางสาวนรมนต์ มหาศิริมงคล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาแพศศาสตร์ (สหสาขาวิชา)

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-3317-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS RELATED TO EARLY ADOLESCENCE COMMUNICATION ABOUT SEX
WITH PARENTS

Miss Noramon Mahasirimongkol

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Human Sexuality

(Inter-Department)

Graduate School

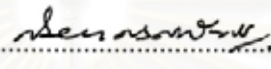
Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-3317-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่
โดย นางสาวนรมนต์ มหาศิริมงคล
สาขาวิชา เพศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์นิกร ดุสิตสิน

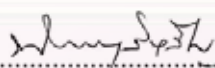
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภักดิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์นิกร ดุสิตสิน)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ พีระศักดิ์ จันทร์ประทีป)

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นรมนต์ มหาศิริมงคล : ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่.
(FACTORS RELATED TO EARLY ADOLESCENCE COMMUNICATION ABOUT
SEX WITH PARENTS) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต,
อ. ที่ปรึกษาร่วม : ศ.กิตติคุณ นพ.นิกร ดุสิตสิน. 90 หน้า. ISBN 974-14-3317-4.

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2548 จำนวน 264 คน เป็นเพศชาย 138 คน เพศหญิง 126 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ เพศของวัยรุ่น เพศของผู้ปกครอง การมีพี่น้องเพศเดียวกัน รูปแบบครอบครัว รูปแบบการเลี้ยงดู การฝ่าฝืนกฎ และความใกล้ชิด

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่สองเป็นแบบวัดการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง ส่วนที่สามเป็นแบบวัดการเลี้ยงดู การฝ่าฝืนกฎ และความใกล้ชิด ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่ คือ การฝ่าฝืนกฎของผู้ปกครอง เพศของวัยรุ่น เพศของผู้ปกครอง และการเลี้ยงดูในแบบเอาใจใส่โดย ปัจจัยดังกล่าวสัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่ถึงร้อยละ 21.50 ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขาวิชาเพศศาสตร์
ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิสิต..... นรมนต์ มหาศิริมงคล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4589092020 : MAJOR HUMAN SEXUALITY

KEY WORD: SEXUAL COMMUNICATION / PARENTS / EARLY ADOLESCENT / FACTORS

NORAMON MAHASIRIMONGKOL : FACTORS RELATED TO EARLY ADOLESCENCE COMMUNICATION ABOUT SEX WITH PARENTS.
THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. SOMPOCH IAMSUPASIT, Ph.D.,
THESIS CO-ADVISOR : PROF. NIKORN DUSITSIN, MD., 90 pp. ISBN 974-14-3317-4.

The purpose of this research was to study factors related to early adolescence communication about sex with parents. The subjects were 264 middle school students, 138 male students and 126 female students in academic year 2005. The subjects were selected by purposive sampling technique. Factors were sex of adolescence, sex of parent, same sex sibling, living with father/mother/others, parenting styles, parent monitoring, and closeness between adolescence and parent.

The questionnaire was used in this study. It was divided into three parts. The first part was personal information. The second part was contained assessment of communication about sex. The last part was contained assessment of parenting style, parent monitoring and closeness. Mean, S.D., percentage and multiple regression were used to analyze the data.

The results revealed that factors significantly related to early adolescence communication about sex with parents were parent monitoring, adolescence sex, parent sex and authoritative parenting style. Those factors were 21.50 accountable for early adolescence communication about sex with parents.

Field of Study...Human Sexuality... Student's signature... *Noramon Mahasirimongkol*
Academic year.....2005..... Advisor's signature... *Sompoth Iamsupasit*
Co-advisor's signature... *Nikorn Dusitsin*

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยกราบขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูง ที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา ชี้แนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และสละเวลาในการตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ จนสำเร็จลงด้วยดี

กราบขอขอบคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์นิกร ดุสิตสิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำ และรับฟังความคิดเห็นต่างๆ ตลอดจน

กราบขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ ที่กรุณาให้เกียรติเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ และศาสตราจารย์กิตติคุณ พีระศักดิ์ จันทร์ประทีป กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุพา อ่อนท้วม อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ รวมถึงความเอาใจใส่ ติดตาม และให้กำลังใจอย่างดีเสมอมาตลอดระยะเวลาการศึกษา

กราบขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศาสตราจารย์กิตติคุณ แพทย์หญิงสุวิทนา อารีพรรค ผู้จัดการฝ่ายการแพทย์โรงพยาบาลเซนต์หลุยส์ และ ดร.นรลักษณ์ เอื้อกิจ อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความกรุณาสละเวลาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการสถานศึกษา คณาจารย์และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาที่ให้ความร่วมมือและความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโทสหสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ทุกท่าน โดยเฉพาะแนน กฤตและพีเอ ที่คอยดูแลกันและกันมาตลอดสี่ปี คุณศิริวดีเจ้าหน้าที่ประสานงานประจำหลักสูตรผู้รอบรู้ทุกเรื่อง เพื่อนๆ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อนๆ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เพื่อนๆ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และเพื่อนๆ โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์

และสุดท้ายขอขอบคุณทุกๆ คนในครอบครัว โดยเฉพาะคุณพ่อคุณแม่ นางสาว และที่สำคัญคือพี่ชายและครอบครัว ที่เป็นกำลังใจให้กันและให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ข้อจำกัดของการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับเพศศึกษา	7
ความหมายของเพศศึกษา	7
ความสำคัญของเพศศึกษา	9
ความมุ่งหมายของการสอนเพศศึกษา	11
เนื้อหาของเพศศึกษา	12
ควรเริ่มสอนเพศศึกษาเมื่อใด	14
ปัญหาของการสอนเพศศึกษาในสังคมไทยปัจจุบัน	16
รูปแบบของเพศศึกษาที่ควรจะเป็นในสังคมไทย	17
แนวคิดเกี่ยวกับเพศศึกษาในครอบครัว	19
ความสำคัญของเพศศึกษาในครอบครัว	19
ความมุ่งหมายของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว	20
การสอนเพศศึกษาในครอบครัวในปัจจุบัน	22
หลักการพูดคุยเรื่องเพศกับลูก	23
จิตวิทยาพัฒนาการและการสอนเพศศึกษาในวัยรุ่นตอนต้น	34
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง	42
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	48
ประชากร	48

กลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	66
สรุปผลการวิจัย	67
อภิปรายผลการวิจัย.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	72
รายการอ้างอิง.....	73
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	84
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	85
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	90

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การแบ่งกลุ่มการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง ตามระดับการเรียกร้องและการตอบสนอง	54
2 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากร	58
3 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองทั้งหมด จำแนกตามรูปแบบการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง	59
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบวัด.....	60
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน แบบวัดการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นและผู้ปกครอง เปรียบเทียบระหว่างเพศของวัยรุ่นและเพศของผู้ปกครอง	61
6 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง (Correlation Matrix)	63
7 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุแบบ Stepwise ของปัจจัยที่มีผลต่อการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง	64

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสอนเพศศึกษาในครอบครัวเป็นการวางรากฐานที่ดีให้กับชีวิตเพื่อให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่และใช้ชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข เพศศึกษาจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ถึงความรัก ความเข้าใจ ตลอดจนความราบรื่นในครอบครัว อันเป็นจุดเริ่มต้นของสังคม (เพ็ญศรี พิชัยสนธิ และ ระวีวรรณ แสงฉาย, 2531)

เนื่องจากครอบครัวเป็นแหล่งที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ความเชื่อ และเจตคติเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศแก่เด็ก การที่เด็กได้รับการสอนเพศศึกษาจากผู้ปกครองจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก เพราะเด็กจะได้รับการพัฒนาคุณลักษณะต่างๆ ที่เป็นรากฐานของพฤติกรรม อันทำให้เกิดความพอใจในตนเอง และจะทำให้สามารถมีชีวิตครอบครัวที่มีความสุขในอนาคต

การสอนเพศศึกษาแก่เด็กสามารถสอนได้ตลอดเวลา และเริ่มตั้งแต่เกิด โดยเรียนรู้จากปฏิกิริยาของพ่อแม่และผู้ปกครอง สีหน้า ท่าที กิริยา วาจา การแสดงออกของความรักที่มีต่อกันและกันและต่อลูก จะมีผลต่อความเข้าใจและเจตคติเรื่องเพศของเด็ก ผู้ปกครองจึงเลือกไม่ได้ว่าจะสอนเพศศึกษาแก่เด็กหรือไม่ แต่ควรจัดให้มีเพศศึกษาด้วยวิธีที่ได้ผลดีต่อเด็ก (เพ็ญศรี พิชัยสนธิ และ ระวีวรรณ แสงฉาย, 2531)

ความสำคัญของเพศศึกษาในครอบครัวดังที่ได้กล่าวข้างต้น เป็นสิ่งที่ผู้ปกครองหลายคนตระหนักดี หรือแม้ไม่เคยทราบมาก่อน เมื่อได้ทราบความสำคัญแล้ว ก็คิดว่าควรเริ่มควรพูด และสอนกันให้เกิดผลดีต่อลูก แต่ในความเป็นจริงการสอน การพูด เรื่องเพศในครอบครัวนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นในทุกครัวเรือน แม้ในบ้านที่ผู้ปกครองทราบดีถึงความสำคัญและหน้าที่ที่จะต้องสอนเรื่องเพศแก่ลูกก็ตาม

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ในอเมริกาทราบว่าการสอนเพศศึกษาแก่ลูกนั้นเป็นความรับผิดชอบอย่างหนึ่ง แต่กลับพบว่าเพื่อนและสื่อเป็นแหล่งให้ความรู้เรื่องเพศหลักสำหรับเด็กในอเมริกาตั้งแต่ยุค 1940s (B.M. King & J. Lorusso, 1997) จากการสำรวจพบว่าเด็กอเมริกันในช่วงวัยก่อนวัยรุ่น(10-12 ปี)กล่าวว่าแม่ สื่อ ครูและโรงเรียน เป็นผู้ให้ความรู้เรื่องเพศแก่ตนได้เท่าๆกันคือ 38% ในขณะที่พ่อเป็นอันดับที่ 4 (34%) และเพื่อนเป็นอันดับที่ 5 (31%) แต่ในวัยรุ่นตอนต้น(13-15 ปี)กลับพบว่าแหล่งให้ความรู้เรื่องเพศมากที่สุดกลับเป็นเพื่อน(64%) สื่อ (61%) ครูและโรงเรียน(44%) อินเทอร์เน็ต (40%) และแม่เป็นอันดับที่ 5 (38%) (Kaiser Family Foundation, 1998)

จากผลการสำรวจข้างต้นจะเห็นได้ว่าเมื่อเด็กเข้าสู่วัยรุ่น พ่อและแม่เป็นแหล่งความรู้เรื่องเพศเท่าเดิมหรือลดลง แต่กลับมีเพื่อนและสื่อเข้ามามีบทบาทอย่างสูงมากแทน ดังที่จริญญา นิลแพทย์ (2541) พบว่าเด็กวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร มีการพูดคุยเรื่องความ

รักและเพศสัมพันธ์กับเพื่อน แต่แทบจะไม่มี การพูดคุยเรื่องดังกล่าวกับพ่อแม่ พี่น้องและญาติเลย และเมื่อวัยรุ่นมีปัญหาเรื่องความรักและเพศสัมพันธ์พวกเขาจะพูดคุยเรื่องปัญหา กับเพื่อนมาก และไม่คุยกับพ่อแม่ พี่น้อง และญาติ เช่นกัน คำถามจึงมีว่าทำไมวัยรุ่นจึงหันไปพึ่งเพื่อนและสื่อในการหาคำตอบเรื่องเพศ พวกเขาคิดว่าเพื่อนและสื่อสามารถให้คำตอบต่อคำถามเรื่องเพศได้มากกว่าพ่อแม่หรือ ทำไมการพูดคุยกับผู้ปกครองในเรื่องเพศจึงไม่เกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นน้อย เป็นเพราะวัยรุ่นมองว่าผู้ปกครองเป็นสิ่งที่เข้าถึงยากหรือเปล่า หรือผู้ปกครองมีแนวโน้มไม่เป็นมิตรกับเขาเมื่อพูดถึงเรื่องเพศ

งานสำรวจของ Kaiser Family Foundation & Seventeen magazine (2002) อาจตอบคำถามข้างต้นได้บ้าง งานสำรวจดังกล่าวพบว่าวัยรุ่นในอเมริกาให้เหตุผลเกี่ยวกับการไม่พูดเรื่องเพศกับผู้ปกครองไว้ดังนี้ อันดับที่1คือ วัยรุ่นกังวลเรื่องปฏิกิริยาของผู้ปกครอง (83%) อันดับสองคือกลัวว่าผู้ปกครองจะคิดว่าพวกเขากำลังคิดจะมีเพศสัมพันธ์ หรือมีเพศสัมพันธ์ไปแล้ว (80%) เหตุผลอันดับสามคือความอาย (78%) ไม่รู้ว่าจะเริ่มอย่างไรเป็นเหตุผลอันดับสี่ (77%) และสุดท้ายคือพวกเขาไม่คิดว่าผู้ปกครองจะเข้าใจเขา (64%)

มีวัยรุ่นจำนวนมากที่กล่าวว่าเมื่อพวกเขาต้องการที่จะคุยกับผู้ปกครองในหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องเพศ ในช่วงขณะนั้นผู้ปกครองของพวกเขาจะเปลี่ยนเป็นระแวงระวังในทันทีและถามคำถามกลับในทำนองกล่าวหา สิ่งแรกที่พวกเขาคิดก็คือเมื่อเด็กๆ ของพวกเขาถามคำถามเรื่องเพศแปลว่าเด็ก ๆ ของพวกเขามีเพศสัมพันธ์แล้ว หรือกำลังตั้งครครภ์หรือทำให้เด็กสาวตั้งครครภ์ ผู้ปกครองมักจะคิดไปในทำนองนี้โดยอัตโนมัติ และการปิดใจของผู้ปกครองนี้ควรจะยุติลง แล้วหันกลับมาฟังและเริ่มต้นสื่อสารกับลูกอย่างจริงจัง เพื่อให้ลูกเชื่อใจ และไวใจ หลักจากนั้นจะไม่มีอะไรยากในการสื่อสารกับลูกอีก (Gonzalez, J., 2003)

ความใกล้ชิดและความไวใจของลูกที่มีต่อผู้ปกครองจะช่วยให้อายุวัยรุ่นมีการสื่อสารเรื่องเพศที่ดี และเมื่อวัยรุ่นสื่อสารเรื่องเพศได้ดีกับผู้ปกครอง ในอนาคตเมื่อพวกเขามีคู่อรักก็จะสามารถสื่อสารเรื่องเพศกับคู่อรักในเรื่องเอดส์ การใช้ถุงยางอนามัย และการคุมกำเนิดได้ดีด้วย (Shoop, D.M. & Davidson, P.M., 1994) ทำให้วัยรุ่นมีสุขภาพทางเพศที่ดี มีความรับผิดชอบต่อการมีเพศสัมพันธ์ และให้ความสำคัญกับเพศสัมพันธ์ในแง่ความรัก ความใกล้ชิด ทำให้เป็นผู้ใหญ่ที่รับผิดชอบต่อเรื่องเพศในอนาคต

ด้วยเหตุที่ปัจจัยที่ทำให้เด็กวัยรุ่นตอนต้นสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครอง ของเด็กวัยรุ่นไทยและเด็กวัยรุ่นอเมริกันอาจจะแตกต่างกันเนื่องจากค่านิยม การเลี้ยงดู และวัฒนธรรม ผู้วิจัยจึงต้องการจะศึกษาสาเหตุปัจจัยของการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นไทยกับผู้ปกครอง เพื่อให้ข้อมูลที่ได้นั้นสามารถนำมาปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสร้างอนาคตทางเพศที่ดีแก่เยาวชนไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับ
ผู้ปกครอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรเป้าหมาย การวิจัยนี้จำกัดในกลุ่มวัยรุ่นที่ศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งศึกษาในโรงเรียนสหศึกษา โรงเรียนชาย และโรงเรียนหญิง ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
ตัวแปรตาม คือ การสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง
ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 1. รูปแบบของครอบครัว
 2. การมีพี่น้องเพศเดียวกัน
 3. เพศของวัยรุ่น
 4. เพศของผู้ปกครอง
 5. รูปแบบการเลี้ยงดู
 6. การเฝ้าสังเกต
 7. ความใกล้ชิด

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อหรือแม่ หรือญาติที่อยู่อาศัยร่วมบ้านเดียวกันกับวัยรุ่น มีบทบาทในการเป็นผู้ปกครอง มีความใกล้ชิดกับเด็กวัยรุ่นตอนต้นมากที่สุด เป็นผู้เลี้ยงดูเด็กมาตลอด โดยเด็กวัยรุ่นที่เป็นผู้ให้ข้อมูลวิจัยจะเป็นผู้ระบุว่าผู้ปกครองของตนเองเป็นใครด้วยตนเอง

วัยรุ่นตอนต้น หมายถึง วัยรุ่นที่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมต้น มีอายุในระหว่าง 12-17 ปี

การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นและผู้ปกครอง หมายถึง การที่พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองอื่นๆ ให้ความรู้ ความเข้าใจ ผ่านการพูดคุย แนะนำ การให้คำปรึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศหรือภาวะทางเพศของมนุษย์แก่วัยรุ่น โดยมีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องต่างๆ ได้แก่ ด้านร่างกายและชีวภาพทางเพศ จิตวิทยา สังคมวิทยา สุขวิทยา

การพูดคุยนี้เพื่อให้วัยรุ่นมีความรู้เท่าทัน มีความเข้าใจ สามารถสร้างเจตคติที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนในด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และวัฒนธรรม ประเพณีได้อย่างเหมาะสม ควรแก่แต่ละสังคม เพื่อเตรียมพร้อมชีวิตในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงทางด้านเพศตลอดเวลา ให้สามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในสังคมได้

รูปแบบของครอบครัว หมายถึง ครอบครัวที่วัยรุ่นอาศัยอยู่ด้วย แบ่งออกเป็น ครอบครัวที่มีแต่พ่อเพียงคนเดียว ครอบครัวที่มีแต่แม่เพียงคนเดียว ครอบครัวที่มีทั้งพ่อและแม่ ครอบครัวที่มีเพียงปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติผู้ใหญ่อื่นๆที่เป็นผู้เลี้ยงดู

การมีพี่น้องเพศเดียวกันกับวัยรุ่น หมายถึง การมีพี่หรือน้องร่วมสายเลือดที่มีเพศเดียวกันกับวัยรุ่น ผู้วิจัยแบ่งประเภทการมีพี่น้องออกเป็น 4 กรณี คือ มีแต่พี่น้องเพศเดียวกัน มีแต่พี่น้องต่างเพศ มีทั้งพี่น้องเพศเดียวกันและต่างเพศ และเป็นลูกคนเดียว

เพศ หมายถึง เพศทางร่างกาย แบ่งออกได้เป็น หญิง หรือ ชาย ตามอวัยวะสืบพันธุ์

สัมพันธภาพของผู้ปกครองกับวัยรุ่น : รูปแบบการเลี้ยงดู การเฝ้าสังเกต ความใกล้ชิด

สัมพันธภาพของผู้ปกครองกับวัยรุ่น(Parent-child Connectedness) หมายถึง การที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง กับวัยรุ่นมีปฏิสัมพันธ์กันในด้านต่างๆ ทั้งในแง่ดีและไม่ดี โดยดูจากการแสดงออกของปฏิกิริยาการกระทำ ความคิด และอารมณ์ระหว่างกันและกัน ในการศึกษานี้จะศึกษาสัมพันธภาพของพ่อแม่ลูกใน 3 ด้าน คือ รูปแบบการเลี้ยงดู การเฝ้าสังเกต และความใกล้ชิดที่พ่อแม่มีต่อลูก

รูปแบบการเลี้ยงดู(Parenting Style) สภาวะที่วัยรุ่นรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ปกครอง ในการเลี้ยงดูตนเอง ซึ่งรายละเอียดของรูปแบบการเลี้ยงดูที่ใช้ในการวิจัยจะกล่าวต่อไปในบทที่ 2 และ 3 โดยในการจัดรูปแบบการเลี้ยงดู จะต้องดูจากการเรียกร้องและการตอบสนองของผู้ปกครอง

การเรียกร้อง(Demand) หมายถึง การวางมาตรฐานการประพฤติตัวของลูกไว้ในระดับสูง บอกให้ลูกรู้ว่าสิ่งที่ผู้ปกครองคาดหวังคืออะไร จับตาลูกอย่างใกล้ชิดว่าลูกประพฤติตัวอย่างไร มีการใช้กฎข้อบังคับเมื่อเด็กออกนอกกลุ่มนอกรทาง และสนับสนุนให้ลูกรับผิดชอบตนเองโดยอยู่ในสายตาของผู้ปกครอง

การตอบสนอง(responsive) หมายถึง การปรับตัวให้เข้ากับลูก รับฟังลูกอย่างตั้งใจ รู้คุณสมบัติเฉพาะตัวของลูก และเข้าไปมีส่วนร่วมในชีวิตลูก ผู้ปกครองจะแสดงออกว่ารักอบอุ่น และให้กำลังใจ เรียบง่าย ๆ ว่าทำตัวเป็นเพื่อนกับลูก

การวิจัยนี้จะแบ่งกลุ่มรูปแบบการเลี้ยงดูของผู้ปกครองออกเป็น 3 แบบ โดยผู้วิจัยได้ใช้ต้นแบบของแบบวัดจากแนวคิดของ Lezin, N., et al. (2003) ซึ่งแบ่งรูปแบบการเลี้ยงดูออกเป็น

1. **แบบใช้อำนาจเด็ดขาด(Authoritarian)** คือ เรียกร้องจากลูกสูงมาก จะให้ความอบอุ่นในระดับใดก็ได้
2. **แบบตามใจ/ไม่ใส่ใจ(Permissive)** คือ ไม่เรียกร้อง ไม่คาดหวังอะไร อาจจะไม่ให้ความอบอุ่นหรือไม่ก็ได้ รวมไปถึงพวกที่เรียกร้องจากลูกในระดับปานกลางแต่ให้ความรัก ความอบอุ่นในระดับต่ำจนถึงปานกลางด้วย

3. **แบบเอาใจใส่(Authoritative)** เป็นกลุ่มที่ดีที่สุด คือเรียกร้องจากลูกในระดับปานกลางและในขณะเดียวกันก็ให้ความรักเพื่อตอบสนองสูง

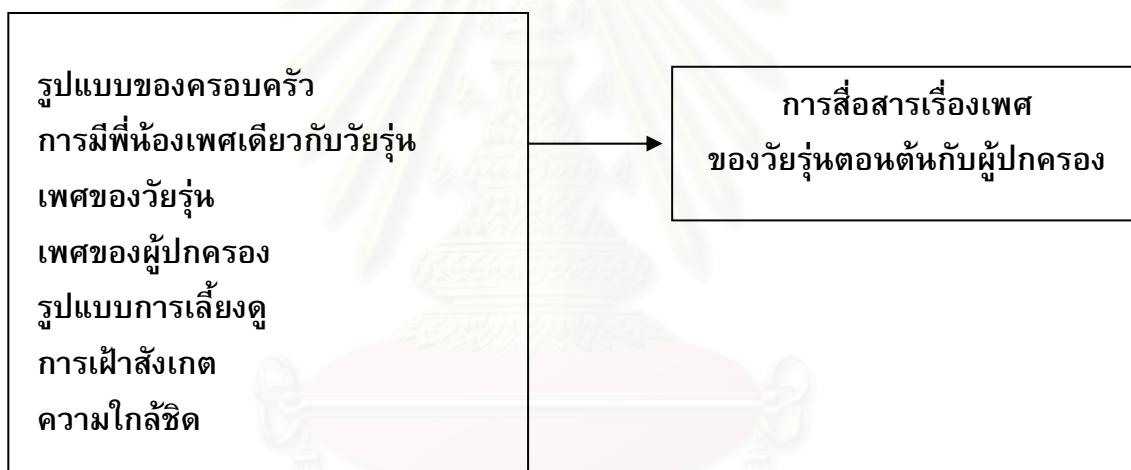
การเฝ้าสังเกต(Parent Monitoring) หมายถึง สภาวะที่วัยรุ่นรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ปกครองในการเฝ้าติดตามดูว่าตนอยู่ที่ไหน อยู่กับใคร เมื่อไรจะกลับบ้าน และจะกลับบ้านอย่างไร

ความใกล้ชิด(Closeness) หมายถึง สภาวะที่วัยรุ่นรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้ปกครองในด้านความรู้สึกสนิทกับผู้ปกครอง รู้สึกใกล้ชิด ผูกพัน และใช้เวลาร่วมกันในครอบครัว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการที่วัยรุ่นตอนต้นจะสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครอง เพื่อนำมาใช้ในการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้าใจวัยรุ่นและสามารถปรับตัวเข้าหาวัยรุ่นได้มากขึ้น
2. ได้ทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการพูดคุยเรื่องเพศในครอบครัวระหว่างวัยรุ่นตอนต้นและผู้ปกครองจากมุมมองวัยรุ่นตอนต้น
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวของวัยรุ่น ในลักษณะที่ลึกและกว้างต่อไป

ข้อจำกัดของการวิจัย

การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เท่านั้น ซึ่งอาจจะทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มตัวอย่างที่ควรจะเป็นวัยรุ่นชั้นมัธยมต้นทั้งสามชั้นปี

การศึกษาค้นคว้าการสื่อสารนั้นควรจะศึกษาทั้งสองฝ่ายที่ได้สื่อสารกัน แต่การวิจัยนี้ศึกษาในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นเพียงฝ่ายเดียว โดยไม่ได้ศึกษากับผู้ปกครอง ทำให้ข้อสรุปที่ได้เป็นเพียงข้อมูลจากมุมมองของวัยรุ่นเท่านั้น ซึ่งยังต้องการข้อมูลจากฝ่ายผู้ปกครองที่ได้สื่อสารกับวัยรุ่นเพื่อนำมาศึกษาถึงปัจจัยของการสื่อสารระหว่างวัยรุ่นและผู้ปกครองได้ครบถ้วนมากขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับพ่อแม่” อาศัยแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเรื่องเพศศึกษา
2. แนวคิดเรื่องเพศศึกษาในครอบครัว
3. แนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการและการสอนเพศศึกษาในวัยรุ่นตอนต้น
4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง

แนวคิดเกี่ยวกับเพศศึกษา

ความหมายของเพศศึกษา

H. Frederick Kilander (1970) กล่าวว่า เพศศึกษา หมายถึง มาตรการทางการศึกษาทั้งหลายที่ช่วยเตรียมเยาวชนให้พร้อมกับที่จะต้องเผชิญปัญหาชีวิต โดยมีแกนกลางสำคัญมาจากสัญชาตญาณทางเพศ (Sex instinct) และสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ (Inevitably) อื่นๆ ซึ่งเป็นปกติวิสัยที่มนุษย์ทุกรูปทุกนามจะต้องประสบตลอดช่วงชีวิตของเขา ปัญหาเหล่านี้เกี่ยวข้องกับด้านร่างกาย สังคม จิตใจ ศิลธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีผลสำเร็จต่อชีวิตครอบครัวรวมทั้งสัมพันธภาพที่ดีของสมาชิกในครอบครัว

ชัยวัฒน์ ปัญจพงศ์ และคณะ (2524) กล่าวว่า เป็นเพศศึกษา หมายถึง กระบวนการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านกลไกของการทำงาน การเปลี่ยนแปลง ความต้องการและผลสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของเพศทั้งสองในทุกๆ ด้าน เช่น ทางด้านกายวิภาค สรีรวิทยา สุขภาพจิต สถานภาพ และบทบาททางเศรษฐกิจ สังคม ประเพณี วัฒนธรรม และการเมือง ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในการปรับตัว วางแผนชีวิตและการตัดสินใจปฏิบัติต่อกันระหว่างเพศและเพศเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะมีผลทำให้เกิดความเป็นระเบียบในสังคมและชีวิตครอบครัว

นอกจากนี้ยังได้อธิบายว่าเพศศึกษาเป็นกระบวนการศึกษา (Education Process) เพราะเพศศึกษาไม่ใช่การให้ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ (Sex Information) เช่น การสอนกายวิภาค สรีรวิทยา หรือแม้แต่ ชีววิทยาอย่างที่มีปรากฏอยู่ เพศศึกษาไม่จำเป็นต้องได้จากการศึกษาในระบบโรงเรียนเท่านั้น แต่เพศศึกษาสามารถศึกษาได้ทุกหนทุกแห่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นทุกเมื่อเชื่อกัน มีปรากฏให้เห็นในชีวิตจริงตั้งแต่เกิดจนตาย

มยุรี ภูงามทอง (2534) กล่าวว่าเพศศึกษา หมายถึง กระบวนการศึกษาที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจถึงเรื่องราวทางเพศ ในด้านกลไกการทำงาน การเปลี่ยนแปลง ความต้องการ และผลสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของเพศทั้งสองในทุกๆ ด้าน เช่น ทางด้านกายวิภาค สรีรวิทยา สุขภาพจิต เศรษฐกิจ ฯลฯ อันที่จะให้บุคคลได้นำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข

เพ็ญศรี พิชัยสนธิ และ ระวีวรรณ แสงฉาย (2537) ได้ให้ความหมายของเพศศึกษาไว้ว่า เพศศึกษา คือ การให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องเพศ เข้าใจความแตกต่างของแต่ละเพศ และวิธีการสัมพันธ์อันดีต่อกันและกัน แต่ละคนจะสามารถประพฤติปฏิบัติตนต่อเพื่อนร่วมเพศ และเพื่อนต่างเพศด้วยความนับถือเพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องในสังคม

จันจิรา ไทยบัณฑิต (2538) ได้สรุปไว้ว่า เพศศึกษา หมายถึง กระบวนการทางการศึกษาที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านกลไกของการทำงาน การเปลี่ยนแปลงความต้องการ และผลสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงความต้องการทางเพศทั้งเพศชายและเพศหญิง ในทุกๆ ด้าน เช่น ทางด้านกายวิภาค สรีรวิทยา สุขภาพจิต สถานภาพ และบทบาททางเศรษฐกิจ สังคม ประเพณีวัฒนธรรม และการเมือง ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในการปรับตัว วางแผนชีวิตและการตัดสินใจ การปฏิบัติต่อเพศตรงข้ามและเพศเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะมีผลทำให้เกิดความเป็นระเบียบในสังคมและชีวิตครอบครัว เป็นการศึกษาเรื่องของมนุษย์ และความแตกต่างทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจของเพศชาย เพศหญิง ตลอดจนรู้จักธรรมชาติของมนุษย์ สามารถปรับตัวให้มีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร (2541) ได้สรุปความหมายของเพศศึกษาไว้ดังนี้

1. เพศศึกษา หมายถึง ความรู้ทั่วไปที่ควรให้เด็กได้ศึกษาเล่าเรียนภายในขอบเขตที่เหมาะสม ของแต่ละวัย โดยการศึกษาปัญหาชีวิตเกี่ยวกับเรื่องเพศและพฤติกรรมทางเพศ ในด้านความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิดความรับผิดชอบ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพศ
2. เพศศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดประสบการณ์อันเป็นผลทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่ดีเกี่ยวกับเรื่องเพศ ทางด้านความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาชีวิตเกี่ยวกับเรื่องเพศได้

มลจินทร์ เกียรติสังวร (2542) ได้สรุปว่า เพศศึกษา หมายถึง การให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลในเรื่องเพศ อันเป็นความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและการเจริญเติบโตของร่างกายอย่างสมบูรณ์ การพัฒนาบุคลิกภาพ การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีงามระหว่างสองเพศ การ

ประพจน์ทางเพศตามกฎเกณฑ์ของสังคมและขนบธรรมเนียมที่ตึงงาม รวมทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องสุขปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้เกิดอนามัยทางเพศที่ดี

อังค์สูมล เชื้อชัย (2543) ได้สรุปความหมายของเพศศึกษาว่า เป็นการศึกษเกี่ยวกับชีวิตทั้งชีวิต ของทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่กล่าวถึงพัฒนาการทางเพศในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม การปรับตัวเพื่อสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในแต่ละวัย การมีสัมพันธภาพกับเพศเดียวกัน และกับเพศตรงข้าม แนวทางปฏิบัติในการมีครอบครัว ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตในครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุข

สุวรรณา หงษ์ศรีสุวรรณ (2544) ได้สรุปไว้ว่า เพศศึกษา เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจ หรือความรู้สึกที่ดีในเรื่องเพศซึ่งมีเรื่องต่างๆ กัน เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับกายภาค และสรีระร่างกายของทั้งหญิงและชาย การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเมื่อมีวัยที่เจริญเติบโตขึ้นในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศ เพื่อสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้อง อันจะทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพศเดียวกัน และเพศตรงข้าม ทำให้เกิดความเป็นระเบียบในสังคมและชีวิตครอบครัว

ชไมมาศ บรรพพงศ์ (2544) ได้สรุปความหมายของเพศศึกษาว่า เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับร่างกาย ทั้งในรูปของกลไกการทำงาน การเปลี่ยนแปลง และหน้าที่ของอวัยวะต่างๆ ของเพศชาย และเพศหญิง รวมทั้งการปรับตัว และการปฏิบัติตัวได้อย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรม ประเพณี

จากความหมายของเพศศึกษาข้างต้น จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า เพศศึกษา คือ การศึกษาเรื่องเพศเพื่อให้บุคคลมีความรู้เท่าทัน มีความเข้าใจ สามารถสร้างทัศนคติที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนในด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และวัฒนธรรม ประเพณีได้อย่างเหมาะสม ควรแก่แต่ละสังคม เพื่อเตรียมพร้อมชีวิตในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงทางด้านเพศตลอดเวลา ให้สามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในสังคมได้

ความสำคัญของเพศศึกษา

มยุรี ภูงามทอง (2534) มีความเห็นว่า เพศศึกษา มีความสำคัญที่จะช่วยให้เด็กเข้าใจถึงคุณค่าที่แท้จริงของชีวิต สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างแรงขับด้านเพศและคุณค่าทางด้านศีลธรรม รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบเบื้องต้นต่อชีวิตและสังคม การให้การศึกษาด้านเพศศึกษาอย่างเพียงพอ นั้น จะทำให้เด็กสามารถพัฒนาบุคลิกภาพในด้านการปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี สามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข และยังป้องกันไม่ให้เด็กไปศึกษาหาความรู้ที่ไม่ถูกต้องจากแหล่งที่ผิด

เพ็ญศรี พิชัยสนธิ และ ระวีวรรณ แสงฉาย (2537) กล่าวว่าเพศศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาชีวิตในครอบครัว ที่มุ่งวางรากฐานเกี่ยวกับความรักความเข้าใจตลอดจนความร่มรื่นในครอบครัวอันเป็นจุดเริ่มต้นของสังคม และมองว่าการสอนให้สมาชิกครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และเลี้ยงดูเด็กให้ได้ผลดี สิ่งเหล่านี้เป็นความรู้ที่ผู้ใหญ่ต้องแสวงหาและเรียนรู้ เพื่อจะได้รู้จักอบรมเด็กชายเด็กหญิงให้มีการพัฒนาคุณลักษณะและเจตคติ ซึ่งเป็นรากฐานของพฤติกรรมอันทำให้เกิดความพอใจในตน และมีความสามารถในการใช้ชีวิตครอบครัวอย่างราบรื่น ซึ่งลักษณะดังกล่าวได้แก่ การมีอารมณ์หนักแน่น มีความรู้ถูกต้องเหมาะสมเกี่ยวกับเพศ ยอมรับและปฏิบัติหน้าที่ของตน ไม่กตขี้เอาเปรียบทางเพศ สามารถทำให้สมาชิกครอบครัวมีการติดต่อพูดจากันอย่างเปิดเผยและสบายใจ สามารถร่วมกันแก้ปัญหาได้ สิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การมีมนุษยสัมพันธ์สร้างสรรค์มาตรฐานทางสังคม และช่วยป้องกันปัญหาเกี่ยวกับเพศ จะเห็นได้ว่าเพศศึกษาจะช่วยทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสองเพศเป็นความสัมพันธ์ที่ดี ยุติธรรม มีประโยชน์ ให้ความสุขความพอใจแก่ทั้งสองฝ่าย และจะช่วยป้องกันปัญหาทางเพศอย่างแท้จริง

จิตรา ทองเกิด ได้กล่าวในการสัมมนาระดับชาติเรื่องโรคเอดส์ ครั้งที่ 8 (2544) ว่าเพศศึกษามีส่วนทำให้

1. เด็กเรียนรู้การรู้จักตนเอง รู้จักธรรมชาติ รู้จักการเจริญเติบโต รู้จักพัฒนาการทางเพศของตนเอง
2. เรียนรู้ความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน เพื่อนหญิง เพื่อนชาย ตลอดจนความสัมพันธ์ทางเพศ เรียนรู้การแสดงออกทางเพศอย่างไรที่เหมาะสม อย่างไรที่ไม่เหมาะสม การสัมผัสอะไรที่สามารถจะนำไปสู่การล่วงละเมิดทางเพศ
3. เรียนรู้ทักษะที่จำเป็นในการเอาตัวรอดจากเพศสัมพันธ์ เช่น การเจรจาต่อรอง การปฏิเสธ เพื่อนชักชวนจะพูดอย่างไรไม่ให้เพื่อนโกรธ การเรียนรู้เรื่องเพศกับสื่อมวลชน การปลุกฝังค่านิยม

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าความสำคัญของเพศศึกษานั้นมองได้หลายแง่ แล้วแต่ว่าจะมองว่าผู้เรียนและผู้สอนนั้นเป็นใคร กล่าวคือถ้าผู้เรียนเป็นเด็ก ผู้สอนเป็นครู การสอนเพศศึกษาก็จะมองว่าสำคัญต่อการใช้ชีวิตในสังคมเป็นหลัก ถ้าหากผู้สอนเป็นผู้ปกครอง ความสำคัญของการสอนเพศศึกษาก็จะเป็นในเรื่องการปรับตัวการเรียนรู้เพื่อการมีชีวิตครอบครัวที่มีความสุข โดยการเรียนรู้ผ่านบทบาทของแต่ละคน เช่น พ่อ แม่ ลูกชาย ลูกสาว อย่างเหมาะสม แต่ทั้งนี้เป็นการช่วยให้ผู้เรียนรู้เพศศึกษาสามารถปรับตัวในการใช้ชีวิตได้ง่ายและมีความสุขนั่นเอง

ความมุ่งหมายของการสอนเพศศึกษา

มยุรี ภูงามทอง (2534) ได้สรุปไว้ว่า เพศศึกษามีจุดประสงค์ให้ทราบถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อันมีผลต่อความคิด อารมณ์ และจิตใจ การปรับตัว การวางตัวให้เหมาะสมในด้านเพศ การมีมนุษยสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต

เพ็ญศรี พิชัยสนธิ และ ระวีวรรณ แสงฉาย (2537) กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของเพศศึกษามีใช้เพื่อควบคุมการแสดงออกทางเพศ แต่เป็นการช่วยให้แต่ละคนเข้าใจเพียงพอที่จะผสมผสานเพศเข้าในชีวิตในวันนี้และวันหน้าของเขาอย่างเหมาะสมและให้ได้ผลดี และใช้เพศด้วยความยุติธรรมและรับผิดชอบที่สุดอีกด้วย

1. เพื่อให้คนมีความรู้เพียงพอเกี่ยวกับการเจริญเปลี่ยนแปลงของตนเองทางด้านร่างกาย ความคิด สติปัญญา อารมณ์และจิตใจที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ
2. เพื่อขจัดความกลัวและความกังวลอันมีมูลฐานมาจากการพัฒนาทางเพศและการปรับตัว
3. เพื่อสร้างความเข้าใจและเจตคติที่ถูกต้องและสมเหตุสมผลเกี่ยวกับเรื่องเพศในทุกแง่มุม ทั้งในตนเองและในผู้อื่น
4. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในตนเองอย่างถ่องแท้ในเรื่องสัมพันธ์ภาพระหว่างตนเองกับคนเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม รวมทั้งความเข้าใจถึงหน้าที่พันธะและความรับผิดชอบที่ตนต้องมีต่อตนเองและต่อผู้อื่น
5. เพื่อสร้างความตระหนักและรู้คุณค่าของมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพศเดียวกันและต่างเพศ นำไปสู่ความพึงพอใจ สุข และประโยชน์ในการดำเนินชีวิต ความราบรื่นของชีวิตครอบครัวและสังคม
6. เพื่อสร้างความเข้าใจว่าต้องมีมาตรฐานทางสังคม เพื่อเป็นหลักช่วยในการตัดสินใจของบุคคล
7. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องความวิปริตทางเพศ การใช้เพศไปในทางที่ผิด เพื่อป้องกันการถูกเอารัดเปรียบทางเพศ
8. เพื่อสร้างความเข้าใจและเคยชินแก่บุคคล ที่จะช่วยให้สามารถใช้เพศและกามารมณ์อย่างถูกต้อง เป็นประโยชน์และเกิดผลในทางดีในการดำรงชีวิตในหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทตน
9. เพื่อให้เข้าใจว่าการกระทำทางเพศของเรามีผลสะท้อนถึงสังคมได้ การร่วมเพศมักสร้างชีวิตใหม่ขึ้นมา ฯลฯ ฉะนั้นผู้กระทำต้องระลึกถึงความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำนั้น ๆ

10. เพื่อกระตุ้นให้สังคมจัดสิ่งเลวร้ายต่างๆ ให้หมดไป เช่น การผิดประเวณี กฎหมายที่ล้าสมัยและขาดความยุติธรรมทางเพศ ฯลฯ เป็นต้น

จุดประสงค์ของการสอนเพศศึกษาของเพ็ญศรี พิชัยสนธิ์ และ ระวีวรรณ แสงฉายนั้นครบถ้วนและครอบคลุมทุกๆด้านของชีวิตมนุษย์ ซึ่งมีทั้งตนเอง ครอบครัว และสังคม ซึ่งมนุษย์ผู้หนึ่งจะต้องสามารถรับมือกับเรื่องเพศในทั้งสามส่วนนี้ให้สมดุล เพื่อสร้างชีวิตที่สมบูรณ์

เนื้อหาของเพศศึกษา

มยุรี ภูงามทอง (2534) กล่าวว่าเนื้อหาเรื่องเพศศึกษามี 4 ลักษณะ คือ

1. ความรู้เรื่องเพศด้านชีววิทยา เป็นความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคและสรีรวิทยาของร่างกายมนุษย์ ซึ่งกล่าวถึง โครงสร้างและหน้าที่ของอวัยวะต่างๆ ในร่างกายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ระบบการสืบพันธุ์ของชายและหญิง ลักษณะทางพันธุกรรม การเจริญเติบโตของร่างกายของชายและหญิง การมีประจำเดือน การสืบพันธุ์ การปฏิสนธิ การตั้งครรภ์ การคลอดบุตร เป็นต้น
2. ความรู้เรื่องเพศด้านสุขวิทยา เป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทางเพศ การระวังรักษาร่างกายให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บหรือความผิดปกติทางเพศ
3. ความรู้เรื่องเพศด้านจิตวิทยา เป็นความรู้ส่วนที่เกี่ยวกับจิตใจ และอารมณ์ การเจริญเติบโต และพัฒนาการด้านจิตใจเกี่ยวกับเรื่องทางเพศในแต่ละวัย โดยเฉพาะวัยเด็ก และวัยรุ่น แรงผลักดันทางเพศ การระบายอารมณ์ทางเพศ การปฏิบัติตนระหว่างเพศ ความรัก ความต้องการหรือความรู้สึกทางเพศ ความผิดปกติด้านจิตใจและอารมณ์ เป็นต้น
4. ความรู้เรื่องเพศด้านสังคมวิทยา เป็นความรู้เกี่ยวกับด้านสังคม การปรับตัวให้เข้ากับสังคมและมาตรฐานความประพฤติหรือกฎเกณฑ์ทางสังคม พัฒนาการด้านสังคมเกี่ยวกับเรื่องเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ เพศสัมพันธ์ การเกี่ยวพาราสี การเลือกคู่ครอง การแต่งงาน ชีวิตสมรสหรือชีวิตครอบครัว การปฏิบัติตนในการดำรงตนเป็นโสด การวางแผนครอบครัว ประเพณี และวัฒนธรรมต่างๆ เป็นต้น

ทั้งนี้ความรู้ทั้ง 4 ด้านนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้งซึ่งยากแก่การแยกออกจากกัน เช่น เนื้อหาเรื่องการเลือกคู่ครอง ความรู้ที่ประกอบเป็นเนื้อหาของ การเลือกคู่ครองควรจะครอบคลุมถึงเรื่องความสมบูรณ์ทางด้านร่างกายของทั้งสองฝ่าย ความต้องการหรือพัฒนาการทางด้านร่างกายของทั้งสองฝ่าย ความต้องการหรือพัฒนาการทางด้านจิตใจและทัศนคติของทั้งสองฝ่าย การหมั้น การแต่งงาน วัฒนธรรม ประเพณี รวมถึงการระวังรักษาร่างกายเพื่อป้องกันโรคภัยไข้เจ็บอันจะเกิดได้เมื่อทั้งคู่ได้ตัดสินใจแต่งงานกัน

เพ็ญศรี พิชัยสนธิ และ ระวีวรรณ แสงฉาย (2537) กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพทั้งหมดของเรา ฉะนั้นการศึกษาเรื่องเพศควรมีขอบเขตครอบคลุมถึงการศึกษัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ อันได้แก่

1. **ด้านร่างกายและชีวภาพ** คือ ลักษณะของอวัยวะสืบพันธุ์ของทั้งสองเพศ การเจริญเติบโตและการทำหน้าที่ของอวัยวะนั้น รวมทั้งการให้กำเนิดและการคุมกำเนิดของมนุษย์ ระบบฮอร์โมน ระบบประสาทและสมองที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติและการแสดงออกทางเพศ พัฒนาการทางเพศและเพศเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ พันธุกรรม
2. **ด้านสังคม** คือ เรื่องบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว วิธีกินอยู่ การเงิน มรดก ระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ต่างๆ ความแตกต่างระหว่างเพศชายและหญิง ปัญหาทางเพศที่เกิดจากทวิมาตรฐานของสังคม สิทธิมนุษยชนและนโยบายพัฒนา
3. **ด้านอนามัย** สุขภาพทั่วไปทั้งกายและใจเกี่ยวข้องกับเพศอย่างไร พัฒนาการทางเพศ แรงขับทางเพศและพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง การเล่นอวัยวะเพศ การอยาก رؤ้อยากเห็นทางเพศ ฯลฯ การรักษาความสะอาด การปรับตัวกับการเป็นหนุ่มเป็นสาวเร็วหรือช้าเกินไป การอดกลั้นทางเพศและการผ่อนคลายแรงขับทางเพศ การส่งเสริมการแสดงออกทางเพศอย่างเหมาะสมตามวัย ความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวควรมีแบบฉบับอย่างไร ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
4. **ด้านเจตคติและการปรับตัว** การวางตัวก่อนสมรสโดยเฉพาะกับคู่ที่ออกเที่ยวด้วยกันเสมอๆหรือเป็นคู่หมั้น การสังสรรค์ระหว่างเด็กหนุ่มสาว นิสัยและการปฏิบัติเกี่ยวกับเพศ การสร้างเจตคติที่ถูกต้องเหมาะสม การเข้าใจในพฤติกรรมทางเพศที่พบเห็นในสังคม การสร้างค่านิยมและระบบคุณค่าในเรื่องต่างๆที่สังคมยอมรับเพื่อเป็นแนวทาง

และหลักในการดำรงชีวิตและตัดสินใจในเรื่องต่างๆ มิใช่แต่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศเท่านั้น

5. *เพศในการคบหาสมาคมและเกี่ยวข้องกัน* คือการนำความรู้ทุกด้านมาประยุกต์ใช้ เช่น การศึกษาเพื่อได้เข้าใจและยอมรับหน้าที่ตามเพศของตนตามสังคมซึ่งกำลังมีการเปลี่ยนแปลง และพยายามหาทางวางตนและปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ของตนให้ได้ผลอย่างราบรื่น ให้ความมั่งคั่งร่ำรวยและความพึงพอใจแก่ตนเองและชายหญิงที่สัมพันธ์ด้วย การตระหนักถึงความแตกต่างในลักษณะการนึกคิดและพฤติกรรมทางเพศซึ่งมีอยู่ตามปกติในแต่ละคน การตระหนักว่าแต่ละคนทั้งชายหญิงต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม เจตคติเรื่องเพศกับการอบรมในครอบครัว ฯลฯ
6. *การกำหนดค่านิยมในเรื่องเพศ* ค่านิยมเป็นหลักในการดำรงชีวิตและตัดสินใจในเรื่องต่างๆ การกำหนดค่านิยมควรมีรากฐานจากหลักสำคัญของสังคมประชาธิปไตย นั่นคือ การเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรีของมนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน ทุกคนมีสิทธิตัดสินใจเรื่องชีวิตของตนเอง

เนื้อหาของเพศศึกษาควรครอบคลุมทั้งการฝึกปฏิบัติเพื่อให้สามารถใช้ความรู้ที่มีอยู่ เพื่อปรับทัศนคติ และสร้างค่านิยม ดังที่เพ็ญศรี พิชัยสนธิ และ ระวีวรรณ แสงฉาย กำหนดหัวข้อเนื้อหาเพศศึกษาไว้ หกหัวข้อ คือ ด้านร่างกายและชีวภาพ ด้านสังคม ด้านอนามัย ด้านเจตคติและการปรับตัว ด้านเพศในการคบหาสมาคม(การประยุกต์ใช้ความรู้) ด้านการกำหนดค่านิยมในเรื่องเพศ ซึ่งทั้งหกหัวข้อนี้ยังกล่าวเน้นในเรื่องการเคารพสิทธิของมนุษย์แต่ละคนด้วย ซึ่งในที่นี้รวมไปถึงการตัดสินใจกระทำของผู้อื่นในเรื่องทางเพศนั้นก็ควรจะต้องเคารพเรื่องสิทธิของแต่ละคนด้วยเช่นกัน

ควรเริ่มสอนเพศศึกษาเมื่อใด?

Marjorie C. Hume (สรรค์ ศรีเพ็ญ และวันเพ็ญ บุญประกอบ, 2514: 92) มีความเห็นว่าควรสอนให้เด็กรู้จักความจริงที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องเพศทั้งหมดเสียตั้งแต่ก่อนย่างเข้าสู่วัยรุ่น เนื่องจากในระยะนั้นเด็กมีความสามารถในการรับรู้ได้ง่ายมาก และโดยปราศจากการมีอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เมื่อถึงวัยสุกทางเพศ (Puberty) แล้วจึงสอนเรื่องอารมณ์ การสร้างอุดมคติ และความรับผิดชอบ ความสำคัญในวัยนี้ซึ่งผู้ปกครองควรช่วยเหลือก็คือ แนะนำให้เด็กเอาความจริงที่ตนทราบไปใช้ให้ถูกต้อง เพื่อความรุ่งเรืองและความสุขของชีวิตในอนาคต เรื่องนี้ไม่ใช่ของง่ายนัก และเป็นสิ่งที่พ่อแม่ส่วนมากมักนึกไม่ถึง โดยคิดแต่เพียงว่าเมื่อได้บอกความจริงให้เด็กทราบก็หมดหน้าที่แล้ว ต่อไปเป็นเรื่องของเด็กเอง

สรรรค์ ศรีเพ็ญ และวันเพ็ญ บุญประกอบ (2514) ได้ให้คำตอบไว้ว่า “เมื่อเด็กตั้งคำถาม” เมื่อใดที่เด็กแสดงความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศ เขาจะต้องได้รับคำบอกเล่าจนเป็นที่พอใจ มิฉะนั้นแล้วเขาจะพยายามให้รู้ให้ได้โดยทางอ้อมซึ่งอาจมีผลร้ายต่อเด็กได้ ดังนั้นหลักอย่างกว้างๆ โดยทั่วไปก็คือ สุดแต่เด็กจะเริ่มสนใจเมื่อใด ก็ตั้งต้นเมื่อนั้น แต่ก็ไม่ควรช้ากว่า 10 ขวบ เด็กที่มีการเจริญของร่างกายเป็นปกติมักจะเริ่มสนใจตั้งแต่อายุ 3-4 ขวบ โดยเริ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย และเรื่องผีเรื่องนองของเขาออกมาสู่โลกนี้ได้อย่างไร

เพ็ญศรี พิชัยสนธิ์ และ ระวีวรรณ แสงฉาย (2537) กล่าวว่าในความเป็นจริงเพศศึกษามีอยู่ตลอดเวลาและเริ่มตั้งแต่เกิด จากปฏิภิกิริยาของผู้ปกครองทั้งสี่หน้า ทำที่ กริยาวาจา ฐานที่เป็นชายและหญิงที่มีต่อตนเอง ต่อกันและกัน และต่อลูก การแสดงออกของความรักที่มีต่อกันและกัน มีผลต่อความเข้าใจและเจตคติทางเพศของเด็ก ประสบการณ์เรื่องเพศในวัยเด็ก เหล่านี้เป็นรากฐานของความเข้าใจ เจตคติ และพฤติกรรมด้านเพศของคนคนนั้นไปตลอดชีวิต ดังนั้นผู้ปกครองจึงไม่สามารถเลือกที่จะไม่ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่เด็ก แต่ผู้ปกครองสามารถเลือกได้ว่าจะให้เพศศึกษาที่มีผลดีหรือเลวต่อเด็ก ทั้งนี้นอกจากสถาบันครอบครัวแล้ว โรงเรียน ศาสนา และสถาบันอื่นก็ต้องมีหน้าที่เฉพาะและร่วมกันช่วยเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ทุกคนในสังคม ให้มีเพศศึกษาที่ครอบคลุม กว้างขวาง เหมาะสมและสมดุลในทุกทาง

สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร (2541) ได้ตอบคำถามนี้ไว้ว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรจะเริ่มอบรมสั่งสอนเพศศึกษาให้แก่เด็ก เมื่อเด็กเริ่มถามปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งในขณะนั้นเด็กๆ มักจะมีอายุประมาณ 3 ปี แต่กรณีที่เด็กไม่ถามคำถามใดๆ เลยก็ไม่ควรจะเริ่มต้นสอนเพศศึกษาให้แก่เด็กช้ากว่าอายุ 10 ปี เพราะหากเริ่มต้นสอนเพศศึกษาช้าเกินไป และหากเกิดความผิดพลาดขึ้นแล้ว มักจะปรากฏว่ามีอยู่หลายสิ่งหลายอย่างที่เด็ยวที่เป็นการสายเกินแก้

จิตรา ทองเกิด (2544) กล่าวว่า จุดสำคัญคือการสอนตามวัย ตามวุฒิภาวะของเด็ก สอนตามความสนใจ ความต้องการของเด็ก ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นชั้นมัธยมศึกษา แต่ยังคงเอื้อไปถึงชั้นอนุบาล เพื่อให้เด็กรู้จักตนเอง รู้จักเพศ

การสอนเพศศึกษานั้นความจริงแล้ว ไม่ใช่เป็นแต่เพียงเนื้อหาความรู้ที่นำมาเขียนในตำราเท่านั้น แต่รวมไปถึงการปฏิบัติตัวซึ่งสามารถเรียนรู้ได้ตั้งแต่ยังเล็ก โดยเด็กทารกจะเริ่มเรียนรู้ว่าความอ่อนโยนความเข้มแข็งจากพ่อและแม่ผ่านทาง การปฏิบัติตัวของพ่อแม่ ความรักที่พ่อแม่มีต่อกัน และต่อตัวเขา และรู้ว่าพ่อและแม่ต่างกัน พ่อโตขึ้นมาพูดได้ทำความเข้าใจได้มากขึ้นเด็กก็จะเริ่มเข้าใจว่าตนเองเป็นเพศใด เป็นผู้ชายต้องทำตัวอย่างไร เป็นผู้หญิงต้องทำตัวอย่างไร ผู้ชายไม่ใส่กระโปรง ผู้หญิงไม่ยีนฉี่ ผู้ชายไม่รังแกผู้หญิง งานบ้านจะต้องแบ่ง

กันตามหน้าที่ของทุกคนทุกเพศในบ้าน เป็นต้น ดังนั้นเรื่องเพศศึกษาแท้จริงแล้วเด็กได้เรียนรู้ตั้งแต่เขายังเป็นทารกนั่นเอง และเรื่องที่เขาได้เรียนรู้ก็คือเรื่องบทบาททางเพศในครอบครัว

แต่การสอนเพศศึกษาที่เป็นเรื่องเนื้อหาทางกายภาพ ซึ่งไม่เหมือนการเรียนรู้บทบาทเพศที่เรียนรู้จากการสังเกตและเลียนแบบผู้ปกครองนั้นเราจะเริ่มสอนเมื่อเด็กเริ่มถามคำถาม ซึ่งจะเริ่มในอายุ 3-4 ปี ตามที่สตรัค ศรีเพ็ญได้กล่าวข้างต้น และหากว่าเด็กไม่ถามเลยก็ควรจะเริ่มสอนไม่ช้าเกินอายุ 10 ปี เพราะเมื่อเด็กอายุ 10 ปีเป็นต้นไป จะเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเพื่อเข้าสู่วัยรุ่นแล้ว และเด็กจะมีความกังวลต่อการเปลี่ยนแปลงร่างกาย รวมทั้งฮอร์โมนเพศที่เริ่มทำงานก็ทำอาจให้เขามีทัศนคติต่อเรื่องเพศว่าเป็นเรื่องน่าละอาย และการเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อนทำให้เขาไม่อยากจะรู้เรื่องเพศจากผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผลร้ายต่อการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวในอนาคตเมื่อลูกเข้าสู่วัยรุ่นเพราะความอยากรู้อยากเห็นเรื่องเพศตามวัยของเขาจะทำให้เขาชวนขวยหาความรู้เอาเอง ซึ่งความไม่รู้จะทำให้เขาไม่สามารถเลือกรับความรู้จากแหล่งที่เหมาะสม และความรู้ที่ผิดๆ ที่ได้รับมาอาจจะทำร้ายตัวเองได้

ปัญหาของการสอนเพศศึกษาในสังคมไทยปัจจุบัน

เพ็ญศรี พิชัยสินธิ และ ระวีวรรณ แสงฉาย (2537) กล่าวถึงปัญหาของการสอนเพศศึกษาในสังคมไทยปัจจุบัน ดังนี้

1. เรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับเพศศึกษา

- สังคมยังมองไม่ตรงกันว่าเพศศึกษาคืออะไร หลายคนเข้าใจเพศศึกษาในขอบเขตที่แคบว่าหมายถึงเพศสัมพันธ์ และกามารมณ์เท่านั้น กลุ่มนี้จึงรู้สึกเป็นห่วงว่าเพศศึกษาจะทำให้พฤติกรรมทางเพศของเด็กและวัยรุ่นเลวลงไปอีก
- ส่วนกลุ่มที่เข้าใจความหมายของเพศศึกษาในขอบเขตที่กว้างกว่าก็มองเห็นความจำเป็นของการสอนเพศศึกษา แต่ก็กังวลว่าจะสอนอย่างไร สอนแค่ไหน ฯลฯ เป็นต้น

2. เจตคติของผู้ใหญ่ในเรื่องเพศ ยังมองว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องส่วนตัว เป็นเรื่องลับ เป็นเรื่องของผู้ใหญ่เท่านั้น ยังไม่ยอมรับว่าผู้เยาว์ทุกวัยเป็นผู้ที่มีเพศและมีความต้องการเกี่ยวกับเพศทั้งสิ้น จึงไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นในเรื่องเพศอย่างเปิดเผยและเป็นอิสระ ขาดความมั่นใจ ความใจเย็น และความทันกับสถานการณ์ของโลกเด็กหนุ่มสาว และพยายามหลีกเลี่ยงการสนทนาโต้ตอบในเรื่องเพศอย่างเปิดเผยและเป็นอิสระ(ทั้งสองฝ่าย)

3. เรื่องการสอนเพศศึกษา ยังมีความบกพร่อง คือ

- ใครควรเป็นผู้สอนเพศศึกษา ความไม่มั่นใจว่าการสอนเพศศึกษา เป็นหน้าที่ของใคร ผู้ปกครอง ครอบครัว โรงเรียน ศาสนา หรือ สถาบันอื่น บางกลุ่มก็มองว่าเพศศึกษาเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปกครองเท่านั้น
- เนื้อหาที่สอนในปัจจุบันสอดแทรกอยู่ในวิชาต่างๆ ในหลักสูตรของโรงเรียนมุ่งเน้นเฉพาะด้านกายภาพ สรีรวิทยาของเพศ และศีลธรรมจรรยาเท่านั้น ไม่ครอบคลุมการศึกษาในแง่ว่าบุคคลจะใช้เพศประการใดในการสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น เมื่อติดต่อกับเพื่อน บุคคลต่างเพศ จะวางตัวอย่างไร หรือมีข้อปฏิบัติอะไรให้ถูกต้องเหมาะสมเป็นที่นิยมชื่นชอบของทุกคน เป็นต้น

เรื่องเพศจะต้องพิจารณาเพื่อให้เหมาะสมกับกาลสมัย วัฒนธรรม ชุมชนและศาสนาของคนไทยในปัจจุบันว่า เราควรสอนเพศศึกษา อย่างไร และแค่ไหน

จะเห็นได้ว่าปัญหาของการสอนเรื่องเพศแก่เด็กนั้น เกิดขึ้นเพราะผู้ใหญ่มีความเชื่อและทัศนคติผิดๆ เช่น เชื่อว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องของกามารมณ์เท่านั้นซึ่งจริงแล้ว เรื่องเพศนั้นครอบคลุมทุก ๆ ด้านของชีวิตตั้งแต่ที่กล่าวแล้วในส่วนของเนื้อหาของเพศศึกษา อีกประการที่เป็นปัญหาก็คือผู้ใหญ่ไม่มีความรู้ที่เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เช่น คนทุกเพศทุกวัยต่างมีความต้องการเกี่ยวกับเพศทั้งสิ้นรวมไปถึงเด็กด้วย ถ้ามีการให้ความรู้ที่ถูกต้องเรื่องนี้ว่าควรจะเข้าใจและมีทำตัวอย่างไรต่อเด็กในเรื่องเพศก็จะสร้างความเข้าใจกับคนต่างวัยได้ง่ายขึ้น เป็นการเปิดใจเพื่อยอมรับผู้อื่นซึ่งจะช่วยให้เกิดการพูดคุยเรื่องเพศกันมากขึ้นโดยสะดวกใจทั้งสองฝ่าย

รูปแบบของเพศศึกษาที่ควรจะเป็นในสังคมไทย (เพ็ญศรี พิชัยสินธุ์ และ ระวีวรรณ แสงฉาย, 2537)

การเปลี่ยนแปลงเรื่องเพศศึกษาของสังคมไทยที่เหมาะสมกับกาลสมัย มีดังนี้

1. ผู้ใหญ่ในสังคมเข้าใจและยอมรับว่าผู้เยาว์ทุกวัยเป็นผู้มีเพศและมีความต้องการเกี่ยวกับเพศตามวัยของเขา พฤติกรรมของเราที่เด็กเห็นและการปฏิบัติของเราต่อเด็กล้วนเป็นเพศศึกษาทั้งสิ้น
2. จุดประสงค์สำคัญของเพศศึกษา มิใช่เพื่อควบคุมและกวดขันการ แสดงออกทางเพศทั้งหมด แต่เพื่อชี้ให้เห็นว่ามีวิธีการและหนทางมากมายที่จะช่วยให้เราใช้เพศของเราทำให้ชีวิตของเราสมบูรณ์มากขึ้น

3. เพศศึกษาเป็นการศึกษาจริงๆ ไม่ใช่การบังคับให้เชื่อฟังกฎเกณฑ์ทางศีลธรรม แต่ต้องช่วยให้เยาวชนมีความรู้ เจตคติและทักษะ ที่จะช่วยเขาเลือกและตัดสินใจด้วยตนเองด้วยสติปัญญา

4. เพศศึกษาต้องช่วยให้แต่ละคนเข้าใจถึงการเกี่ยวเนื่องของเพศกับการพัฒนาและการเป็นอยู่ของสังคม ซึ่งเรื่องนี้มองได้สองทางคือ

ก. มองเรื่องเพศเป็นเรื่องส่วนตัว คนอื่นธุระไม่ใช่

ข. มองว่าการแสดงออกทางเพศมีผลต่อสังคม สังคมต้องมีการตัดสินใจ ที่สังคมต้องตัดสินใจและกำหนดนโยบายที่สมเหตุสมผล มุ่งในทางสร้างสรรค์และคิดถึงผลประโยชน์ระยะไกล และประชาชนควรสนใจ และต้องมองว่าเกี่ยวกับเรื่องเพศด้วย เช่น

- 1) กฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้ง
- 2) กฎระเบียบและนโยบายเกี่ยวกับการคุมกำเนิด
- 3) ปัญหาหลักเพศ(homosexual)
- 4) ความผิดด้านเพศ อะไรเป็นความผิดทางเพศและทำไมจึงถือว่าผิด
- 5) ความรุนแรงทางเพศ การกดขี่ และการเอารัดเอาเปรียบทางเพศ
- 6) สถานเรีงรมย์ กิจกรรมส่งเสริมให้มีการค้าประเวณี
- 7) ลูกไม่มีพ่อ
- 8) การใช้เพศในทางการค้า และการโฆษณา
- 9) การประกวดนางงาม
- 10) สื่อมวลชนกับอิทธิพลในเรื่องเพศ สื่อมวลชนมีเจตคติทางเพศอย่างไร การตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่สื่อออกไปเหมาะสมหรือไม่ ฯลฯ

5. ผู้ใหญ่ต้องการเพศศึกษาเพื่อ

ก. ทำให้ชีวิตด้านเพศและชีวิตสมรสของตนเป็นที่พึงพอใจ มีความสุข และมีผลทางเสริมสร้างทางที่ดีมากขึ้น

ข. เพื่อลดช่องว่างระหว่างวัย ผู้ใหญ่จะมีความเข้าใจ ใจกว้าง และผู้เยาว์จะกล้าพูดเรื่องเพศอย่างเปิดเผยด้วย

ค. ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อแก้ไขเจตคติ ค่านิยมที่ไม่เหมาะสมทางเพศ จัดการการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวกับเพศให้เหมาะสมกับสมัยและสังคม

6. ผู้ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษายึดหลักว่ามนุษย์ทุกคนมีสิทธิ์เลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง และด้วยสติปัญญาอย่างฉลาด มิใช่ปล่อยให้ทุกอย่างเกิดตามแรงผลักดันภายใน หรือการชักชวน ยั่วยุ

แนวคิดเกี่ยวกับเพศศึกษาในครอบครัว

ความสำคัญของเพศศึกษาในครอบครัว

สรุตรค์ ศรีเพ็ญ และวันเพ็ญ บุญประกอบ (2514) กล่าวว่า ผู้ปกครองที่พยายามจะรักษาลูกของตนไว้ให้เป็น “ผู้บริสุทธิ์และไร้เดียงสา” โดยปิดบังพฤติกรรมอันแท้จริงของธรรมชาติแห่งชีวิตมนุษย์ไว้โดยสิ้นเชิง มักได้รับผลตรงกันข้าม เพราะเด็กจะหันไปหาความรู้จากแหล่งอื่น เช่น เพื่อนเล่น คนใช้ที่มีนิสัยเลวทราม หนังสือลามก และรูปโป๊ต่างๆ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการให้ความรู้เรื่องเพศแก่เด็กเป็นศิลปะอันละเอียดอ่อนอย่างหนึ่ง ซึ่งต้องการทั้งการรู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาวและกาลเทศะ จึงเป็นสิ่งที่บรรดาผู้ปกครองและผู้มีหน้าที่ให้ความรู้แก่เด็กทั้งหลายควรต้องศึกษาให้ถ่องแท้

เพ็ญศรี พิชัยสนธิ และ ระวีวรรณ แสงฉาย (2537) ได้กล่าวว่าครอบครัวมีความสำคัญที่สุดในการหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ของบุคคล ตั้งแต่วิถีชีวิตของบุคคล ค่านิยม เจตคติ จริยธรรม ความสามารถ การริเริ่มสร้างสรรค์ และวิธีการแก้ปัญหา ฯลฯ ดังนั้นผู้ปกครองและผู้ใหญ่ควรเข้าใจและเลี้ยงดูเด็กให้พึงพอใจในตนเอง รักตัวเอง รักและนับถือผู้อื่น และมีเจตคติที่เหมาะสมในเรื่องเพศ ความรู้เกี่ยวกับเพศและการรู้จักธรรมชาติของชายหญิงและการพัฒนาการทางเพศเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ใหญ่ต้องทำความเข้าใจ เพราะสิ่งสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ มิใช่ความรู้เรื่องวิชาการทางสรีระวิทยาและทฤษฎีทางเพศ แต่อยู่ที่ความรู้สึกของตนเอง คือความพึงพอใจในตนเอง ความรู้สึกที่ตนเองมีค่าน่าปรารถนา และการพนับถือตนเองว่ามีมากเพียงใด

สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร (2541) ได้กล่าวเรื่องการสอนเพศศึกษาที่บ้านไว้ว่าบ้านหรือครอบครัวเป็นสถานที่ซึ่งเด็กๆ ควรจะได้รับการปลูกฝังในเรื่องความรู้ความเข้าใจ ทักษะคติ และอุปนิสัยหรือมาตรฐานแห่งความประพฤติเกี่ยวกับเรื่องเพศหรือพฤติกรรมทางเพศอย่างถูกต้องและเหมาะสม คนส่วนมาเข้าใจกันว่าถ้าหากไม่มีการสอนเรื่องเพศกันโดยตรงแล้ว ก็หมายความว่าไม่มีการสอนเรื่องเพศหรือเพศศึกษาเกิดขึ้น แต่ความจริงเรื่องเพศนี้เด็กๆ เรียนรู้ได้หลายทาง ซึ่งจัดเป็นการเรียนการสอนกันโดยทางอ้อมเพราะว่าคนเราย่อมเรียนรู้จากเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมอยู่ตลอดเวลาทั้งที่บ้าน โรงเรียน ชุมชน หรือสังคม

ดังนั้น บ้านหรือครอบครัวจึงอยู่ในฐานะที่จะต้องสอนเพศศึกษาให้แก่เด็ก และแม้แต่การแสดงความไม่สนใจหรือไม่ปรารถนาที่จะสอนเพศศึกษาให้แก่เด็กนั้น ก็อาจจัดได้ว่า

เป็นการสอนเพศศึกษาแบบนิเสธทางหนึ่งด้วยเหมือนกัน (A Negative form of Sex Education) ผลก็คือเด็ก ๆ จะเรียนรู้เอาเองว่า “เรื่องเพศในบ้านของฉันนี้เป็นของต้องห้าม” หรืออะไรทำนองนั้น แล้วในที่สุดแรงดันทางเพศหรือพลังทางเพศอาจจะกระตุ้นให้เด็กมีพฤติกรรมทางเพศที่สนองความพึงพอใจให้แก่ตนเอง แต่สังคมอาจจะไม่ยอมรับ

การสอนเรื่องเพศในครอบครัวในเรื่องบทบาททางเพศนั้นเกิดขึ้นโดยธรรมชาติในทุกครัวเรือน แต่การสอนเรื่องเพศในครอบครัวโดยการสอนเนื้อหาเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย การเกิดของเด็ก การคลอด ฯลฯ ไม่มีการสอนแบบเป็นทางการ เพราะส่วนใหญ่จะคิดว่าเด็กจะได้รับความรู้เหล่านี้ในโรงเรียนเมื่อถึงเวลาอันควร แต่ความจริงเด็กอาจจะไม่ได้รับความรู้ที่ตรงตามความต้องการ หรืออาจได้รับช้าเกินไป ผู้ปกครองที่ใกล้ชิดเด็กจึงจำเป็นต้องบอกเล่าเรื่องราวที่เด็กต้องการรู้ได้ และไม่ควรปล่อยหรือรอจนเลยเวลาอันควรไปจนทำให้เสียโอกาสการสอนเรื่องเพศโดยผู้ปกครองไปเสียโดยสิ้นเชิง นอกจากนี้การสอนเพศศึกษาในครอบครัวยังสามารถสร้างทัศนคติที่ดีต่อเรื่องเพศ และยังช่วยให้เด็กได้รู้จักตนเองมากขึ้น สามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ดีและปรับตัวตามวัยได้อย่างเหมาะสมซึ่งจะช่วยสร้างให้เด็กมีความนับถือตนเองได้ และความนับถือตนเองนี้จะช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาตนในเรื่องเพศได้เป็นอย่างดีในอนาคต

ความมุ่งหมายของการสอนเพศศึกษาในครอบครัว

สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร (2541) กล่าวว่าเพศศึกษาในครอบครัวสามารถตอบสนองความต้องการของเด็กได้อย่างแท้จริง บิดามารดาจึงควรทราบความมุ่งหมายในการสอนเพศศึกษา ดังนี้

1. เพื่อสร้างเสริมบรรยากาศแห่งความสมัครสมานสามัคคี และความมั่นคงทางด้านจิตใจให้แก่เด็ก อันจะช่วยให้เด็กมีความเชื่อถือและไว้วางใจผู้ใหญ่มากยิ่งขึ้น
2. เพื่อตอบปัญหาหรือคำถามของเด็ก ๆ เกี่ยวกับข้อเท็จจริงแห่งชีวิตเสียแต่เนิ่น ๆ เมื่อเด็กได้รับคำตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ถ้าหากเขาจะไปได้รับความรู้ผิด ๆ จากแหล่งที่ไม่พึงปรารถนาบ้างก็จะไม่ทำให้เขาต้องประหลาดใจหรือเชื่อตามความรู้ที่ผิดเหล่านั้นได้
3. เพื่อเป็นการเตรียมตัวบิดามารดาหรือผู้ปกครองให้พร้อมทุกขณะ ที่จะให้ความรู้เพิ่มเติมแก่เด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ถูกต้องและสมบูรณ์

4. เพื่อเตรียมตัวและเตรียมใจเด็กให้พร้อม ที่จะเผชิญต่อธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นเมื่อเด็กมีอายุย่างเข้าสู่วัยรุ่นหรือเมื่อเติบโตขึ้นเป็นหนุ่มเป็นสาว
5. เพื่อช่วยให้เด็กวัยรุ่นได้มีหลักเกณฑ์ในการเลือกและตัดสินใจอย่างฉลาด ซึ่งจะช่วยให้เขาสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมั่นคงและมีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคต
6. เพื่อช่วยให้เด็กเป็นกันเองกับผู้ใหญ่ และกล้าพอที่จะบอกผู้ใหญ่ให้ทราบความจริงเกี่ยวกับเรื่องเพศที่คิด และทำลงไป บิดามารดาหรือผู้ปกครองจะได้ช่วยเขาแก้ปัญหาได้ถูกต้องและทันเวลา
7. เพื่อให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมอย่างน่ายกย่องในการเตรียมตัวเพื่อชีวิตการแต่งงานหรือชีวิตครอบครัวของเด็ก ซึ่งจะมีขึ้นในอนาคต เพราะว่า “เด็กวันนี้คือผู้ใหญ่ที่มีครอบครัวในวันหน้า”

Justin Richardson และ Mark A. Schuster (2003) กล่าวว่า การปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกทางเพศแบบรู้เท่าทัน มีความรู้สึกทางเพศแบบดีต่อสุขภาพ และมีความรู้สึกทางเพศแบบมีความสุข เป็นหน้าที่ของผู้ปกครองโดยตรงและผู้ปกครองสามารถทำได้จริง ๆ

พื้นฐานสำหรับการมีสุขภาพทางเพศที่ดี คือ การมีความนับถือตนเองของลูก แนวโน้มที่เขาจะเสี่ยงเรื่องสุขภาพของตนเอง การสร้างความคิดทางศีลธรรมและการแทรกอิทธิพลที่เพื่อนมีต่อการตัดสินใจของลูก ผู้ปกครองมีส่วนช่วยให้ลูกมีกิจกรรมทางเพศครั้งแรก ช้าลง ช่วยเพิ่มโอกาสการใช้ถุงยางอนามัย และจำกัดจำนวนคู่นอนที่ลูกมีในช่วงวัยรุ่นได้

โดยทั่วไปเป้าหมายที่สามารถวัดได้ของผู้ปกครองส่วนใหญ่คือ พยายามชะลอเวลาที่ลูกมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกออกไป และต้องการให้มีการใช้ถุงยางอนามัยอยู่เสมอหากลูกมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ความปลอดภัยทางเพศ (ไม่เป็นโรคติดต่อทางเพศ และไม่มี การตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ)

ในความเป็นจริงขณะที่เด็กมีพัฒนาการ ผู้ปกครองก็มีพัฒนาการไปพร้อมๆ กับลูก ความคิดของผู้ปกครองอาจเปลี่ยนไปในขณะที่ลูกโตขึ้น นั่นทำให้เป้าหมายของผู้ปกครองเปลี่ยนไปด้วยเช่นกัน บางคนอาจอยากให้ลูกเรียนรู้ที่จะมีความรับผิดชอบทางอารมณ์กับคู่ของเขา อยากให้ลูกมองเรื่องเพศเป็นการกระทำอันสวยงามแห่งความรัก หรืออาจอยากให้ลูกได้เผชิญกับการตัดสินใจในเรื่องเพศในแบบที่จะกระตุ้นให้เขาต้องการสำรวจเรื่องนี้ต่อไปและทำให้เขารู้สึกว่าเขาเป็นคนกำหนดชีวิตที่กำลังโตเป็นผู้ใหญ่ด้วยตัวเอง และบางคนก็คิดว่า การรักษาความสัมพันธ์ของเขากับลูกสำคัญที่สุดเพราะกลัวว่าจะไม่สามารถคุยกับลูกได้เหมือนเดิมเมื่อเขาโตขึ้น

มีคำถามหลักๆ ที่ผู้ปกครองควรพิจารณาเพื่อกำหนดความต้องการในเรื่องอนาคตทางเพศของลูก ควรตอบคำถามและเปรียบเทียบกับสามีหรือภรรยาของตนด้วย

- เพศสัมพันธ์มีเพื่ออะไร
- เท่าที่ผ่านมาจนถึงตอนนี้ คุณคิดอย่างไรเรื่องชีวิตทางเพศของคุณ
- คุณอยากให้ชีวิตทางเพศของคุณแตกต่างจากของคุณหรือไม่ อย่างไร
- สัมพันธภาพด้านความรักที่ดีต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง เรื่องเพศที่ดีต้องประกอบด้วยอะไรบ้าง
- คุณบอกได้ไหมว่าอยากให้ลูกมีทัศนคติเรื่องเพศอย่างไร
- การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่แต่งงานเป็นเรื่องยอมรับได้หรือไม่
- ถ้ายอมรับได้ เมื่อไรคือเวลาเหมาะสมที่จะมีเพศสัมพันธ์
- การมีเพศสัมพันธ์ควรจะมีได้เมื่อมีความสัมพันธ์แบบใด
- ความรู้สึกที่คุณมีต่อเรื่องทางเพศของลูกสาวแตกต่างจากความรู้สึกที่คุณมีต่อลูกชายหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของผู้ปกครองในการสอนเรื่องเพศแก่ลูกในวัยเด็กเล็กจนถึงวัยก่อนวัยรุ่นนั้น เป็นการทำให้ได้สื่อสารเรื่องเพศกับลูกอย่างต่อเนื่องไปจนถึงวัยรุ่น เพื่อปรับประครองชีวิตเรื่องทางเพศของลูกในวัยรุ่นได้อย่างใกล้ชิด และสามารถสื่อสารได้อย่างอิสระทั้งสองฝ่ายโดยไม่ตะขิดตะขวงใจ และเพื่อปูพื้นฐานเรื่องเพศให้เด็ก ลดปัญหาการปรับตัวให้บุตร ทำให้บุตรมีความนับถือในตัวเอง เชื่อมมั่นในผู้ปกครอง ทำให้ลดปัญหาการตัดสินใจผิดพลาดเรื่องเพศได้เป็นอย่างดี

การสอนเพศศึกษาในครอบครัวในปัจจุบัน (สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร, 2541)

การสอนเพศศึกษาที่บ้านในปัจจุบันแบ่งเป็นสองแบบ คือ

1. **ไม่ยอมสอนเพศศึกษาให้แก่เด็ก** โดยแบ่งย่อยได้สองพวกคือ
 - บิดามารดามีความเชื่อและความเข้าใจที่ผิด คิดว่าเรื่องเพศนั้นเป็นของต้องห้าม ไม่ควรพูดถึงและต้องเก็บเอาไว้เป็นความลับ
 - บิดามารดาที่ใจจริงอยากสอน แต่ไม่มีโอกาสที่จะศึกษาหาความรู้เรื่องเพศ ประกอบทั้งภาษาที่จะใช้พูดก็ไม่ทราบจะบอกเด็กว่าอย่างไรถูก ก็เลยไม่ยอมพูดเรื่องเพศกับเด็กเป็นการตัดบทเสียเลย
2. **ยินดีสอนเพศศึกษาให้แก่เด็ก** ประเภทนี้ก็แบ่งย่อยได้สองพวกเช่นกัน คือ

- มีเรื่องเพศที่จะอบรมสั่งสอนเด็กมากมาย แต่มักจะเป็นเรื่องความเชื่อและความเข้าใจที่ผิดแทบทั้งสิ้นซึ่งส่วนมากมักจะเป็นเรื่องที่ยังเด็กเคยได้ยินได้ฟังกันมาอย่างผิดพลาดตั้งแต่ครั้งสมัยเมื่อตัวเองเป็นเด็ก หรือเมื่อ 30-40 ปีก่อน
- บิดามารดาหรือผู้ปกครองทันสมัย ให้การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศแก่บุตรหลานของตนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพราะมีความรู้เรื่องเพศดีและมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนเพศศึกษาให้แก่เด็ก

หลักการพูดคุยเรื่องเพศกับลูก (Richardson, J., & Schuster, M.A., 2003)

Richardson, J., & Schuster, M.A., (2003) แบ่งการคุยเรื่องเพศกับลูกตามประเภทเนื้อหาและความลึกซึ้งได้ 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ การพูดคุยแบบมุ่งเน้นข้อเท็จจริงกับลูกที่ยังเล็ก และการพูดคุยแบบมุ่งเน้นความรู้สึกกับลูกที่โตแล้ว

ประเภทแรก คือ การพูดคุยบอกข้อเท็จจริงเรื่องเพศและการสืบพันธุ์ จะมีเรื่องเด็กเกิดมาได้อย่างไร ผ่าอนามัยแบบสอดคืออะไร ประเด็นหลักคือบอกให้รู้เรื่องทางเพศในแง่มุมต่างๆ สำหรับเด็กวัยก่อนอนุบาล หรือเด็กประถม

ประเภทที่สองจะรู้สึกว่าเป็นเรื่องส่วนตัวเพราะเกี่ยวกับความรู้สึกทางเพศและการตัดสินใจเลือกทางเพศจริงๆ ของลูก เช่น ตอนนีชอบใครอยู่ ถ้าจะมีอะไรต้องใช้ถุงยางอนามัย เป็นการสนทนาที่ผู้ปกครองอาจจะมี อยากจะมี พยายามจะมี หรือเลี้ยงที่จะมีกับลูกที่อายุมากขึ้น หรือวัยมัธยมต้นขึ้นไป

◆ การพูดคุยข้อเท็จจริงทางเพศกับเด็กเล็ก

การสนทนาแบบนี้มักจะจุดประกายขึ้นด้วยคำถามเรื่องการมีลูก ถึงผู้ปกครองจะไม่แน่ใจในเรื่องการตอบคำถามทางเพศ แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ก็ไม่ได้มองว่าการพยายามหลอกเป็นทางเลือกที่ใช้ได้ผล (ด้วยนิทานเรื่องนกกระสาคาบเด็กและเด็กเกิดจากต้นกระหล่ำปลี หรือการบอกว่าเก็บจากขยะหรือลอยตามแม่น้ำมา) ทุกวันนี้มีการใช้ความคลุมเครือแทนการหลอก และความคลุมเครือที่ว่าก็ดูจะวนเวียนอยู่ตรงเรื่องการทำให้เด็กเกิดมาเป็นส่วนใหญ่ มีการดัดแปลงเนื้อหาส่วนที่ว่า “องคชาติเข้าไปในช่องคลอด” เป็นว่าผู้หญิงผู้ชายเข้ามาใกล้กันแทน ถ้าหากเด็กไม่คาดคั้นจะถามต่อเรื่องก็จะจบเท่านั้น มีปฏิกิริยาของผู้ปกครองหลายแบบ เช่น

- ผู้ปกครองที่เล่าตามความจริงได้ทุกชั้นตอนจนลูกคาดคั้นว่า ทำยังไงเชื้ออสุจิถึงเจอกับไข่ ผู้ปกครองก็ชะงัก ตกใจและไม่กล้าตอบ

- ผู้ปกครองที่เล่าตามความจริงได้ทุกระดับตั้งแต่ดัดแปลงเนื้อหาส่วน “องคชาติเข้าไปในช่องคลอด” เพราะเห็นว่าเด็กอายุเท่านี้ไม่ต้องเล่ารายละเอียดหรือให้เห็นภาพชัดเจน
- ผู้ปกครองที่คิดว่าการได้รู้ว่าเชื้ออสุจิเจอกับไข่ได้อย่างไรเป็นเรื่องที่น่าตกใจหรือมีผลเสียต่อลูก ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ได้จากการบอกลูกคนโตในวัยประถม โดยเด็กมีปฏิกิริยาเหมือนกับว่าได้ยินการยืนยันว่าสิ่งที่กลัวที่สุดเป็นความจริง และลูกคนถัดมาในวัยประถมก็ยืนยันว่าน่าเกลียด

เด็กมีปฏิกิริยาแบบนี้จริงๆ เมื่อได้ฟังเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ พวกเขาทำหน้าที่เหมือนได้ยินสิ่งที่น่ากลัวที่สุด หรือส่งเสียงเหมือนสอัสกเสียงดังๆ เด็กบางคนดูเหมือนจะคิดอยู่หลายวันแล้วก็ถาม 2-3 ครั้งว่า “พ่อแม่ทำแบบนั้นเพื่อให้หนูเกิดมาจริงๆ เหรอ”

Richardson, J., & Schuster, M.A., (2003) อธิบายว่าปฏิกิริยาที่ดูแปลกประหลาดและทำให้ผู้ปกครองตระหนักนี้เป็นเพราะว่า เมื่อเด็กอยู่ในวัยประถม เด็กจะมีความสอรรวมเรื่องร่างกายของตนเองเป็นพิเศษ การเปิดเผยอวัยวะเพศให้คนอื่นเห็นเป็นเรื่องน่าอาย และวัยนี้ยังมีการแบ่งกลุ่มแยกเพศในระดับสูงที่สุด ทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายอยากจะอยู่ไกลๆ กันมากที่สุด ผู้หญิงกับผู้ชายที่อยู่ใกล้ชิดกันเป็นสิ่งที่ดูแล้วน่าสออดสะอើยน ดังนั้นเรื่องการสอดใส่สำหรับเด็กวัยนี้จะไม่ได้มองในเชิงให้ความรู้สักร่างเพศ แต่เป็นภาพที่ไม่เจริญหูเจริญตาเหมือนกับว่ามีคนเอาส่วนหนึ่งของร่างกายแหงเข้ามาในตัวคุณ แล้วพ่นของเหลวจากร่างกายเขาเข้ามาในร่างกายคุณ เด็กวัยนี้จะนึกภาพเหมือนผู้ปกครองอธิบายว่าเพศสัมพันธ์คือ “เมื่อผู้ชายผู้หญิงรักกันจริงๆ ทั้งสองคนจะเข้ามาใกล้กัน และผู้ชายจะยื่นจมูกเข้าไปในปากผู้หญิง แล้วพ่นน้ำมูกเข้าปากเธอ”

ดังนั้นจากมุมมองของเด็กวัย 8 ปี ภาพการเปลือยเปล่าและแนบชิดกับบุคคลเพศตรงข้ามนั้นไม่น่าจะรู้สึกดีได้เลย และความคิดเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก็น่าเกลียด แต่ตราบใจที่มันเป็นเรื่องที่คนอื่นทำ เด็กก็จะไม่ต้องกังวลอะไร เด็กส่วนใหญ่จึงจัดการความรู้สึกรังเกียจนี้โดยประกาศดั่งๆ ว่า “ฉันไม่มีวันทำแบบนั้นหรอก” คุณสามารถสนับสนุนความคิดนี้ได้และบอกลูกว่า “ตราบใจที่ลูกคิดว่าน่าเกลียด ลูกก็ไม่ต้องทำแบบนั้นหรอก ที่ผู้ใหญ่มีเพศสัมพันธ์เพราะเขาตัดสินใจแล้วว่าอยากจะมี เพราะเขาไม่ได้รู้สึกว่เรื่องนี้น่าเกลียดอีกต่อไปสักวันหนึ่ง ความรู้สึกลูกอาจจะเปลี่ยนไป”

เด็กจะต้องมายอมรับความจริงที่ว่ คุณซึ่งเป็นบุคคลในอุดมคติของลูกมีเพศสัมพันธ์ซึ่งเป็นเรื่องน่าเกลียด เด็กบางคนรู้เรื่องนี้จากเพื่อนจะยืนยันว่พ่อแม่ของเขาไม่มีทางทำแบบนั้นและไม่พูดถึงเรื่องนี้อีก แต่ถ้าลูกได้รู้จากพ่อแม่ตัวเอง ลูกอาจจะต้องคิดหนักหน่อย (แล้วอีก 2-3 วันเขาอาจจะมาถามพ่อแม่ว่ “ทำอย่างนั้นจริงๆ เหรอ”) แต่ถึงอย่างไรก็ไม่ม่เหตุผลที่จะมองว่การให้ความรู้กับลูกเป็นเรื่องอันตราย

ก. ต้องรอให้ลูกถามหรือไม่?

การรอให้ลูกถามถือเป็นกลยุทธ์ที่นิยมกันมาก แม้จะเป็นวิธีที่ดูจะทำตามอารมณ์มากกว่าเหตุผล เนื่องจากข้อมูลที่แน่ชัดเรื่องการพูดคุยเรื่องเพศมีอยู่น้อยมากจึงไม่น่าแปลกใจที่ผู้ปกครองหลายคนเลือกใช้วิธีรอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการไม่พูดอะไรเลยดูจะปลอดภัยกว่าการพูดก่อนเวลาที่เหมาะสม ผู้ปกครองหลายคนรู้สึกว่าเป็นข้อห้ามที่จะพูดคุยเรื่องเพศกับลูก ไม่ว่าจะอายุเท่าไร แต่ถ้าลูกเป็นคนเริ่มถามก่อน คุณจะรู้สึกว่าคุณมีสิทธิตอบได้

ปัญหาก็คือ เด็กบางคนไม่เคยถาม หรือว่าไม่เคยถามตรงๆ การรออาจจะกลายเป็นการถ่วงเวลาการพูดคุยเรื่องเพศกับเด็กไปได้ง่าย ๆ ผู้ปกครองควรตัดสินใจว่าลูกควรรู้เรื่องอะไร เมื่อไร และถ้าตอนนั้นลูกยังไม่ถามอีก ก็สอนเขาเลย

ข. ความเข้าใจเรื่องเพศในเด็กเล็ก (Richardson, J., & Schuster, M.A., 2003)

ผู้ปกครองบางคนเห็นว่าบางทีถ้าลูกยังไม่สามารถเข้าใจรายละเอียดต่าง ๆ ได้ ยังไม่บอกลูกก็อาจจะดีกว่า การจะอธิบายเรื่องนี้ต้องดูว่าการเรียนรู้ของเด็กต่อเรื่องการเกิดของเด็กนั้น เป็นไปอย่างไรในแต่ละวัย

ความสามารถในการเข้าใจเรื่องการสืบพันธุ์ขึ้นอยู่กับระดับของพัฒนาการทางการรับรู้ของลูก เด็กอายุ 2-3 ปี ยังไม่สามารถเข้าใจความคิดที่ว่าของที่เห็นในวันนี้ในอดีตอาจจะยังไม่มี เด็กวัยนี้ยังไม่เข้าใจแนวคิดเรื่องการสร้างขึ้นมา เพราะฉะนั้นเมื่อเด็กวัยนี้ถามว่าเด็กมาจากไหน พวกเขาหมายถึง *สถานที่* ที่เด็กอยู่ก่อนที่จะมาอยู่ที่นี้ นี่อาจเป็นสาเหตุที่เด็กเชื่อเรื่องตำนานต่างๆ หรือคำหลอก เช่น ลอยแม่น้ำเจ้าพระยา เก็บมาจากขยะ ฯลฯ

เมื่อโตขึ้นอีกหน่อย เด็กวัยก่อนอนุบาลเริ่มเฝ้าความคิดที่ว่าเด็กถูกสร้างขึ้น เด็กจะเริ่มจินตนาการการมีลูกว่าเป็นเหมือนขั้นตอนการประกอบชิ้นส่วน เหมือนการสร้างรถยนต์หรือทำเค้ก เด็กยังไม่รู้จักการเปรียบเทียบ ถ้าจะบอกอะไรในวัยนี้ก็ควรจะใช้วิธีพูดตรงๆ เหมือนวิธีการคิดของเด็ก เพื่อให้เขาเข้าใจได้ดีขึ้น

เมื่อเด็กเข้าเรียนอนุบาล เด็กทั่วไปจะเข้าใจว่าเด็กทารกเติบโตขึ้นเหมือนกับสิ่งอื่นๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เมื่อความสามารถในการคิดและหาเหตุผลของเด็กพัฒนาขึ้นในช่วงชั้นประถม เด็กจะเข้าใจมากขึ้นว่ากระบวนการทางธรรมชาติที่ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร และเมื่ออายุได้ 11 ปี เด็กอเมริกันส่วนใหญ่ก็เข้าใจว่าเด็กเป็นผลของกระบวนการทางการพัฒนาที่เริ่มต้นจากการรวมตัวระหว่างไข่และอสุจิ

ในทางทฤษฎีเด็กในวัฒนธรรมต่างๆ ต้องผ่านกระบวนการพัฒนาด้านการรับรู้เหมือนกัน เด็กก็น่าจะเข้าใจเรื่องการมีลูกได้ในระดับเดียวกัน แต่ในเป็นความจริงจากการศึกษาเรื่องความรู้ทางเพศของเด็กพบว่า เด็กในทวีปอเมริกาเหนือและออสเตรเลียสามารถอธิบายว่าเด็กมาจากไหนได้ถูกต้องพอสมควรตอนอายุ 11 ปี เด็กชาวอังกฤษส่วนใหญ่จะอธิบายได้เมื่ออายุ 9 ปี และเด็กชาวสวีเดนที่มีการสอนเพศศึกษาอย่างเปิดเผยสามารถอธิบายได้เมื่ออายุ 7 ปี (Richards, M., 2000)

ดังนั้นการรอให้ลูกสามารถเข้าใจเรื่องการมีลูกอย่างถ่องแท้เสียก่อนแล้วค่อยบอก มีแต่จะทำให้เด็กสามารถรับรู้ความจริงได้ช้าลง ยิ่งเด็กได้ฟังข้อเท็จจริงของชีวิตเร็วขึ้นเท่าไร เด็กก็จะยิ่งเข้าใจได้เร็วขึ้นเท่านั้น วิธีที่ดีที่สุดที่จะกระตุ้นพัฒนาการด้านสติปัญญาของลูกก็คือ ให้ลูกได้รับรู้ความคิดที่ทำให้เขาต้องพยายามทำความเข้าใจโลกมากขึ้นอีกนิด ไม่ต้องกังวลว่าข้อเท็จจริงเหล่านั้นจะเกินกว่าที่ลูกจะรับได้ เด็กจะไม่สนใจหรือไม่ก็สร้างภาพขึ้นใหม่ในแบบที่เหมาะสมกับความสามารถทางความคิดที่ตนมีอยู่ และเด็กก็มีความสามารถที่จะละทิ้งข้อมูลที่ไม่เข้าใจ ผู้ปกครองจึงไม่ต้องกังวลเรื่องการบอกข้อเท็จจริงกับเด็กมากเกินไป

ด. ศีลธรรมกับการบอกความจริงเรื่องการเกิด (Richardson, J., & Schuster, M.A., 2003)

ผู้ปกครองบางคนมีความรู้สึกว่าการให้เด็กรู้ความจริงเหล่านี้เป็นเรื่องไม่เหมาะสม หรือผิดในทางศีลธรรม ความรู้สึกแบบนี้เกิดจากอะไร และควรจะให้มีความสำคัญหรือไม่

ผู้ปกครองบางคนบอกว่าถ้าบอกความจริงกับลูก เขากลัวว่าลูกจะเอาเรื่องนี้ไปคุยกับเพื่อนต่อ แล้วเพื่อน ๆ ก็จะไปบอกพ่อแม่ของตัวเอง พ่อแม่เหล่านั้นอาจจะโมโหและมาต่อว่าเอา สำหรับคำอธิบายเรื่องความกลัวนี้ Richardson และ Schuster กล่าวว่าพ่อแม่ที่ว่าอาจจะเป็นพ่อแม่ของตัวเองเองก็ได้ เราอาจกลัวว่าพวกเขาจะไม่เห็นด้วย เพราะเราเคยรู้มาก่อนหน้านี้แล้วว่าพ่อแม่ของเรารู้สึกอย่างไรเรื่องเด็ก ๆ และเรื่องเพศ พวกเขาแสดงออกอย่างชัดเจนว่าเรื่องเหล่านั้นเป็นเรื่องที่ไม่ควรพูดถึง อาจจะเป็นเพราะการยับยั้งซึ่งแม่ของเราได้รับมาจากผู้ปกครองของท่านอีกทีหนึ่งที่ทำให้ท่านไม่คุยเรื่องทางเพศกับเรา เราจะรู้สึกว่าเป็นบทบาทผู้ติทางศีลธรรมที่ว่าผู้ปกครองต้องไม่คุยกับลูกเรื่องเพศ ถึงแม้ปัจจุบันเราจะรู้สึกว่าไม่เห็นด้วยกับความคิดนั้นแต่คำสั่งในวัยเด็กก็ไม่สามารถลบเลือนได้หมด

นี่คือสาเหตุของความไม่สบายใจต่อการคุยเรื่องเพศกับลูก และอาจจะเป็นอุปสรรคที่ใหญ่ที่สุดข้อหนึ่ง

ง. ผลดีผลเสียของการพูดคุยเรื่องเพศกับลูกในวัยเด็กเล็ก (Richardson, J., & Schuster, M.A., 2003)

ยังไม่มีการศึกษาว่าการไม่สอนเรื่องเพศจะเป็นผลร้ายต่อเด็ก ไม่มีใครบังคับให้ผู้ปกครองสอนลูกได้ ผู้ปกครองต้องตัดสินใจเอง แต่ทั้งนี้ก็ควรพิจารณาผลดีของการสอนเรื่องเพศประกอบการตัดสินใจด้วย

- เป็นผลดีต่อการเรียนรู้ของเด็ก เราไม่ควรปิดบังข้อมูลต่อเด็กที่อยากรู้อยากเห็น จะมีวิธีไหนตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นได้ดีกว่าการให้คำตอบที่ครบถ้วนและน่าสนใจอย่างยิ่ง

- ความใกล้ชิด ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการเลี้ยงดูเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ปกครองที่พยายามจะหาวิธีคุยกับลูกเรื่องเพศจะช่วยเปิดทางให้ผู้ปกครองกับลูกมีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นและมั่นคงมากขึ้น

จ. เนื้อหาการสอนเพศศึกษาสำหรับเด็ก (Richardson, J., & Schuster, M.A., 2003)

บทที่ 1 ร่างกายของเรา (แรกเกิด จนถึง อายุ 4 ปี)

ให้คิดว่าการให้ความรู้เรื่องเพศในช่วง 4 ปีแรกของลูกเป็นการแนะนำให้เขารู้จักร่างกายของตัวเอง ให้เด็กมีคำเรียกอวัยวะเพศของตัวเอง เด็กผู้ชายควรรู้จักเรียกองคชาติและอวัยวะเด็กผู้หญิงก็ควรรู้จักอวัยวะเพศและช่องคลอด เด็กควรได้รับความแตกต่างระหว่างร่างกายของเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิง โดยการบอกง่ายๆ และตรงๆ

การที่ผู้ปกครองเรียกชื่อและสัมผัสส่วนต่างๆ ของร่างกายลูกอย่างรักใคร่จะสอนลูกว่าทุกส่วนของร่างกายเป็นสิ่งดี ความใกล้ชิดทางกายทำให้รู้สึกปลอดภัยและมีความสุข และทำให้เด็กรู้ว่าตนเองเป็นที่รัก บทเรียนนี้เป็นบทที่สำคัญที่สุด

บทที่ 2 เพศคืออะไร (อายุ 4-8 ปี)

ช่วงนี้เป็นช่วงที่เหมาะสมที่จะสอนว่าเด็กเกิดมาได้อย่างไร ผู้ปกครองควรจะพูดถึงการมีเพศสัมพันธ์ การตั้งท้อง และขั้นตอนการคลอด

“เมื่อผู้ชายและผู้หญิง (หรือสามีและภรรยา) รักกันและต้องการจะมีลูก ทั้งสองจะเข้ามาใกล้กัน องคชาติของผู้ชายจะเข้าไปในช่องคลอดของผู้หญิง และเมื่อทั้งสองส่วนนี้สัมผัสกัน เชื้ออสุจิจะออกจากองคชาติและเดินทางเข้าสู่ร่างกายผู้หญิง ถ้าเชื้ออสุจิตัวเล็กๆ ตัวหนึ่งของผู้ชายไปเจอกับไข่ใบเล็กๆ ใบหนึ่งของผู้หญิง ทั้งสองอย่างก็จะเริ่มเติบโตเป็นเด็กทารก เด็กทารกจะเติบโตขึ้นในร่างกายของแม่ในส่วนที่เรียกว่ามดลูก เมื่อเด็กโตเต็มที่พร้อมจะคลอด เด็กจะออกมาจากมดลูกมาทางช่องคลอดของแม่ ลูกเกิดมาแบบนี้ละ”

ผู้ปกครองสามารถบอกให้ลูกเข้าใจชัดเจนชัดเจนว่าเขายังไม่ต้องทำเรื่องนี้เป็นเวลาอีกนานมากทีเดียว “การมีลูกเป็นสิ่งที่ลูกจะทำเมื่ออายุมากขึ้น แต่งงานแล้ว โตเป็นผู้ใหญ่ และพร้อมจะมีลูก”

: กรณีการมีลูกแบบอื่นๆ ไม่ใช่เด็กทุกคนลืมตามาดูโลกด้วยวิธีเดียวกัน ถ้าผู้ปกครองบางคนไม่ได้ใช้วิธีองคชาติของพ่อกับช่องคลอดของแม่ ผู้ปกครองควรจะคิดหาคำตอบสำหรับคำถามว่า “หนูมาจากไหน” ให้เหมาะกับสถานการณ์ ลูกจะรู้ได้เองในภายหลังว่าเด็กคนอื่นๆ เกิดมาได้อย่างไร

- ในฐานะพ่อแม่บุญธรรม ควรให้ความสำคัญเท่าๆ กันในเรื่องความต้องการอสุจิให้ลูกโตพอจะเข้าใจกับสิ่งที่ผู้ปกครองพูดได้อย่างถูกต้อง กับความสำคัญของการบอกแต่เนิ่นๆ เพื่อป้องกันไม่ให้เรื่องนี้กลายเป็นความลับของครอบครัวที่

อาจจะทำให้รู้สึกเจ็บปวดได้ เพราะคำตอบจะมีผลต่อความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว เอกลักษณ์ของตน และความคิดเรื่องตนเองเป็นที่ต้องการ

- ในกรณีของเทคโนโลยีที่ใช้เซลล์สืบพันธุ์จากพ่อแม่ ฯลฯ ผู้ปกครองของเด็กๆ ที่เกิดมาโดยใช้เทคโนโลยีอาจจะใช้คำอธิบายแบบนี้เป็นการเริ่มเรื่องได้ “ต้องมีของ 3 อย่างเพื่อจะมีลูกได้ ไข่ของผู้หญิงและเชื้ออสุจิของผู้ชายเพื่อให้เด็กเกิด และมดลูกของแม่เพื่อให้เด็กได้เติบโตในนั้น ต้องอาศัย 3 อย่างนี้ถ้าอยากจะมีลูก” ผู้ปกครองอาจจะประยุกต์การอธิบายนี้ให้เข้ากับหลากหลายหลายของการปฏิสนธิรูปแบบใหม่ๆ ได้ การบอกลูกว่าเขาเกิดมาอย่างไรก่อนที่เด็กจะเข้าใจดี ดูจะเหมาะสมกว่าไปอธิบายเรื่องราวต่างๆ หลังจากลูกคิดเอาเองว่าเขาเกิดมาด้วยวิธีเดียวกับเพื่อน

ในเด็กวัยอนุบาลนี้ผู้ปกครองสามารถอธิบายว่าการมีเพศสัมพันธ์คืออะไร และรวมไปถึงข้อเท็จจริงที่ว่าเรื่องนี้ทำให้มีความสุข “เมื่อผู้ชายและผู้หญิงในห้องซาวด์สัมผัสกัน เรียกว่าการมีเพศสัมพันธ์ คนทั่วไปที่ไม่ได้อยากมีลูกก็ทำแบบนี้ ผู้ใหญ่ที่มีความรักก็ทำแบบนี้เพราะทำให้รู้สึกดี และเป็นวิธีบอกให้รู้ว่าเขารักกัน”

ในช่วงวัยนี้ ถ้าเห็นลูกเล่นอวัยวะเพศของตัวเอง ก็สามารถเริ่มแนะนำความคิดเรื่องความรับผิดชอบที่ควบคู่ไปกับความสุขแบบนี้ “ร่างกายลูกตรงส่วนนี้จะรู้สึกดีถ้าลองดูดู ลูกสนุกกับเรื่องนี้ได้ แต่ต้องทำในที่มิดชิด”

บทที่ 3 ไกลจะเข้าสู่วัยหนุ่มสาว (อายุ 8-12 ปี)

หน้าที่ของผู้ปกครองก็คืออธิบายการเปลี่ยนแปลงที่ลูกจะเจอในช่วงวัยหนุ่มสาวในทางที่ดี ก่อนที่จะเกิดขึ้นจริงๆ มีหัวข้อย่อยๆ คือ การมีประจำเดือนและสิ่งที่ควรทำ การแข็งตัวและการหลั่ง รวมถึงฝันเปียก พัฒนาการทางหน้าอกที่จะเกิดขึ้น ขนในที่ใหม่ๆ ความรู้สึกชอบพอและการเพิ่มขึ้นของอารมณ์แบบอื่นๆ

เมื่อพูดถึงความรู้สึกชอบพอผู้อื่นของลูก ควรพิจารณาความเป็นไปได้ที่ลูกอาจชอบเพศตรงข้าม เพศเดียวกัน หรือทั้งสองเพศ ควรอธิบายให้ลูกรู้ว่า เกย์ หรือ เลสเบี้ยน หมายถึงอะไร

: เคล็ดลับการพูดคุยเรื่องเพศกับลูกก่อนวัยรุ่น

- ถ้าลูกเป็นฝ่ายเริ่มโดยถามคำถามก่อน ให้กำลังใจลูกโดยการตอบหลังเบาๆ แล้วชมว่า “เป็นคำถามที่ดี” ก็ช่วยกระตุ้นให้ลูกบอกคุณในทุกเรื่องที่ยากรู้ อยากเห็นในอนาคต
- ทำความเข้าใจให้ดีกว่าก่อนว่าลูกถามเรื่องอะไร เพื่อจะได้แน่ใจว่าตอบได้ถูก พยายามลองถามเพื่อตรวจสอบดูว่าลูกรู้อะไรมาแค่ไหนแล้ว เช่น ถ้าลูกถามว่า “เรื่องเพศคืออะไร” คุณอาจตอบว่า

- “อ้อ แม่/พ่อตอบได้อยู่แล้ว เพศมีความหมายได้หลายอย่าง ลองบอกซิว่าหนูเคยได้ยินอะไรเรื่องเพศบ้าง แม่/พ่อจะได้รู้ว่าจะคุยเรื่องอะไรดี”
- “โอเค คำถามนี้น่าสนใจมาก ลูกลองบอกมาก่อนสิว่าลูกรู้อะไรบ้างแล้วแม่/พ่อจะช่วยเสริมให้”
- ถ้าผู้ปกครองเป็นฝ่ายเริ่มคุย แล้วลูกบอกว่ารู้อะไรดีแล้ว อย่าเพิ่งเชื่อ นี่เป็นเทคนิคที่ใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการพูดเรื่องเพศกับผู้ปกครอง ต้องลองพยายามอีกครั้งโดยถามว่า “ลูกจะว่าไงถ้าจะคุยกับแม่/พ่อเรื่องนี้อีกที” ถ้าลูกตอบว่าไม่ต้องการ ลองถามว่าทำไมแล้วลองคุยกันถึงเหตุผลที่ลูกไม่คุยแทนเรื่องที่ยากจะพูดในตอนแรก
- จำไว้ว่าเด็กเล็กๆ คิดอะไรตรงตัว หลีกเลี่ยงการใช้คำพูดเปรียบเทียบที่ลูกอาจคิดไปตามนั้นจริงๆ เช่น เมื่อลูกถามว่า “จุดสุดยอด คืออะไร” อาจตอบว่า
 - “จุดสุดยอดเป็นความรู้สึกที่ดีมากที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์หรือการช่วยตัวเอง
 ตอบแบบนี้จะดีกว่าการตอบว่า “เป็นความรู้สึกสุดยอดที่ได้จากการมีเพศสัมพันธ์ เหมือนกับการที่เราเกาตรงที่คัน แต่ดีกว่า” ลูกอาจจะเชื่อจริงๆ ว่าจะได้ถึงจุดสุดยอดได้โดยการเกา
- ไม่จำเป็นต้องตอบทุกคำถามที่ลูกถามได้หมด ถ้าไม่รู้ก็บอกไปอย่างนั้น และจัดเวลาที่จะค้นหาคำตอบด้วยกันกับลูก อ่านหนังสือ หาจากอินเทอร์เน็ตหรือโทรถามแพทย์ ทำให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ก่อนที่ลูกจะหมดความอยากรู้
- ผู้ปกครองอาจจะรู้คำตอบแต่ไม่แน่ใจว่าจะบอกดีไหม กรณีนี้ให้บอกลูกว่า
 - “เป็นคำถามที่ดีนะ ขอเวลาอีกหน่อยให้แม่/พ่อคิดหาคำตอบ จะได้ตอบลูกอย่างละเอียด”
 พร้อมทั้งกำหนดเวลาที่จะให้คำตอบ อาจจะเป็นตอนเข้านอนคืนนี้หรือเช้าวันพรุ่งนี้ อย่าลืมทำตามทีบอกด้วย
- ถ้ารู้สึกลำบากใจก็บอกลูกได้ อาจจะช่วยให้พูดต่อได้ง่ายขึ้น
 - “เอ ไม่รู้สิ พอคุยเรื่องนี้แล้วแม่/พ่อพูดไม่ค่อยออก อาจจะเป็นเพราะอายนะ ลูกเคยรู้สึกแบบนี้บ้างมั๊ย”
- ลูกอาจจะนึกและให้ความเห็นเรื่องความรู้สึกของตัวเองได้ลำบาก ถ้าผู้ปกครองรู้สึกว่าลูกเริ่มจะอึดอัด ให้ช่วยโดยพูดความรู้สึกของลูกออกมา
 - “เรื่องที่แม่/พ่อพูดทำให้ลูกรู้สึกยุ่งยากใจนิดๆ ใช่มั๊ย บางทีอาจจะเป็นเรื่องเครียดไปหน่อย ลูกคิดว่าอย่างนั้นมั๊ย”

- ถ้าลูกไม่ถามเรื่องเพศในประเด็นที่คุณอยากพูด พยายามสร้างบรรยากาศที่จะช่วยกระตุ้นความอยากรู้ การไปเยี่ยมเพื่อนที่ตั้งครรถ์อยู่ หรือดูรูปครอบครัวก่อนที่จะลูกจะเกิดมาไม่นานอาจจะช่วยได้ คำถามว่า “ตอนนี้หนูอยู่ที่ไหน” จะช่วยให้เริ่มเรื่องต่อไปได้
- ขณะที่การพูดคุยกำลังจะจบลง ลองเช็คว่าคุณได้พูดสิ่งที่ต้องการได้ชัดเจนหรือยัง โดยถามว่า “แม่/พ่อตอบเรื่องที่คุณอยากรู้แล้วใช่ไหม” ถ้าอยากให้เห็นใจจริงๆ ว่าลูกเข้าใจ อาจจะถามว่า “ถ้าต้องไปอธิบายให้น้องฟัง ลูกจะพูดว่ายังไง”
- ถึงจะดูเหมือนว่าลูกเข้าใจแล้ว ก็ควรมีการน้อยไปพูดเรื่องเดิมอีก 2-3 ครั้ง บทเรียนเรื่องนี้หลายบทเรียนจะต้องทบทวนเพื่อให้ลูกเข้าใจได้ถ่องแท้
- จำไว้ว่าในการพูดคุยเรื่องเพศนี้ นอกจากเพื่อให้ลูกได้รู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเพศแล้ว เป้าหมายหลักอีกข้อหนึ่ง คือการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก ในแบบที่เด็กรู้สึกว่าคุณถามเรื่องเพศเป็นสิ่งที่ยอมรับได้และอธิบายได้

◆ การพูดคุยแบบเห็นความรู้สึกกับลูกที่โตแล้ว

การพูดเรื่องเพศหลังจากเด็กผ่านช่วงวัยหนุ่มสาวไปแล้วก็ยากพอๆ กับการพูดก่อนวัยนี้ เพียงแต่เหตุผลเปลี่ยนไป อย่างน้อยผู้ปกครองก็รู้คำตอบของคำถามที่ว่า “หนูมาจากไหน” แต่การสนทนาเรื่องเพศในวัยรุ่นไม่ง่ายอย่างนั้นแล้ว จุดศูนย์กลางไม่ได้อยู่ที่ข้อเท็จจริงที่รู้ได้ง่ายๆ แต่เป็นความรู้สึก และเป็นความรู้สึกที่ค่อนข้างจะเป็นส่วนตัว ผู้ปกครองอาจจะไม่รู้ว่าอะไรคือสิ่งที่ต้องการจะพูดด้วยซ้ำ และก็ไม่รู้ว่าจะเริ่มพูดได้อย่างไร เราไม่สามารถกำหนดการพูดคุยได้ ตอนที่ลูกอายุน้อยๆ นั้นทำได้ง่ายๆ แต่ตอนนี้ผู้ปกครองต้องการให้เป็นการพูดคุยกัน ซึ่งก็ทำได้ยากถ้าลูกไม่ต้องการ เพราะวัยรุ่นสามารถลুকหนีได้ทันทีที่ผู้ปกครองเริ่มพูดเรื่องเพศ

เป็นเรื่องยากที่จะพูดเรื่องเพศแบบจริงจังโดยไม่ต้องยอมรับว่าอย่างน้อยผู้ปกครองก็เคยมีประสบการณ์มาแล้ว ผู้ปกครองบางคนรู้สึกอึดอัดใจที่จะให้ลูกวัยรุ่นได้รับรู้ พวกเขาอาจจะพบว่ามีความโน้มตามธรรมชาติที่จะเก็บเรื่องความรู้สึกทางเพศเอาไว้เมื่อพูดคุยกับลูก ลูกก็อาจจะรู้สึกเช่นเดียวกัน

เชื่อกันว่าพ่อแม่และลูกจะพยายามเก็บความรู้สึกทางเพศไว้ไม่ให้อีกฝ่ายรู้เพราะการเล่าให้กันฟังจะทำให้เกิดความกลัวมากขึ้นว่าอาจจะเกิดเรื่องในเชิงการปลุกเร้าระหว่างทั้งสองฝ่าย เมื่อเด็กโตขึ้น มีพัฒนาการทางเพศมากขึ้น และความต้องการทางเพศก็เพิ่มขึ้น ความพยายามที่จะป้องกันความเป็นไปได้อันน่ากังวลใจนี้ก็จะมากขึ้น การพูดเรื่องเพศดูจะเป็นเรื่องเสี่ยงมากขึ้นอีก

บทเรียนบทแรกในเรื่องเพศที่ผู้ปกครองต้องการจะสอนก็คือ ลูกสามารถสร้างเส้นแบ่งเขตทางเพศไว้ได้ ลูกสามารถเก็บความรู้สึกที่มีไว้เป็นส่วนตัวและสามารถผลักดันการกระตุ้นทางเพศที่ลูกไม่ต้องการออกไป เพราะฉะนั้นลูกอาจจะปฏิเสธได้ ถ้าลูกต้องการ ลูกวัยรุ่นควรจะได้รักษาระยะห่างจากเรื่องทางเพศของผู้ปกครองเอาไว้ และผู้ปกครองก็มีสิทธิ์ที่จะเก็บเรื่องนี้เป็นเรื่องส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องของลูก

เมื่อมาถึงจุดหนึ่งผู้ปกครองอาจจะต้องตัดสินใจว่าต้องก้าวข้ามเส้นแบ่งเขตเรื่องทางเพศของลูก เพราะเมื่อถึงจุดหนึ่งผู้ปกครองเริ่มจะกังวลเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ และความรู้สึกอันละเอียดอ่อนของลูก หรืออาจจะอยากให้เห็นใจว่าลูกได้รู้ความคิดของผู้ปกครองว่า อะไรผิด อะไรถูก

การพูดคุยไม่จำเป็นต้องเป็นบทเรียนเรื่องกายวิภาคที่เคร่งเครียดและบอกหมดทุกอย่าง แต่ก็ไม่ควรเป็นการเล่าเรื่องเพศที่เราร้อนของผู้ปกครองเองหรือของลูก ผู้ปกครองเพียงแค่บอกให้ชัดเจนเรื่องอันตรายที่อยากให้ลูกรู้และวิธีการป้องกันที่ต้องการให้ลูกใช้ และควรถามลูกว่าเรื่องเพศของเขาปลอดภัยดีหรือเปล่าเพื่อเป็นการเฝ้าสังเกตลูก แต่คำถามก็ควรให้ลูกมีความเป็นส่วนตัวด้วย ใจความสำคัญก็คือการถามว่าลูกรู้ไหมว่ามีอันตรายอะไรบ้าง และรู้ไหมว่าต้องทำอะไรถึงจะหลีกเลี่ยงได้

เด็กวัยรุ่นอาจจะไม่ยอมพูดเรื่องเพศมากขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้ปกครองจึงควรที่จะสอนลูกเรื่องเพศแต่เนิ่นๆ ถ้าเริ่มต้นเร็ว ผู้ปกครองก็จะมีพื้นฐานสำหรับการสนทนาอีกในครั้งต่อไป ขณะที่ลูกโตขึ้นตามธรรมชาติมากขึ้น และอารมณ์รุนแรงน้อยลง

เมื่อพูดกับลูกวัยรุ่น ผู้ปกครองไม่จำเป็นต้องทำเหมือนเป็นนักการศึกษาทางด้านเพศ และถ้ารู้สึกไม่สะดวกใจ ก็ไม่ต้องฝืนทำเป็นสบายใจ สิ่งที่ต้องทำก็คือบอกลูกให้เข้าใจสาระสำคัญ ให้ลูกรู้ว่าผู้ปกครองรักและเป็นห่วง และพร้อมที่จะรับฟังและตอบสนองความคิดของลูก

: เหตุผลที่วัยรุ่นไม่พูดเรื่องเพศกับผู้ปกครอง

- ข้อห้ามการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก เป็นเหมือนสัญญาณของพ่อแม่และลูกที่จะหลีกเลี่ยงการเกี่ยวข้องกันในเรื่องทางเพศ
- ความต้องการจะมีอิสระในชีวิตด้านต่างๆ ของตัวเอง ไม่อยากให้ผู้ปกครองมาซักถามเหมือนเป็นเด็ก และต้องการจะตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ด้วยตนเอง
- ความรู้สึกที่ว่าผู้ปกครองอาจจะตัดสินพฤติกรรมของตน ผู้ปกครองมักจะตัดสินเอาจากคำพูด หรือคำตอบของลูกว่า เคยมีเพศสัมพันธ์หรือไม่ แล้วมีปฏิริยาต่างๆ นาๆ ที่ทำให้วัยรุ่นต้องรีบลুকหนี

ถ้าผู้ปกครองพร้อมที่จะเผชิญหน้ากับลูกแล้ว ก็เริ่มทำความเข้าใจเนื้อหาที่จะต้องพูดคุยกับวัยรุ่นได้ในบทนี้

บทที่ 4 ความปลอดภัย ความรับผิดชอบ ความสุขและทางเลือก (อายุ 12 ปีขึ้นไป)

วัตถุประสงค์ของการสอนนี้ก็คือหาวิธีที่จะให้ลูกได้รู้สิ่งที่ผู้ปกครองเห็นว่าเป็นมาตรฐาน ซึ่งลูกควรปฏิบัติในเรื่องทางเพศใน 2 หัวข้อใหญ่ๆ คือ

- **จริยธรรมทางเพศ** ผู้ปกครองควรพูดถึงปรัชญาทางเรื่องเพศของตนเล็กน้อย เช่น เรื่องเพศมีเพื่ออะไร และดีอย่างไร มีเงื่อนไขบางอย่างที่เพศสัมพันธ์ ยอมรับได้ หรือรับไม่ได้ (การมีก่อนวัยอันควร โดยไม่ได้แต่งงาน และอื่นๆ) และควรอธิบาย พยายามทำให้เป็นการสนทนาและชักชวนให้ลูกแสดงความรู้สึกออกมา ทำให้ลูกรู้ว่าผู้ปกครองคาดหวังให้พฤติกรรมทางเพศของเขาเป็นแบบเคารพสิทธิของกันและกัน และยินยอมพร้อมใจทั้งสองฝ่าย
- **การป้องกันทางเพศ** ผู้ปกครองจะต้องบอกถึงความกังวลเรื่องความเสี่ยงที่จะเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ บอกลูกว่าได้คาดหวังให้เขาใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีการร่วมเพศ เช็กให้แน่ใจว่าลูกรู้ว่าหาถุงยางอนามัยได้จากที่ไหนและรู้วิธีสวมใส่ ให้รู้ความเสี่ยงของถุงยางอนามัย (ถุงยางแตก ฉีกขาด หรือใช้ผิดวิธี) บอกลูกว่ามีทางเลือกอื่นที่ปลอดภัยกว่าการมีเพศสัมพันธ์ ความปลอดภัยและความเสี่ยงของออร์ลเซ็กซ์รวมทั้งวิธีป้องกัน

นอกจากนี้ยังมีเรื่องเพศและความรักอีกมากมายที่ผู้ปกครองจะคุยกับลูกวัยนี้ และยังสามารถนำการออกเดท ความรู้สึกที่ลูกมีต่อคนพิเศษด้วย และอื่นๆ ซึ่งทำให้โครงสร้างสายสัมพันธ์ผู้ปกครอง-วัยรุ่น มีความหมาย

ก. การป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศ (Richardson, J., & Schuster, M.A., 2003)

ถ้าโรงเรียนของลูกจะจัดให้มีโครงการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศและผู้ปกครองยังไม่ได้สอนลูกเรื่องอวัยวะเพศของตนเองเลย ก็ควรจะรีบทำก่อนที่โครงการจะเริ่ม และสามารถไปที่โรงเรียนเพื่อดูว่าหลักสูตรเหมาะกับลูกหรือไม่ ถ้าตัดสินใจให้ลูกเรียน ลองคุยกับลูกที่บ้านก่อนและหลังจากลูกได้รู้ข้อเท็จจริงแล้ว และพยายามลดความหวาดกลัวที่ลูกอาจจะ

มี
ในเด็กอายุน้อยกว่า 7 ปี ไม่มีความจำเป็นจะต้องคุยเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศอย่างเฉพาะเจาะจง ให้คุยเรื่องนี้โดยไม่ต้องให้รายละเอียดมากเกินไป สอนด้วยท่าทางแบบไม่ได้ตั้งใจ ไม่มีการเร้าร้อนหรือความกลัวในน้ำเสียงของคุณ เช่น

- บอกว่าคนเลวจะสอนให้ลูกโกหก
 - “ผู้ใหญ่คนไหนก็ตามที่บอกให้ลูกโกหกแม่ คนนั้นเป็นคนเลวและยังเป็นอะไรอีกหลายๆ อย่าง ลูกบอกแม่/พ่อได้เลยถ้าเจอคนเลวเข้า”
- ถ้าลูกจับอวัยวะเพศของแม่/พ่อระหว่างที่อาบน้ำด้วยกันก็สามารถสอนลูกว่า
 - “นี่ของแม่/พ่อนะ ลูกต้องไม่จับของคนอื่นนอกจากจะขอเขาแล้ว และคนนั้นก็ต้องเป็นเพื่อนลูกเท่านั้น และถ้ามีผู้ใหญ่ทำแบบนี้กับลูก ลูกต้องบอกว่าไม่ได้ และกลับมาบอกพ่อแม่”

เมื่อลูกอายุ 8 ปี ควรจะสอนบทเรียนที่ไม่ได้มุ่งเน้นแค่ให้เด็กปกป้องตนเองจากการละเมิด ซึ่งในความเป็นจริงเด็กก็ไม่มีอำนาจที่จะทำแบบนั้น แต่ควรจะให้เด็กรู้จักและสามารถรายงานให้ผู้ใหญ่รู้ได้

- บอกเด็กเรื่องการล่วงละเมิดว่า
 - “เป็นเรื่องไม่ถูกต้องถ้าผู้ใหญ่ ถึงจะเป็นคนที่ลูกรู้จัก มาจับอวัยวะเพศของลูกหรือบอกให้ลูกจับของเขา ไม่ถูกต้องเหมือนกันถ้าเด็กคนอื่นจับของลูกถ้าลูกไม่ยอมให้ทำ ขอยกเว้นที่จะทำได้ก็คือตอนที่แม่/พ่ออาบน้ำให้ลูก (อาจเพิ่มชื่อพี่เลี้ยงได้) หรือตรวจดูร่างกายตอนที่ลูกไม่สบาย หรือหมอตรวจร่างกายลูก”
- ลองตรวจสอบดูว่าลูกเข้าใจหรือเปล่า โดยถามคำถามว่า
 - “ผิดหรือเปล่าถ้าผู้ใหญ่อย่างเช่นคนข้างบ้านขออาบน้ำให้ลูกและขอล้างจุกของลูก
 - “ผิดหรือเปล่าถ้าผู้ใหญ่คนอื่นอยากให้ลูกจับจุกของเขา”
- เน้นเรื่องการรายงานให้ผู้ปกครองทราบ
 - “ถ้ามีคนจับของลูกแบบนี้ แม่/พ่ออยากให้ลูกบอก แม่/พ่อสัญญาว่าจะไม่โมโหถ้าลูกบอก ไม่ถูกต้องนะคะถ้ามีใครบอกลูกว่าลูกต้องโกหกแม่/พ่อ หรือเก็บเป็นความลับถ้ามีเรื่องแบบนี้ ถ้าลูกบอกแม่/พ่อ แม่/พ่อจะดูแลลูกเอง ไม่ว่าคนนั้นจะว่ายังไงก็ตาม”

เรื่องนี้สามารถพูดซ้ำได้ด้วยคำพูดไม่กี่ประโยคให้รายงานถ้ามีการล่วงละเมิดให้เคารพสิทธิของผู้อื่น และให้เล่นในเชิงเพศกับเพื่อนด้วยกันเท่านั้น หลังจากนั้นให้ผู้ปกครองเฝ้าสังเกตอย่างใกล้ชิด เด็กวัยรุ่นก็มีโอกาสถูกล่วงละเมิดได้ ผู้ปกครองสามารถทบทวนเรื่องนี้กับเด็กวัยรุ่นอีกครั้งได้เช่นกัน

ข. บทบาทของผู้ปกครองต่อเพศศึกษาที่โรงเรียน (Richardson, J., & Schuster, M.A., 2003)

ผู้ปกครองควรจะศึกษาหลักสูตรเพศศึกษาของลูกทั้งหมด อ่านหลักสูตรการสอนและเปิดดูหนังสือเรียน หรือแม้แต่คุยกับครูก็ได้

- ถ้าพบว่าหลักสูตรมีเนื้อหาตีความ การตรวจดูการบ้านของลูกและถามว่าครูสอนอะไรบ้างจะช่วยเน้นเนื้อหาได้ และทำให้มีโอกาสแบ่งปันค่านิยมและทัศนคติในเรื่องทางเพศของผู้ปกครองให้แก่ลูกได้ และสามารถให้ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับข้อเท็จจริงพื้นฐานได้ ถ้าโรงเรียนให้ข้อมูลและทางเลือกต่างๆ แบบไม่ได้ตัดสินถูกผิด โดยให้นักเรียนได้คิดว่าทางเลือกใดเหมาะสมกับตนเอง ผู้ปกครองก็สามารถมีส่วนร่วมสำคัญในการช่วยลูกคิดทางเลือกใดที่เหมาะสมกับเขามากที่สุด

- ถ้าพบว่าหลักสูตรที่สอนขาดเนื้อหาสำคัญบางอย่างหรือเสนอความคิดที่ผู้ปกครองไม่เห็นด้วย ก็สามารถบอกลูกว่าทำไมจึงไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่โรงเรียนสอน และใช้โอกาสนี้สอนลูกให้รู้จักตั้งคำถามกับสิ่งที่เรียนมาและลองคิดสำหรับตัวเองดู ผู้ปกครองสามารถสอนลูกเรื่องเพศ ความรัก การตัดสินใจ ความรับผิดชอบและเรื่องอื่นๆ ได้ โดยให้หนังสือ วีซีดี และค้นหาในอินเทอร์เน็ตด้วยกันกับลูกเพื่อหาแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมได้

จิตวิทยาพัฒนาการและการสอนเพศศึกษาในวัยรุ่นตอนต้น

สุชา จันท์เอม(2542) กล่าวว่า วัยเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น (puberty) ในเด็กหญิงเริ่มเมื่ออายุ 11-13 ปี และชายอายุ 13-15 ปี เป็นระยะที่ร่างกายเริ่มมีการเจริญเติบโตทางเพศอย่างสมบูรณ์ทั้งในเด็กหญิงและเด็กชาย สำหรับเด็กหญิงนั้นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญเต็มที่ของร่างกายก็คือการมีประจำเดือนครั้งแรก ส่วนเด็กชายนั้นไม่มีลักษณะบ่งแน่ชัดเช่นเด็กหญิง แต่สังเกตได้จากการมีขนตามอวัยวะเพศและน้ำเสียงห้าวขึ้น และนมแตกพาน การเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจและความนึกคิด มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป และส่วนใหญ่เป็นผลพลอยได้มาจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจของเด็กวัยรุ่นแต่ละคนไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ทำให้เด็กบางคนแม้อายุอยู่ในเกณฑ์วัยรุ่นแต่ไม่มีลักษณะ “พายุบุแคม” หรือลักษณะอื่นๆ ที่ควรเกิดขึ้นกับวัยรุ่นให้เห็นเลย

วัยรุ่นมีความเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายมาก และพวกเขาต้องการความช่วยเหลือจากผู้ปกครองเพื่อให้เขาได้เรียนรู้เกี่ยวกับร่างกายของเขา ให้ได้รู้จักการตรวจสุขภาพ การรักษาความสะอาดของอวัยวะเพศ การได้รับประทานอาหารอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ การหาเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับเด็ก และส่งเสริมบุคลิกภาพ ส่งเสริมทักษะด้านต่างๆ เช่นกีฬา งานอดิเรก ดนตรี เพื่อให้เขาลืม หรือหมดความวิตกกังวลเรื่องรูปร่างลักษณะบางอย่างของตน สิ่งสำคัญคือ ไม่ว่าเด็กจะทำอะไร อย่าเห็นเป็นเรื่องตลกหรือวิพากษ์วิจารณ์เขาในแง่ลบ

เด็กวัยรุ่นมักพยายามดิ้นรนที่จะคบหาเพื่อนต่างเพศ ซึ่งมักได้รับการกีดกันจากผู้ใหญ่ เนื่องจากเกรงจะเกิดเรื่องเสียหายและคำครหาฉาวชานา ซึ่งก่อให้เกิดความกดดันทางธรรมชาติจากความต้องการทางเพศเนื่องจากในระยะนี้ต่อมต่างๆ ภายในร่างกายกำลังทำงานเต็มที่ โดยเฉพาะการผลิตฮอร์โมนออกมาเพื่อควบคุมการถึงวุฒิภาวะทางเพศ ทำให้วัยรุ่นพยายามหาทางออกเพื่อผ่อนคลายอารมณ์ไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง

การเปลี่ยนแปลงอวัยวะเพศอย่างรวดเร็ว ทำให้เด็กมักเก็บตัวอยู่เงียบๆ บางทีก็พยายามพิจารณาอวัยวะเพศของตนเองเป็นเวลานานๆ เพื่อศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลง ในเด็กชายจะมีการหลั่งอสุจิในเวลาหลับและฝันและกังวลเรื่องขนาดของอวัยวะเพศ ส่วนในเด็กหญิงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการมีประจำเดือนและเรื่องเกี่ยวกับขนาดของเต้านม ปัญหาด้าน

เพศที่สำคัญของวัยรุ่นก็คือ การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพื่อนต่างเพศ และการสำเร็จความใคร่กับเพื่อนเพศเดียวกัน

ผู้ปกครองจำเป็นที่จะต้องให้ความสนใจและเข้าใจเรื่องเพศของวัยรุ่น โดยไม่ไปคอยเฝ้าจับผิด ไม่ไปพูดเยาะเย้ยถากถางให้ได้รู้สึกผิดหรืออาย แต่ก็ควรสอดส่วนคอยแนะนำ และให้โอกาสที่ถูกต้อง ควรให้เด็กมีโอกาสพบปะสนทนา เล่นกีฬา หรือมีกิจกรรมร่วมกันในขอบเขตที่เหมาะสม วัยรุ่นที่ว่างเกินไปจะทำให้ความวุ่นวายที่มีอยู่แล้วมีมากขึ้นและมักมีทางออกที่ไม่เหมาะสม เช่น เพื่อดัน ฝึกไฟท์ทางเพศ หรือความรุนแรงอื่น ๆ ที่จะนำไปสู่ความเสื่อมเสียได้ง่าย ผู้ปกครองและครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะช่วยให้เขามีความคิดคำนึงที่ดีในการคบเพื่อนต่างเพศและชีวิตคู่ในกาลข้างหน้า

สรรพศรี ศรีเพ็ญ และวันเพ็ญ บุญประกอบ (2514) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางกายของวัยรุ่น มักทำให้เด็กรู้สึกพิศวงและเกิดความกังวลใจขึ้น ทั้งหญิงและชายจะครุ่นคิดอยู่เสมอว่าตนเองจะเหมือนกับเพื่อนคนอื่นไหม ถ้าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งร่างกายของเขาเจริญเร็วหรือช้าเกินไป หรือแปลกไปจากเพื่อนวัยเดียวกัน เขาจะกลุ้มใจและหงุดหงิด ทางเดียวที่ผู้ปกครองควรทำให้เขาสบายใจก็คือ ชี้แจงให้ทราบว่าอัตราการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงของร่างกายของมนุษย์แต่ละคนไม่เหมือนกัน และลักษณะที่ร่างกายของเขากำลังเป็นอยู่นั้นไม่มีสิ่งผิดปกติแต่อย่างใด

ในเรื่องอวัยวะสืบพันธุ์ของชายและหญิงนั้น โดยมากเด็กมักมีความรู้ในเรื่องนี้อยู่บ้างแล้วก่อนที่จะย่างเข้าสู่วัยรุ่นโดยการอ่านหนังสือหรือได้จากเพื่อนฝูง จากโรงเรียนและจากแหล่งอื่นๆ อีกหลายแหล่ง แต่แม้กระนั้น บิดามารดาก็ควรต้องเอาใจใส่สอดส่องให้แน่ใจว่าบุตรหลานของตนได้มีความรู้ในเรื่องนี้โดยแจ่มแจ้ง เพื่อช่วยให้เขาเผชิญหน้ากับปัญหาเรื่องเพศด้วยดี เมื่อเขาเป็นผู้ใหญ่อย่างเต็มตัวแล้ว

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2515) กล่าวถึงปัญหาทางเพศของวัยรุ่นไว้ว่า ในสังคมของไทยเรานั้นเด็กหญิงมักจะพบปัญหาว่าสิ่งที่สังคมต้องการจากเขานั้นเป็นอย่างไรแน่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของสตรีไทยในปัจจุบันอยู่ในระยะที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ทำให้วัยรุ่นต้องสับสนกับบทบาทที่เหมาะสมทางเพศที่ได้รับการยอมรับของสังคมในเรื่องบทบาทชายและหญิง พฤติกรรมบางชนิดฝ่ายชายกระทำได้แต่ฝ่ายหญิงกระทำไม่ได้ (Double Standard) ทำให้วัยรุ่นยุ่งยากใจและมักจะต้องเปลี่ยนแปลงความคิดเกี่ยวกับบทบาทของตนอยู่ตลอดเวลา และอีกปัญหาก็คือความพยายามที่จะควบคุมการแสดงออกของความต้องการทางเพศให้อยู่ในวัฒนธรรมอันดีงาม

สุพล บุญทรง (2523) กล่าวถึงความต้องการของวัยรุ่นไว้ว่า ในส่วนความต้องการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย วัยรุ่นต้องการ

1. การบอกเล่าที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย การมีประจำเดือน การหลั่งอสุจิ
2. ความรู้เรื่องการรักษาสุขภาพร่างกาย การกำจัดกลิ่นตัว สิว ฝ้า
3. ความรู้เรื่องการรักษาอาหารที่ช่วยเสริมสร้างร่างกายให้สมบูรณ์
4. คำแนะนำในเรื่องการบริหารร่างกาย
5. คำแนะนำในเรื่องการแต่งกาย เพื่อช่วยปกปิดความเก๋ก้าง

และความต้องการอีกอย่างที่สำคัญของวัยรุ่น คือ ความต้องการทางเพศ เด็กชายที่เพิ่งย่างเข้าสู่วัยรุ่น มักจะคุยกันถึงเรื่องการร่วมประเวณีในแง่ที่ล้อเลียนกัน ด้วยเห็นไปว่าเป็นสิ่งน่าขบขัน มิได้นึกไปถึงความสำคัญที่มันมีส่วนเกี่ยวข้องกับความรักใคร่อย่างซาบซึ่งระหว่างหญิงชายที่มีต่อกันเลย ซึ่งเป็นเพราะว่าสังคมเห็นว่าสิ่งใดที่เกี่ยวกับเรื่องเพศแล้วไม่สมควรที่จะนำมาพูดหรือถกเถียงกันอย่างเปิดเผยนั่นเอง ทำให้บรรดาเด็กวัยรุ่นทั้งชายหญิงจึงพากันสนใจและอยากรู้อยากเห็น และด้วยเหตุที่ลักษณะร่างกายตนเองเปลี่ยนไปจากตอนเป็นเด็กและคอยทำให้นึกถึงอารมณ์ทางเพศอยู่บ่อยๆ

เรื่องเพศในวัยแรกรุ่นเป็นเรื่องที่ดำเนินไปในลักษณะลับๆ ล่อๆ คล้ายกับเป็นความผิดอย่างหนึ่งที่ไม่สมควรจะนำมาถกเถียงอย่างเปิดเผย ความสนใจเกี่ยวกับเพศในวัยแรกรุ่นนั้นจะหนักไปทางกาย วัยรุ่นชายนั้นต่อหน้าเพื่อนจะพูดไปทำนองว่า ความรักมีส่วนเกี่ยวข้องกับแค่ระบบสืบพันธุ์เท่านั้น แต่เมื่ออยู่คนเดียวก็มักคิดอยากมีเพื่อนหญิงที่น่ารักน่าใคร่สักคน แต่วัยรุ่นหญิงนั้นจะตรงข้าม ด้วยเหตุที่อารมณ์เพศนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเป็นมารดาและการตั้งหลักฐานประกอบเป็นครอบครัวที่มีความสำคัญแก่ตนไปจนชั่วชีวิต

ถ้าหากว่ามีเด็กสาววัยรุ่นเข้าไปหามารดาหรือญาติหญิงหรือผู้ปกครองของเธอ แล้วเล่าเรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็นของเธอที่มีต่ออวัยวะที่พึงปกปิดซ่อนเร้น มารดาหรือผู้ปกครองฟังแล้วจะทำอย่างไร หลายคนอาจหัวเราะกลบเกลื่อน แล้วเปลี่ยนไปพูดเรื่องอื่นเสีย ไม่กล่าวถึงสิ่งที่เด็กถาม บางคนเงิบไม่ตอบ เมื่อเด็กถามซ้ำๆ ก็พูดว่าอย่าไปสนใจเลย ไม่ใช่เรื่องที่เด็กควรที่จะเอ่ยถึง บางท่านอาจไม่พอใจ ทำหน้าซึ่งดูว่าจิตใจต่ำช้า ชอบนึกแต่เรื่องอย่างนั้น สนใจแต่เรื่องไม่เป็นเรื่อง เหตุการณ์อย่างนี้เด็กวัยรุ่นไม่ว่าหญิงหรือชายต้องพบกันแทบทุกคน

ผู้ปกครองไม่ควรเห็นว่าการพูดเรื่องเพศของเด็กเป็นสิ่งน่าขบขัน ไม่มีความสำคัญ แล้วหัวเราะใส่หน้าเด็กเป็นอันขาด เพราะเท่ากับหัวเราะเยาะเด็กโดยตรง แม้ว่าเรื่องที่เล่ามานั้นผู้ใหญ่ฟังแล้วเห็นเป็นเรื่องที่เด็กหวาดวิตกไปเอง หรือเด็กเข้าใจผิด และอย่าเห็นเป็นเรื่องน่ารำคาญ เพราะวัยรุ่นที่มีความวิตกกังวลและไม่เข้าใจข้อเท็จจริงจะไม่รู้ว่าควรจะไปปรึกษาใคร และการล้อเลียนวัยรุ่นเรื่องที่กำลังวิตกกังวลก็เป็นการทำลายจิตใจอย่างแรงด้วย

การที่เด็กเข้ามาเล่าเรื่องเพศให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองฟัง แสดงว่าเขามีความไว้วางใจเชื่อใจบุคคลนั้นเป็นอย่างมาก สิ่งที่เราควรทำคือตั้งใจฟัง และให้กำลังใจเด็กว่า เรื่องที่เขาวิตกอยู่นั้นไม่ใช่เรื่องร้ายแรง หรือกรณีเป็นเรื่องร้ายแรงก็ควรส่งตัวไปหาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญต่อไป

ศรีเรื่อน แก้วกั้งวาล (2545) กล่าวว่าวัยแรกรุ่น (puberty) คือระยะเวลาประมาณ 12-15 ปี เป็นช่วงเปลี่ยนวัยของชีวิตทางร่างกาย และการเปลี่ยนแปลงทางกายของเด็กวัยรุ่น เป็นเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอื่นๆ ตามมา เช่น ด้านอารมณ์ ลักษณะสัมพันธภาพกับผู้อื่น สมรรถภาพทางสมอง ค่านิยม ทศนคติ ความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ฯลฯ

การมีประจำเดือนในตอนแรกๆ จะทำให้เด็กหญิงกังวล กลัวอาย ตกใจ ดีใจที่ได้เป็นสาว ฯลฯ ถ้าหากเด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้จากแม่ เพื่อน พี่น้อง จะไม่ค่อยมีทัศนคติด้านลบต่อการมีประจำเดือน เด็กๆ รุ่นใหม่มักรู้เรื่องนี้ดีก่อนเข้าสู่วัยรุ่น ดังนั้นปฏิกิริยาทางลบต่อเรื่องนี้จึงไม่ค่อยมีเมื่อเทียบกับเด็กหญิงเมื่อ 40-50 ปีที่แล้ว

ในเรื่องความสนใจในการสอนเพศศึกษานั้นจะขึ้นอยู่กับค่านิยมของแต่ละสังคม ผู้ปกครองบางคนเห็นว่าเป็นเรื่องสกปรก เลวร้าย และไม่เคยพูดคุยเรื่องนี้กับลูกของตนเอง จะทำให้เด็กรู้สึกผิด หรือขาดความรู้ความเข้าใจที่แท้จริง สำหรับการสอนเพศศึกษาในเด็กวัย 12 ปีขึ้นไป ควรสอนเกี่ยวกับ

- การเกิดแรงกระตุ้นทางเพศ
- การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน
- การใช้ยาคุมกำเนิด
- โรคที่ติดต่อทางเพศ
- เพศและความสัมพันธ์ทางเพศ
- รักร่วมเพศ

ควรให้เด็กวัยรุ่นได้รับทราบข้อเท็จจริงเรื่องเพศ เปิดโอกาสให้ได้มีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศในขอบเขตที่เหมาะสม การไม่ให้โอกาสเกี่ยวกับเรื่องนี้หรือเปิดเผยเกี่ยวกับอารมณ์ทางเพศเกินสมควร เป็นความไม่พอดีทั้งสองด้าน ให้ผลร้ายมากกว่าผลดี

ในแง่ความสัมพันธ์ของวัยรุ่นกับผู้ปกครองนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตอนเด็ก นั่นคือภาพรวมของพ่อแม่ผู้ปกครอง ครู ผู้สูงวัยกว่า ที่เขามองเห็นเมื่อสมัยเขาเป็นเด็กก่อนวัยรุ่น ย่อมแตกต่างกับภาพรวมที่เขาคิดและมองเห็นในช่วงวัยรุ่น ในช่วงวัยรุ่นเขาเปลี่ยนความสัมพันธ์กับพ่อแม่ผู้ปกครอง ครู ผู้สูงวัยกว่า จากแบบรับรู้อัตโนมัติมาเป็นแบบมองด้วยการวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์มากขึ้น หากภาพรวมใหม่ที่เขามองเห็นเป็นไปในแง่ลบก็จะเพิ่มความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นกับผู้สูงวัยกว่าเหล่านั้น แต่ถ้าหากเป็นไปในแง่ลบก็จะเกิดช่องว่างระหว่างวัย เด็กวัยรุ่นจะต่อต้าน ไม่ยอมรับนับถือปฏิบัติตามคำแนะนำชักจูง มีความคิดเห็นในเชิงค้านกับผู้สูงวัยกว่าเหล่านั้น

“เด็กมีความรู้สึกทางเพศมาตั้งแต่เกิด และเด็กมาเรียนรู้เรื่องเพศจากโลกภายนอก” Justin Richardson และ Mark A. Schuster (2003) ผู้เขียนหนังสือ “เรื่องเพศที่ไม่

อยากให้ลูกรู้ (แต่กลัวอยู่ว่าลูกจะถาม)” ได้กล่าวถึงเรื่องเพศในเด็กโดยโยงให้เห็นว่าในยุคแห่งภูมิปัญญา (Enlightenment) ความคิดที่ว่าเด็กเป็นเหมือนผ้าขาวทำให้เราคิดว่าเด็กเกิดมาโดยปราศจากความรู้สึกทางเพศ ต่อมาในยุควิกตอเรียนสร้างความคิดที่ว่าเด็กเป็นสิ่งบริสุทธิ์ขึ้นมาจนสมบูรณ์แบบ เด็กบริสุทธิ์ ผู้ใหญ่มีความรู้สึกทางเพศ ถ้าเด็กเกิดมีความรู้สึกทางเพศก็เป็นเพราะอิทธิพลของผู้ใหญ่ ดังเช่นที่หัวหน้าครอบครัวในสมัยวิกตอเรียนกลัวว่าแม่นมอาจจะปลุกฝังให้ลูกของตนคิดเรื่องเชิงโลกีย์ตอนที่พอกับแม่ไม่อยู่บ้านซึ่งเหมือนกับที่ทุกวันนี้เรากังวลเรื่องผลกระทบจากอินเทอร์เน็ต

ต่อมาการประกาศทฤษฎีความรู้สึกทางเพศในตัวเด็กที่มีตั้งแต่เกิดของ Freud (1905) ได้ทำให้เราเข้าใจว่าเรื่องทางเพศพัฒนาขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติในเด็กทุกคนโดยพบได้ในวัยทารก และค่อยๆ เติบโตเป็นความรู้สึกทางเพศแบบผู้ใหญ่ในขณะที่เด็กโตขึ้น โดยที่เด็กอาจไม่รู้ว่าความรู้สึกดังกล่าวคืออะไร

ความเป็นจริงก็คือ เรื่องทางเพศของเด็กไม่ได้สร้างขึ้นเมื่อได้เรียนวิชาเพศศึกษาเป็นครั้งแรก และไม่ได้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงเพียงครั้งเดียวของฮอร์โมนเพศที่พุ่งพล่านตอนวัยรุ่น แต่มีองค์ประกอบต่างๆ ที่เด็กใช้ คือ อวัยวะเพศที่มีมาตั้งแต่เกิด เขาหรือเธอจะค้นพบว่าการสัมผัสอวัยวะเพศทำให้รู้สึกดี ต่อมาเด็กจะพบว่าการเงินตนาการว่าได้อยู่แนบชิดกับคนอื่นทำให้อวัยวะเพศของตนไวต่อความรู้สึกเป็นพิเศษ ความสุขที่ได้รู้สึกก็就会被โยงเข้ากับความคิดเรื่องอยู่แนบชิดกับคนอื่น ขณะนั้นความรู้สึกทางเพศที่ใกล้เคียงแบบผู้ใหญ่ก็ได้ก่อตัวขึ้น สามารถสรุปองค์ประกอบที่ใช้ประกอบกันเป็นความรู้สึกทางเพศมีดังนี้

- การตื่นตัวของอวัยวะเพศตามธรรมชาติ
- การกระตุ้นอวัยวะเพศด้วยตัวเองอย่างพึงพอใจ
- การ “เล่นเชิงเพศ” กับเพื่อนๆ เพื่อสำรวจ
- ความรู้สึกชอบพอผู้อื่น
- จินตนาการเรื่องเพศ
- ความสามารถที่จะรัก ซึ่งเจริญเติบโตอยู่ตลอดเวลา

กล่าวโดยสรุป คือ การตื่นตัวที่เคยเป็นไปเองโดยอัตโนมัตินั้นเริ่มถูกกำหนดโดยความรู้สึกชอบพอผู้อื่น จากนั้นความรู้สึกชอบที่ถูกกระตุ้นขึ้นก็จะเชื่อมโยงเข้ากับจินตนาการด้านพฤติกรรมทางเพศ และเมื่อจินตนาการกระตุ้นให้เกิดการทดลองเล่นเชิงเพศกับเพื่อนๆ แล้วความรู้สึกทางเพศแบบผู้ใหญ่ก็จะเกิดขึ้น ในขณะที่เด็กกำลังประกอบชิ้นส่วนต่างๆ อยู่ เด็กก็จะเริ่มพัฒนาความเข้าใจด้านสติปัญญา โครงสร้างศีลธรรม และความเติบโตทางจิตใจ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการกำหนดทิศทางของเรื่องทางเพศที่กำลังงอกงาม และเรื่องเพศของเด็กจะเติบโตแบบใด ประกอบขึ้นอย่างไร ก็แตกต่างกันไปตามบุคลิกและประสบการณ์ชีวิตของแต่ละคน เรื่องทางเพศของเด็กจะมีการเพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงไปตลอดชีวิต พัฒนาการทางเพศไม่มีวันจบสิ้น โดยสามารถแยกย่อยได้ ดังนี้

- วัยทารก เด็กจะเริ่มพบว่าการกระตุ้นอวัยวะเพศของตนมีความสุขก่อนที่ทารกจะอายุครบ 1 ปี มีการสังเกตการตอบสนองที่ดูเหมือนการถึงจุดสุดยอดตั้งแต่ในช่วงปีแรก
- วัยเด็กตอนต้น (อายุ 2-6 ปี) เด็กวัยนี้ไม่มีคำว่าสำรวม จะชอบเดินโดยไม่ใส่เสื้อผ้า และอยาก رؤ้อยากเห็นเรื่องร่างกายโดยไม่รู้สึกอับอาย ทั้งร่างกายตัวเองและของคนอื่น ต้องการเห็นว่าคนไปทำอะไรในห้องน้ำ การเล่นเชิงเพศจะจำกัดอยู่แค่การแสดงและการดู พวกเขาอาจจะถอดเสื้อผ้าของตัวเองและเพื่อนมาอวดอวัยวะเพศ ซึ่งมีความมาจากความต้องการสำรวจ ไม่มีความรู้สึกชอบพอในเชิงเพศในเด็กวัยก่อนอนุบาล การพูดเรื่องแฟนเรื่องความรักในเด็กวัยนี้เป็นเหมือนการแสดงและการเลียนแบบ พฤติกรรมผู้ใหญ่มากกว่าจะเป็นความรักใคร่ที่แท้จริง
- วัยเด็กตอนกลาง (อายุ 6-10 ปี) เด็กเริ่มมีความสำรวม เจตคติที่เด็กมีต่อร่างกายเปล่าเปลือยของตนจะเปลี่ยนไปอย่างมาก ซึ่งเกี่ยวข้องกับธรรมเนียมปฏิบัติของสังคมที่เด็กเพิ่งได้รับรู้ พวกเขาเริ่มรับเจตคติที่ผู้ใหญ่มีต่อเรื่องเพศและความเป็นส่วนตัวผ่านทางพ่อแม่และเพื่อน เด็กผู้หญิงจะเปลี่ยนไปมากกว่าเด็กผู้ชาย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอย่างมากเรื่องการโชว์ร่างกาย การช่วยตัวเอง ของเด็กวัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการแฝงอยู่ภายในของฟรอยด์ แต่พฤติกรรมทางเพศของเด็กไม่ได้หยุดที่ตรงนี้ เพียงแต่จะเห็นได้น้อยลงเท่านั้น เด็กวัยนี้สามารถปิดประตูห้องได้ พวกเขาสามารถพัฒนาทางเพศในแบบที่เป็นความลับได้แล้ว

การเล่นเชิงเพศกับเพื่อนจะแอบเล่นมากกว่าสมัยอยู่อนุบาล ความรู้สึกใหม่ๆ ที่เกิดจากความตื่นเต้นและการตื่นตัวทางกายอาจมีเข้ามา แต่ในวัยนี้ก็ได้เลือกคนมาเล่นเชิงเพศจากความชอบพอ และเด็ก ๆ ไม่รู้สึกที่กำลังทำเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ

เด็กผู้ชายวัย 8 ปี มีการแข็งตัวเกิดขึ้นเองโดยไม่ต้องทำอะไรมาก มีการตื่นตัวโดยไม่เจาะจงและพวกเขาก็สามารถรับมือได้ แต่พออายุ 10 ปี ก็เริ่มมีความชอบพอมาเป็นสาเหตุของการตื่นตัว เด็กผู้หญิงก็เช่นกัน การได้เห็นคนเปลือยหรือนึกถึงภาพร่างกายของคนอื่นจะทำให้เกิดการตอบสนองทางเพศ ความรู้สึกชอบพอแบบนี้เป็นพื้นฐานของความหลงใหล และทำให้เด็กมีจินตนาการทางด้านเพศเป็นครั้งแรก และเมื่อเริ่มมีจินตนาการดังกล่าวแล้วก็จะเกิดการช่วยตัวเองมากขึ้น และเด็กผู้ชายมีแนวโน้มจะช่วยตัวเองมากขึ้นเรื่อย ๆ แน่แน่นอนว่าเด็กทำเป็นความลับทั้งหมด

ในความเป็นจริงสังคมของเด็กอายุ 8-11 ปี ไม่ได้พูดคุยกับคนต่างเพศจริงๆ ตามที่พวกเขามีจินตนาการทางเพศ ตรงกันข้าม วัยนี้เป็นช่วงที่มีการแบ่งกลุ่มตามเพศมากที่สุด เด็ก ๆ จะอยู่รวมกลุ่มกับเพื่อนเพศเดียวกัน ความสัมพันธ์เกี่ยวกับความรักระหว่างเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงยากที่จะแบ่งแยกชัดเจนในวัยนี้ “ความชอบ” กับ “ความเกลียด” และการต่อสู้กับการเกี่ยวพา อาจทำให้ผู้ใหญ่เห็นเด็กผู้ชายวิ่งไล่เด็กผู้หญิงและขู่ว่าจะขโมยข้าวของของเธอ เด็กผู้หญิงก็จะวิ่งไล่

เด็กผู้ชายและชู้ว่าจะหอมแก้ม ใครที่สนิทกับสมาชิกของอีกฝ่ายมากเกินไปรับประกันได้ว่าจะถูกล้อ

เด็กในช่วงวัยเด็กตอนกลางมีการเล่นเชิงเพศแต่แทบจะไม่ได้มีความรู้สึกชอบพอกันเลย มีความรู้สึกพึงพอใจและหลงใหลทางเพศ แต่ไม่ได้แปลว่าเป็นความสัมพันธ์เชิงรักใคร่ และยังมีสิ่งๆที่เรียกว่าความรัก การเล่นเชิงเพศ (การเล่น "สามมีภรรยา" แบบที่ต้องถอดเสื้อผ้า) และการเล่นในด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (การเกี้ยวพาราสี) ซึ่งพัฒนาแยกจากกัน ยังไม่ได้เชื่อมโยงเข้าด้วยกัน

- วัยก่อนวัยรุ่นและวัยรุ่นหนุ่มสาว (อายุ 9-12 ปี) เด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงยังมีแนวโน้มจะจับกลุ่มเพศเดียวกัน แต่ทั้งสองกลุ่มจะมาอยู่รวมกันในที่สาธารณะแล้ว

การจับคู่จะเริ่มขึ้นในเด็กบางคนเมื่อขึ้นชั้นมัธยมต้น เป็นเพียงการตอบสนองต่อความคาดหวังของเพื่อนๆ มากกว่าจะเป็นความรักหรือความปรารถนา ทั้งสองฝ่ายอาจจะชอบกันเพียงช่วงสั้นๆ แต่การติดต่อกันที่แท้จริงแทบไม่มี การเดทก็มีคนกลางจัดให้ และไปกับกลุ่มเพื่อนๆ แต่การได้พูดว่าเคยไปเดทเป็นเรื่องน่าตื่นเต้นและทำให้สถานภาพของเด็กผู้หญิงในหมู่เพื่อนมั่นคงขึ้น

แม้การติดต่อกันระหว่างเพศเพียงชั่วคราวของเด็กก่อนวัยรุ่น ก็ทำให้พัฒนาการทางเพศของเด็กก้าวหน้าไปอีกขั้น เด็กจะมีประสบการณ์ตื่นตัวทางเพศในบริบทของความรักหนุ่มสาวเป็นครั้งแรก องค์ประกอบเรื่องเพศ ได้แก่ การตื่นตัวทางเพศ (ความชอบพอกันนำไปสู่การแข็งตัวและการมีน้ำหล่อลื่น) พฤติกรรมทางเพศ (การดู การสัมผัส และการแสดง) และความสัมพันธ์ระหว่างเพศ (การเกี้ยวพาราสี) เริ่มเชื่อมโยงกันแล้ว จะเห็นได้ว่าแรงผลักดันทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่มีผลให้เด็กเริ่มมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศ แต่ฮอร์โมนเพศก็มีบทบาทสำคัญที่ทำให้เด็กอยากผจญภัยทางเพศแบบใหม่ๆ

เมื่อเด็กอายุได้ 10 ปี เด็กผู้หญิงเข้าสู่วัยสาวก่อนโดยเริ่มมีหน้าอก มีขนขึ้นที่อวัยวะเพศ ตัวสูงขึ้น และเริ่มมีกลิ่นตัว เด็กผู้หญิงที่มีพัฒนาการทางหน้าอกแบบเห็นได้ชัดที่สุดกลายเป็นที่สนใจโดยไม่ใช่ในเชิงตลกจากเด็กผู้ชายอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่เด็กผู้หญิงด้วยกันอาจรู้สึกทั้งอิจฉาและสงสารไปพร้อมๆ กัน หลังจากเริ่มเข้าสู่วัยหนุ่มสาวไปสองปี เด็กผู้หญิงก็จะเริ่มมีประจำเดือน

เด็กผู้ชายเข้าสู่วัยหนุ่มสาวช้ากว่าเด็กผู้หญิง 1 ปี หรือเมื่ออายุ 11 ปี อวัยวะจะขยายขนาดขึ้นโดยที่เด็กไม่ทันรู้สึก และเริ่มมีกลิ่นตัว หลังจากนั้นอีก 1 ปี จะเริ่มมีขนขึ้นที่อวัยวะเพศ องคชาตจะมีขนาดใหญ่ขึ้น และจะมีการหลั่งครั้งแรก เด็กผู้ชายจะสูงเต็มที่เมื่อเข้าสู่วัยหนุ่มสาวไปแล้ว 2 ปี โดยทั่วไปคืออายุ 13

ทั้งเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงจะพบว่ามีความต้องการทางเพศมากขึ้น และด้วยพัฒนาการของอวัยวะเพศ พวกเขาจะพบความสุขแบบผู้ใหญ่จากการกระตุ้นอวัยวะเพศของตนเอง แต่ด้วยอิทธิพลของการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันจึงทำให้พบว่า

เด็กผู้ชายมีพฤติกรรมทางเพศที่ได้รับการกระตุ้นจากการเข้าสู่วัยหนุ่มสาวมากกว่าเด็กผู้หญิง

จินตนาการทางเพศของเด็กผู้ชายก็จะเปลี่ยนไปจากที่เคยนึกภาพที่ไม่ชัดเจนของผู้หญิงใส่ชุดว่ายน้ำกลายเป็นนึกถึงภาพกิจกรรมทางเพศจริงๆ

- วัยรุ่น (อายุ 13-21 ปี) ความเปลี่ยนแปลงของความสัมพันธ์ระหว่างเพศจะเกิดขึ้นรวดเร็วมาก ความหลงใหลแบบห้วงๆ และการออกเดทแบบเด็กมัธยมต้นจะเริ่มเปลี่ยนไปเป็นสิ่งที่คล้ายคลึงกับเรื่องทางเพศแบบผู้ใหญ่จริงๆ เป็นครั้งแรก แรงผลักดันสำคัญของพัฒนาการนี้ก็คือ ความรักเชิงหนุ่มสาวและเพศระหว่างบุคคล

การพยายามมีแฟนของวัยรุ่นในช่วงแรกๆ อาจมีสาเหตุบางส่วนจากความต้องการทางเพศของวัยหนุ่มสาว และอีกส่วนจากการดิ้นรนตามปกติของวัยรุ่นที่ต้องการจะรู้สึกว่ามีเสน่ห์ดึงดูดและเป็นที่ยอมรับ ชอบ ผลตอบแทนที่จูงใจที่สุดก็คือสถานภาพทางสังคมและการสร้างความเชื่อมั่นด้านจิตใจ นี่อาจเป็นแง่มุมสำคัญของการออกเดทในช่วงขณะนั้นเลยก็ได้

ด้านความรักดูเหมือนว่าวัยรุ่นตั้งหน้าตั้งตาค้นหาความรัก การตกหลุมรักและรวมภาพความรักที่เคยวาดไว้สมัยก่อนเข้าสู่วัยรุ่นเรื่องการมีคนรักและการมีอนาคตร่วมกันเริ่มสมจริง อารมณ์ของวัยรุ่นจะเปลี่ยนไปมาทุกๆ 5 นาที ระหว่างดีใจกับเศร้าใจ

มีสิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้นเกี่ยวกับเรื่องเพศจากที่เคยเป็นจินตนาการ การทำคนเดียว การเล่นสนุกระหว่างเพื่อน กลายเป็นความสัมพันธ์อันลึกซึ้งและเปี่ยมไปด้วยอารมณ์ วัยรุ่นจะได้เผชิญแง่มุมที่ซับซ้อนด้านพฤติกรรมทางเพศของผู้ใหญ่ ซึ่งก็คือ ความรับผิดชอบ ความเสียใจ การคุมกำเนิด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง

รูปแบบของครอบครัว

จากงานวิจัยของมลิจันทร์ เกียรติสังวร (2542) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดาแก่บุตรสาววัยรุ่น อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ได้แก่ จำนวนบุตรหญิงในครอบครัว ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดา เจตคติต่อเรื่องเพศศึกษาของมารดา ความสะดวกใจในการสอนเรื่องเพศศึกษาของมารดา และสัมพันธภาพในครอบครัว ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ครอบครัว และสถานภาพสมรส

จะเห็นได้ว่าในงานวิจัยข้างต้นนั้น ปัจจัยสถานภาพสมรสไม่มีผลต่อการที่ผู้ปกครองจะสื่อสารสิ่งที่เห็นว่ามีประโยชน์ต่อบุตร แต่หากพ่อแม่ไม่ได้เป็นผู้ปกครอง หรือกรณีที่เด็กเป็นลูกบุญธรรม หรือมีพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ก็อาจจะทำให้สัมพันธภาพระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่นไม่ดีพอและส่งผลการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่นก็ได้

ถึงแม้ว่าวัยรุ่นจะเห็นว่าผู้ปกครองไม่ใช่บุคคลที่จะพูดคุยเรื่องเพศและเป็นที่ปรึกษาเรื่องเพศได้มากเท่าเพื่อน (จริญญา นิลแพทย์, 2541) แต่โดยทั่วไปแล้วรูปแบบครอบครัวนั้นย่อมจะสัมพันธ์ต่อสัมพันธภาพในครอบครัว และทำให้วัยรุ่นมีความใกล้ชิดและมีโอกาสพูดคุยกับผู้ปกครองมากขึ้น แต่ทั้งนี้อาจจะมีความแตกต่างในกรณีที่ว่าผู้ปกครองนั้นเป็นใคร เป็นพ่อแม่ ผู้ให้กำเนิด พ่อหรือแม่ผู้ให้กำเนิดกับพ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยง ผู้อุปถัมภ์ พ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยว ปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติผู้ใหญ่อื่นๆที่เป็นผู้เลี้ยงดู

การมีพี่น้องที่เป็นเพศเดียวกับวัยรุ่น

จากงานวิจัยของมลิจันทร์ เกียรติสังวร (2542) พบว่าการมีพี่น้องเพศเดียวกับวัยรุ่นสัมพันธ์ต่อการสอนเพศศึกษาของมารดาต่อบุตรสาว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองจึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับการมีพี่น้องเพศเดียวกันกับวัยรุ่นด้วยเช่นกัน

เพศ(Gender)

White, C.P., et al. (1995) และ Lehr, S.T., et al. (2005) กล่าวไว้ในการศึกษาเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครองและวัยรุ่นว่า ผลการวิจัยที่ผ่านมาล้วนแสดงถึงความซับซ้อนในธรรมชาติของการสื่อสารเรื่องเพศในระหว่าง แม่-ลูกสาว แม่-ลูกชาย พ่อ-ลูกชาย พ่อ-ลูกสาว ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันออกไปในแต่ละกลุ่ม จากความแตกต่างของการสื่อสารที่ขึ้นอยู่กับเพศของผู้สื่อสารนี้ ทำให้สนใจที่จะศึกษาตัวแปรเพศโดยแบ่งออกเป็นสองตัวแปร คือ เพศของวัยรุ่น และเพศของผู้ปกครอง

เพศของวัยรุ่น

มีการศึกษาผลของเพศที่มีต่อการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นและผู้ปกครองไว้ว่า บุตรสาว 60 เปอร์เซ็นต์พูดคุยเรื่อง HIV ในขณะที่บุตรชายเพียง 49 เปอร์เซ็นต์ที่พูดคุยกับผู้ปกครองเรื่องนี้ (Holtzman, D. & Robinson, R., 1995) และพบว่าการพูดคุยระหว่างแม่และบุตรสาวจะมีหัวข้อสุขภาพทางเพศมากกว่าการพูดคุยระหว่างแม่และบุตรชาย ส่วนการพูดคุยระหว่างพ่อและบุตรสาวเกี่ยวกับเรื่องเพศมีไม่บ่อยนัก ในขณะที่ไม่พบการพูดคุยเรื่องเพศระหว่างพ่อและบุตรชายเลย (Nolin, M.J. & Petersen, K.K., 1992) ผลก็คือเด็กหนุ่มได้รับความรู้ คำแนะนำและการช่วยเหลือจากผู้ปกครองเพียงเล็กน้อยในการพัฒนาทักษะที่พวกเขาต้องการเพื่อที่จะใช้ในการตัดสินใจอย่างมีสุขภาพที่ดีทางเพศ ส่วนในชายหนุ่มนั้นพวกเขาก็ได้รับความช่วยเหลือเพียงน้อยนิดในการพัฒนาค่านิยมที่จะช่วยสร้างความรัก ความรับผิดชอบ การมีพันธะ ความสัมพันธ์อันใกล้ชิดในวัยผู้ใหญ่

จากการศึกษาของ Wilson, W. และ Jay, R. (1998) พบว่าเจตคติทางเพศของวัยรุ่นหญิงได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางครอบครัว คือ การมีพี่น้องเพศเดียวกัน จำนวนของผู้ปกครองในบ้าน การสื่อสารที่ดีกับผู้ปกครองทั้งสองเพศ ความเข้มแข็งของครอบครัว การสนับสนุนเพศศึกษาของผู้ปกครอง การพูดคุยเรื่องค่านิยมทางเพศกับผู้ปกครอง และเจตคติเรื่องเพศของผู้ปกครองทั้งสองเพศ ในขณะที่เจตคติทางเพศของวัยรุ่นชายได้รับอิทธิพลจากปัจจัยส่วนบุคคล คือ อายุ เพศสภาพ การนับถือตัวเอง และความเชื่อทางศาสนา มากกว่าอิทธิพลจากครอบครัว

สำหรับวัยรุ่นไทยและครอบครัวไทยนั้น อาจจะมีความสัมพันธ์ของปัจจัยเพศที่แตกต่างออกไปจากประเทศตะวันตกอันเนื่องมาจากวัฒนธรรม ศาสนา เจตคติและค่านิยม ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าเพศของวัยรุ่นสัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองอย่างไร

เพศของผู้ปกครอง

ในงานวิจัยเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นและผู้ปกครอง ส่วนใหญ่พบการพูดคุยระหว่างแม่-ลูก มากกว่าระหว่างพ่อ-ลูก (Fisher, T.D., 1987; Nolin, M.J. & Petersen, K.K., 1992; Holtzman, D. & Robinson, R., 1995; White, C.P., et al., 1995; Raffaelli, M., et al., 1998; Dilorio, C., et al., 1999; Feldman, S.S. & Rosenthal, D.A., 2000; Lefkowitz, E.S., et al., 2002) ซึ่งผู้วิจัยสนใจจะศึกษาว่าการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นไทยกับผู้ปกครองนั้นจะมีความเหมือนหรือแตกต่างกับการศึกษาของวัฒนธรรมอื่นๆ หรือไม่ อย่างไร

สัมพันธภาพของผู้ปกครองกับวัยรุ่น : รูปแบบการเลี้ยงดู การเฝ้าสังเกต ความใกล้ชิด

สัมพันธภาพของผู้ปกครองกับวัยรุ่น (Parent-child Connectedness) เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งของชีวิตครอบครัว บิดามารดาที่ให้ความรัก และดูแลเอาใจใส่บุตรอย่างสม่ำเสมอ

ย่อมจะเกิดความผูกพันในครอบครัว และเกิดบรรยากาศที่ดีในการอยู่ร่วมกัน เป็นโอกาสในการพูดคุย สั่งสอนอบรมลูกในเรื่องต่างๆ ได้ (มลิจันทร์ เกียรติสังวร, 2542) คุณภาพของความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นและผู้ปกครอง และคุณภาพของการสื่อสารในเรื่องต่างๆ ไป มีความสัมพันธ์กับการสื่อสาร มากกว่าตัวแปรด้านปัจจัยบุคคล ซึ่งก็คือ อายุของวัยรุ่น และเพศของวัยรุ่นที่ส่งผลต่อการสื่อสาร ทั้งนี้ยังพบอีกว่าปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารของกลุ่มผู้ปกครองและของกลุ่มวัยรุ่นนั้นไม่เหมือนกัน (Jaccard, J., et al., 2000)

จากผลการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจว่าสัมพันธภาพในครอบครัวระหว่างพ่อ แม่ และบุตรจะมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศของที่วัยรุ่นไทยกับผู้ปกครองหรือไม่

รูปแบบการเลี้ยงดู(Parenting Style)

รูปแบบการเลี้ยงดู จะดูจากการเรียกร้องและการตอบสนอง

การเรียกร้อง(Demand) หมายถึง การวางมาตรฐานการประพฤติตัวของลูกไว้ในระดับสูง บอกให้ลูกรู้ว่าสิ่งที่ผู้ปกครองคาดหวังคืออะไร จับตาดูอย่างใกล้ชิดว่าลูกประพฤติตัวอย่างไร และมีการใช้กฎข้อบังคับเมื่อเด็กออกนอกกลุ่มนอกทาง

การตอบสนอง(Responsive) หมายถึง การปรับตัวให้เข้ากับลูก รับฟังลูกอย่างตั้งใจ รู้คุณสมบัติเฉพาะตัวของลูก และเข้าไปมีส่วนร่วมในชีวิตลูก ผู้ปกครองจะแสดงออกว่ารัก อบอุ่น และให้กำลังใจ เรียกว่าทำตัวเป็นเพื่อนกับลูก

การเลี้ยงดูมีการศึกษาแล้วแบ่งออกเป็น 4 แบบ โดย Maccoby, E.E., & Martin, J.A. (1983) แบ่งรูปแบบการเลี้ยงดูของผู้ปกครองไว้สี่แบบ คือ กลุ่มที่ผู้ปกครองเป็นผู้ใช้อำนาจเด็ดขาด(Authoritarian) กลุ่มผู้ปกครองที่ตามใจ(Indulgent) กลุ่มผู้ปกครองที่ไม่ใส่ใจ(Uninvolved) กลุ่มผู้ปกครองที่เอาใจใส่(Authoritative)

กลุ่มที่ดีที่สุดคือกลุ่มผู้ปกครองที่เอาใจใส่ กลุ่มนี้จะมีการเรียกร้องและตอบสนองสูงพอๆ กัน ผู้ปกครองแบบนี้จะทำให้ลูกเข้าใจชัดเจนว่าผู้ปกครองคาดหวังอะไร แต่ก็รับฟังอย่างตั้งใจด้วยว่าลูกมีความคิดอย่างไรเกี่ยวกับกฎระเบียบ ให้ลูกมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในเรื่องสำคัญๆ และสามารถทำอะไรด้วยตัวเองได้ในระดับหนึ่ง ผู้ปกครองแบบนี้จะยื่นมือเข้าช่วยเหลือเมื่อลูกทำหน้าที่ส่วนของตนไม่ได้ตามที่ตกลงกันไว้ แต่ก็ยังทำให้ลูกรู้สึกอบอุ่นและสบายใจ

เด็กที่ผู้ปกครองมีรูปแบบการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่จะทำทุกเรื่องที่คุณปกครองเห็นว่าสำคัญได้ดีกว่าเด็กที่ผู้ปกครองเป็นแบบอื่น พวกเขาจะมีความเป็นผู้ใหญ่และมีความนับถือตนเองสูง โดยจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่างๆ แต่ก็พึ่งพาตัวเองได้เมื่อต้องเข้ากลุ่ม พวกเขาจะเข้ากับเพื่อนๆ ได้ดี สามารถแก้ไขความขัดแย้งได้ดี และปรับตัวเข้ากับโรงเรียนได้ดี เรียนได้คะแนนดี โกรธน้อยกว่า สุขุมหรือตี้มเหล่าน้อยกว่าเด็กจากครอบครัวแบบอื่น กล่าวโดยสรุปก็คือ การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ เป็นการเลี้ยงลูกให้เป็นเด็กที่สมบูรณ์ทั้งกายและใจ (Darling & Steinberg, 1993; Chapell, M.S. & Overton, W., 1998; Steinberg, L., 2001)

สำหรับงานวิจัยนี้ได้ใช้แนวคิดของ Lezin, N., et al. (2003) ที่แบ่งรูปแบบการเลี้ยงดูออกเป็น 3 แบบ คือ

1. แบบใช้อำนาจเด็ดขาด(Authoritarian) คือ เรียกร้องจากลูกสูงมาก จะให้ความอบอุ่นในระดับใดก็ได้
2. แบบตามใจ/ไม่ใส่ใจ(Permissive) คือ ไม่เรียกร้อง ไม่คาดหวังอะไร อาจจะทำให้ความอบอุ่นหรือไม่ก็ได้ กลุ่มนี้ยังรวมถึงพวกที่เรียกร้องจากลูกในระดับปานกลางแต่ให้ความรัก ความอบอุ่นในระดับต่ำจนถึงปานกลางด้วย
3. แบบเอาใจใส่(Authoritative) เป็นกลุ่มที่ดีที่สุด คือเรียกร้องจากลูกในระดับปานกลางและในขณะที่เดียวกันก็ให้ความรักเพื่อตอบสนองสูง

Richardson, J., & Schuster, M.A. (2003) กล่าวว่า อาจเป็นไปได้ที่การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่จะเป็นประโยชน์เมื่อเด็กมีความสัมพันธ์เชิงความรักและทางเพศ ความเป็นผู้ใหญ่จะทำให้เด็กมีวิธีการอันรอบคอบในการรับมือความรับผิดชอบต่างๆ ที่คู่ไปกับพฤติกรรมทางเพศ เช่น ความรับผิดชอบที่จะป้องกันการตั้งครรภ์ หรือการเอาใจใส่คู่ของตน และการที่เด็กจะหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ผู้ปกครองเห็นว่าอันตราย เช่น สูบบุหรี่และดื่มเหล้า อาจจะช่วยขยายขอบเขตไปถึงการระวังเรื่องความเสี่ยงทางเพศด้วย

การเฝ้าสังเกต(Parent Monitoring)

วิธีการเฝ้าสังเกตผู้ปกครองเพียงแค่อายติดตามดูว่าลูกอยู่ที่ไหน อยู่กับใคร เมื่อไรจะกลับบ้าน ก็มีผลมากกว่าที่เดียวต่อสิ่งที่ลูกจะทำเมื่ออยู่นอกบ้าน เด็กที่ผู้ปกครองเฝ้าสังเกตอย่างใกล้ชิดมีแนวโน้มจะทำสิ่งที่ผู้ปกครองพอใจ มากกว่าจะทำสิ่งที่ผู้ปกครองไม่ชอบ (Rodgers, K.B., 1999; Jacobson, K.C. & Crockett, L.J., 2000; Sieverding, J., et al., 2005) แต่ถึงอย่างไรการเฝ้าสังเกตที่มากเกินไปก็เลวร้ายพอๆ กับการปล่อยปละละเลย (Miller, B.C., et al., 1986; Meschke, et al., 2000)

วัยรุ่นจำเป็นที่จะต้องผู้ปกครองคอยเฝ้าสังเกต และผู้ปกครองต้องทำให้วัยรุ่นรู้ว่ากำลังถูกเฝ้าสังเกตในทุกๆ กิจกรรมที่ทำ รวมไปถึงกิจกรรมในโรงเรียน การมีประสบการณ์ทำงาน กิจกรรมหลังเลิกเรียน ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ และการหาความบันเทิง ในขณะที่ขั้นตอนเหล่านี้ดำเนินไป การเฝ้าสังเกตโดยตรงจะลดลงแต่กลับเพิ่มการพูดคุยสื่อสาร การสังเกตการณ์ และเครือข่ายของผู้ปกครองขึ้น (Simpson, A.R., 2001)

Richardson, J. & Schuster, M.A. (2003) ระบุว่า ผู้ปกครองสามารถทราบได้ว่าเมื่อไรเฝ้าดูมากเกินไปด้วยการสังเกต เด็กที่ถูกเฝ้าดูมากเกินไปหรือรู้สึกถูกรบกวนจะบ่นออกมา ไม่อยากตอบคำถามเวลาผู้ปกครองถามว่าคุยโทรศัพท์กับใคร ไม่อยากตอบว่าคุยกันเรื่องอะไร ถ้าผู้ปกครองคอยฟังลูกให้ดีจะสามารถปรับระดับการเฝ้าสังเกตให้เข้ากับ

ต้องการเป็นอิสระที่สูงขึ้นของลูกที่กำลังเป็นวัยรุ่น แต่ผู้ปกครองก็ยังคงมีสิทธิถามได้ทราบเท่าที่ไม่ไปรบกวนความรู้สึกต้องการอิสระของลูก

ความใกล้ชิด(Closeness)

ผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางเพศของลูกอย่างมาก วัยรุ่นที่พึงพอใจความสัมพันธ์ระหว่างตนกับผู้ปกครอง หรือรู้สึกใกล้ชิดกับผู้ปกครอง มีเพศสัมพันธ์น้อยกว่า เริ่มมีเพศสัมพันธ์ช้ากว่าเด็กที่มีความสัมพันธ์ไม่ค่อยจะราบรื่นกับผู้ปกครอง เมื่อเด็กกลุ่มนี้เริ่มมีเพศสัมพันธ์ก็จะมีไม่บ่อยครั้งและมีคู่นอนไม่มาก และใช้วิธีคุมกำเนิดสม่ำเสมอ (Jaccard, J., et al., 1996; Blum, R.W. & Rinehard, P.M., 1998; Rodgers, K.B., 1999)

Richardson, J., & Schuster, M.A., (2003) กล่าวว่าเป็นเรื่องยากที่จะอธิบายว่าทำไมความใกล้ชิด (Closeness) จึงได้ผล แต่น่าจะเป็นเพราะค่านิยมที่มาจากผู้ปกครองในฐานะที่เป็นผู้ใหญ่ที่รอบคอบ ลูกสาวที่ใกล้ชิดกับผู้ปกครองจะเทียบตัวเองกับผู้ปกครองมาก จะเห็นผู้ปกครองเป็นตัวอย่างในหลายๆ ด้านความใกล้ชิดไม่เหมือนรูปแบบการเลี้ยงดู และไม่เหมือนการเฝ้าสังเกต แต่เป็นสิ่งที่ต้องสร้างขึ้น และไม่ได้ขึ้นอยู่กับแค่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ผ่านปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 2 ฝ่าย เด็กบางคนรู้สึกสนิทด้วยง่ายบางคนก็ยาก แต่ก็สามารถพยายามทำให้เกิดขึ้นได้

การปฏิบัติที่ดูเป็นแบบต่างๆ ไป คือ การเรียกร้อง การตอบสนอง การเฝ้าสังเกต และความใกล้ชิด มีผลโดยเฉพาะต่อพฤติกรรมทางเพศของลูก ผลการวิจัยที่พบนี้อาจทำให้ผู้ปกครองหลายคนรู้สึกขัดแย้ง เพราะถ้าหากคิดอย่างมีเหตุมีผลแล้วการพูดคุยเรื่องเพศกับลูกจะเป็นหนทางที่ชัดเจนที่สุดที่จะมีอิทธิพลต่อความคิดและนิสัยทางเพศของลูก เช่น ถ้าคุยเรื่องคุมกำเนิดกับลูกอย่างรอบคอบ ลูกสาวก็มีแนวโน้มจะเลือกใช้การคุมกำเนิดและมีโอกาสตั้งครรภ์น้อยลง แต่นักวิจัยพบว่าถ้าปราศจากความผูกพันใกล้ชิดระหว่างผู้ปกครองลูกแล้ว แม้จะมีคำพูดสื่อสารแบบใด ก็มีโอกาสน้อยที่เด็กจะมีความเข้าใจต่อเนื้อหา การยอมรับ และการนำไปปฏิบัติ (Weinstein, M. & Thornton, A., 1989; Jaccard, J., et al., 1996)

Miller ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพูดคุยเรื่องเพศของผู้ปกครองกับลูกย้อนหลังจำนวนมากกว่า 100 งานวิจัย ในช่วงปีคริสต์ศักราช 1980-1999 และพบว่างานวิจัยเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นจำนวน 30 งาน และได้สรุปผลของการคุยเรื่องเพศกับลูกที่มีต่อการคุมกำเนิดว่ามีทั้งสองแบบที่ตรงข้ามกัน คือ เด็กไม่ใช้การคุมกำเนิด และเด็กใช้การคุมกำเนิดเพิ่มขึ้น (Miller, B.C., 1998) ผลการวิจัยที่ตรงกันข้ามนี้ แสดงให้เห็นว่าการพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองไม่ได้ทำให้วัยรุ่นตัดสินใจใช้การคุมกำเนิด แต่อาจจะมีผลต่อความรู้เรื่องเพศของลูก เห็นได้จากการวิจัยในวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ซึ่งพบว่า 86 เปอร์เซ็นต์มีความรู้เรื่องการคุมกำเนิดแต่มีเพียง 16 เปอร์เซ็นต์ที่ใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง จำนวนที่แตกต่างกันอย่างมากนี้แสดงให้เห็นว่าความรู้เรื่องการ

คุมกำเนิดที่มากขึ้นไม่ได้เป็นตัวกำหนดเพียงอย่างเดียวต่อพฤติกรรมการใช้การคุมกำเนิด แต่พวกวัยรุ่นหญิงจะต้องได้รับความต้องการพื้นฐานในเรื่องทางจิตใจด้วย จึงจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ปลอดภัย (Landry, E., et al., 1986; Miller, B.C., 1998)

Richardson, J., & Schuster, M.A. กล่าวว่าในการวิจัยเรื่องการสื่อสารของผู้ปกครองกับลูกจะพบว่า ปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากความยากที่จะวัดระดับของการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและลูก เมื่อผู้ทำวิจัยถามว่ามีการกำหนดเวลาที่ลูกต้องกลับบ้านหรือไม่ คำตอบมีเพียงใช่ หรือไม่ใช่ และผู้ทำการวิจัยก็จะได้ตัวบ่งชี้ที่รวดเร็วตรงไปตรงมา แต่ถ้าคำถามคือ ได้พูดคุยกับลูกเรื่องเพศหรือเปล่านั้นเป็นการยากที่จะบอกว่า คำตอบ “ใช่” หมายถึงอะไร ต้องอาศัยการสัมภาษณ์อย่างละเอียดเท่านั้นจึงจะสามารถค้นหาความหมายลึกๆ ที่อยู่ในการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและลูกได้ ซึ่งทำให้การศึกษาลักษณะที่เกิดจากการพูดคุยโดยใช้ตัวอย่างจำนวนมากๆ เพื่อหาข้อมูลที่แน่นอนทำได้ยากมาก

นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ปกครองและวัยรุ่นมีความคิดเห็นไม่ตรงกันในเรื่อง “การสนทนาที่ดี” โดยสำรวจพบว่าแม่ 72 เปอร์เซ็นต์ได้อ้างว่าพวกเขาได้พูดคุยกับลูกวัยรุ่นเกี่ยวกับเรื่องเพศ ในขณะที่มีวัยรุ่นเพียง 45 เปอร์เซ็นต์เท่านั้นที่รู้สึกว่ามีแม่ของพวกเขาได้ทำอย่างนั้น (Jaccard, J. & Dittus, P.J., 1993) วัยรุ่นอเมริกันอีกกลุ่มหนึ่งกล่าวว่าระหว่างปีที่ผ่านมาเพียงหนึ่งในสองที่มี “การสนทนาที่ดี” เกี่ยวกับเรื่องเพศกับแม่ของพวกเขา และมีเพียงหนึ่งในสามที่มี “การสนทนาที่ดี” เกี่ยวกับเรื่องเพศกับฝ่ายพ่อ (Raffaelli, M., et al., 1998)

ทั้งนี้ Richardson, J., & Schuster, M.A. ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการวิจัยเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครองและลูกที่ผ่านมามีส่วนใหญ่อันทำให้ไม่อาจสรุปว่าการพูดคุยเรื่องเพศจะมีผลดีต่อลูกอย่างไร นั่นเป็นเพราะการวิจัยเหล่านั้นตั้งเป้าของผลการศึกษาไปที่ผลลัพธ์ที่ผู้ใหญ่เห็นว่าสำคัญและมีผลต่อปรากฏการณ์ปัญหาทางเพศของวัยรุ่น เช่น การมีประสบการณ์ทางเพศครั้งแรกช้าลงและอัตราการตั้งครรภ์ที่ต่ำลง โดยไม่ได้มุ่งเน้นที่ประโยชน์ด้านอื่นๆ ของการพูดคุยกับลูก อย่างเช่น การพูดคุยกับลูกเรื่องเพศอย่างใส่ใจของพ่อกับแม่ทำให้เด็กโตขึ้นโดยมีความสบายใจในเรื่องทางเพศของตนมากขึ้น หรือช่วยให้เด็กมีความสุขในเรื่องเพศมากกว่าเพื่อนๆ มีความสัมพันธ์กับคู่รักดีกว่า หรือมีชีวิตการแต่งงานที่มีความสุขมากกว่า แต่กลับไม่พบคำถามเหล่านี้ในการศึกษาวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่ศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ วัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ที่นับถือศาสนาพุทธ และจะต้องมีผู้ปกครองซึ่งจะเป็นพ่อแม่หรือญาติก็ได้ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ระบุด้วยตนเองว่าใครเป็นผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณ

$$n = 10k + 50$$

โดย n แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

k แทน จำนวนตัวแปรอิสระของงานวิจัย ในงานวิจัยนี้คือ 7 ตัวแปร

เมื่อคำนวณแล้วจะได้ขนาดตัวอย่าง 120 คน ผู้วิจัยจึงปรับเป็น 150 คนเพื่อมีจำนวนที่เพียงพอ และเนื่องจากในงานวิจัยมีตัวแปรเพศเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงกำหนดให้ตัวอย่างมีเพศชายจำนวน 150 คน และเพศหญิงจำนวน 150 คน รวมทั้งหมด 300 คน

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษาต้นที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลายปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนสหศึกษา โรงเรียนสตรี และโรงเรียนชาย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ อย่างละหนึ่งแห่ง รวมทั้งหมดจำนวน 300 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) สุ่มนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ชั้นละ 1-3 ห้องเรียน ขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนในห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน หลังจากตรวจสอบพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามครบถ้วน และมีลักษณะตรงกับกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษาจำนวน 264 คน เป็นเพศชาย 138 คน เพศหญิง 126 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของวัยรุ่นและครอบครัว ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ อายุ, ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลที่เป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบของครอบครัว, เพศ, ลักษณะพื้นห้องของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการสื่อสารของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง แบ่งเป็นสองส่วน คือ

ส่วนแรกวัดความถี่ของการพูดคุยในหัวข้อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง ใช้มาตรวัดแบบ Likert's scale มี 3 ระดับ แบ่งเป็น บ่อยๆ บางครั้ง และไม่เคยเลย คำถามประกอบด้วยหัวข้อเรื่องเพศที่มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องเพศในด้านต่างๆ เช่น การทำตนให้เหมาะสมกับเพศของตน การปฏิบัติตนเมื่อเข้าสู่วัยหนุ่มสาว การแต่งกายให้เหมาะสม การดูแลความสะอาดอวัยวะเพศ การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศและร่างกายเมื่อเป็นหนุ่มเป็นสาว การมีวุฒิภาวะทางเพศในด้านร่างกาย(การมีประจำเดือนและการหลังสุจิจริงแรก) การตั้งครรรภ์ การป้องกันการตั้งครรรภ์ การจัดการกับความต้องการทางเพศ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การคบเพื่อนต่างเพศอย่างเหมาะสม เรื่องเพศในสื่อ ฯลฯ โดยผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามด้วยตนเอง แยกคำถามตามหัวข้อเรื่องเพศได้ ดังนี้ (ดูภาคผนวก ข ข้อ 8-37)

1. สรีระวิทยาทางเพศ มีจำนวน 7 ข้อ คือ ข้อที่ 9,10,11,12,13,14 และ 15
2. บทบาทชายหญิงและความสัมพันธ์ระหว่างเพศ มีจำนวน 6 ข้อ คือ ข้อที่ 8, 29, 30, 31, 32 และ 37
3. รักร่วมเพศ มีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 28
4. การคุมกำเนิด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีจำนวน 4 ข้อ คือ ข้อที่ 17, 18, 19 และ 20
5. การล่วงละเมิดทางเพศและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีจำนวน 4 ข้อ คือ ข้อที่ 21, 22, 23 และ 24
6. การทำแท้งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อที่ 25 และ 26
7. สิ่งแวดล้อมด้านเพศ และความรู้เรื่องเพศจากแหล่งอื่นๆ มีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อที่ 16, 27 และ 34
8. ความรัก มีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 33
9. ความรับผิดชอบในเรื่องเพศ มีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 35
10. ทักษะชีวิต มีจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อที่ 36

แบบวัดส่วนนี้จะมีคำถามทั้งหมด 30 ข้อ (ดูภาคผนวก ข ข้อ 8-37) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ บ่อยๆ ได้ 2 คะแนน บางครั้งได้ 1 คะแนน ไม่เคยเลยได้ 0 คะแนน จากนั้นผู้วิจัยนำแบบวัดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา

(Content validity) และนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน เพื่อให้เนื้อหาเป็นไปตามจุดประสงค์ของแบบวัด จากนั้นนำแบบวัดไปให้วัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คน ทดลองทำแล้วจึงนำมาปรับแก้ภาษาอีกครั้ง เพื่อให้วัยรุ่นสามารถเข้าใจคำถามได้ดีขึ้น แล้วจึงนำแบบวัดไปหาความเที่ยง (Reliability) โดยการทดลองกับวัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน หาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ของ Cronbach ได้เท่ากับ 0.92

ตัวอย่างคำถามวัดความถี่การสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง

จับพุดคุยเรื่องเหล่านี้กับผู้ปกครอง	“แม่หรือผู้ปกครองหญิง”				“พ่อหรือผู้ปกครองชาย”			
	ไม่มีผู้ปกครองหญิง	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย	ไม่มีผู้ปกครองชาย	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคยเลย
วิธีดูแลรักษา ทำความสะอาดอวัยวะเพศ								
ประจำเดือน								
ฝันเปียก								

ส่วนที่สอง คือ ส่วนวัดคุณภาพการสื่อสาร (Communication) ของผู้ปกครองกับลูก ซึ่งผู้วิจัยแปลจากแบบวัดในงานวิจัยเรื่อง Parent-Child Connectedness: Implications for Research, Interventions, and Positive Impacts on Adolescent โดย Lezin, N., et al. (2003) และเพิ่มข้อคำถามบางข้อที่ได้จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบวัดส่วนนี้มีคำถามทั้งหมด 11 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ใช่ได้ 1 คะแนน ไม่ใช่จะไม่มีคะแนน ซึ่งถ้าเป็นข้อคำถามแง่ลบให้คะแนนตรงข้ามกัน จากนั้นผู้วิจัยนำแบบวัดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) และนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน เพื่อให้เนื้อหาเป็นไปตามจุดประสงค์ของแบบวัด จากนั้นนำแบบวัดไปให้วัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คน ทดลองทำแล้วจึงนำมาปรับแก้ภาษาอีกครั้ง เพื่อให้วัยรุ่นสามารถเข้าใจคำถามได้ดีขึ้น แล้วจึงนำแบบวัดไปหาความเที่ยง (Reliability) โดยการทดลองกับวัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน หาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ของ Cronbach ได้เท่ากับ 0.78 แต่เนื่องจากพบว่าข้อคำถามที่มีค่า Corrected Item-Total Correlation ตีลบ ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่าคำถามทำให้เกิดความเข้าใจไม่ตรงกับจุดประสงค์ของแบบสอบถาม จึงตัดข้อคำถามดังกล่าวออก เหลือคำถามทั้งหมด 10 ข้อ (ดูภาคผนวก ข ข้อ 38-47) แล้วนำแบบวัดไปหาความเที่ยง (Reliability) อีกครั้ง

โดยการทดลองกับวัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 คน หาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ของ Cronbach ได้เท่ากับ 0.99

ตัวอย่างคำถามวัดคุณภาพการสื่อสารของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของฉันเป็นแบบนี้หรือเปล่า	“แม่หรือผู้ปกครองหญิง”			“พ่อหรือผู้ปกครองชาย”		
	ไม่มีผู้ปกครองหญิง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่มีผู้ปกครองชาย	ใช่	ไม่ใช่
ไม่เปิดโอกาสให้ฉันพูด (ขัดจังหวะ/แย่งพูดในขณะที่ฉันกำลังพูดอยู่)						
ใช้การอธิบายและให้เหตุผล						

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ ซึ่งเป็นเรื่องสัมพันธ์ภาพของผู้ปกครองลูก (Parent-child Connectedness) โดยแบ่งหัวข้อหลักๆ เป็นสามส่วน คือ

- รูปแบบการเลี้ยงดู (Parenting Style) ซึ่งจะจัดกลุ่มโดยใช้แบบวัดการเรียกร้อง (Demand) และการตอบสนอง (Responsive)
- การเฝ้าสังเกต (Monitoring)
- ความใกล้ชิด (Closeness)

แบบวัดสามส่วนข้างต้นนี้ผู้วิจัยแปลจากแบบวัดในงานวิจัยเรื่อง Parent-Child Connectedness: Implications for Research, Interventions, and Positive Impacts on Adolescent โดย Lezin, N., et al. (2003) และเพิ่มข้อความบางข้อซึ่งได้จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 รูปแบบการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง (Parenting Style) ตามแนวคิดของ Lezin, N., et al. (2003) ได้แบ่งรูปแบบการเลี้ยงดูออกเป็น 3 แบบ คือ

1. **แบบใช้อำนาจเด็ดขาด (Authoritarian)** คือ เรียกร้องจากลูกสูงมาก จะให้ความอบอุ่นในระดับก็ได้
2. **แบบตามใจ/ไม่ใส่ใจ (Permissive)** คือ ไม่เรียกร้อง ไม่คาดหวังอะไร อาจให้ความอบอุ่นหรือไม่ก็ได้ กลุ่มนี้ยังรวมถึงพวกที่เรียกร้องจากลูกในระดับปานกลางแต่ให้ความรัก ความอบอุ่นในระดับต่ำจนถึงปานกลางด้วย
3. **แบบเอาใจใส่ (Authoritative)** เป็นกลุ่มที่ดีที่สุด คือเรียกร้องจากลูกในระดับปานกลางและในขณะที่เดียวกันก็ให้ความรักเพื่อตอบสนองสูง

สำหรับแบบวัดที่ใช้เพื่อแบ่งกลุ่มผู้ปกครองตามรูปแบบการเลี้ยงดูนั้นจะใช้แบบวัดสองส่วน คือ แบบวัดการเรียกร้องและแบบวัดการตอบสนองของผู้ปกครอง แบบวัดการเรียกร้องของผู้ปกครองมีคำถามทั้งหมด 12 ข้อ (ดูภาคผนวก ข ข้อ 48-59) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ใช่ได้ 1 คะแนน ไม่ใช่จะไม่มีคะแนน ซึ่งถ้าเป็นข้อคำถามแง่ลบให้คะแนนตรงข้ามกัน จากนั้นผู้วิจัยนำแบบวัดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) และนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน เพื่อให้เนื้อหาเป็นไปตามจุดประสงค์ของแบบวัด จากนั้นนำแบบวัดไปให้วัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คน ทดลองทำแล้วจึงนำมาปรับแก้ภาษาอีกครั้งเพื่อให้วัยรุ่นสามารถเข้าใจคำถามได้ดีขึ้น จากนั้นนำแบบวัดไปหาความเที่ยง (Reliability) โดยการทดลองกับวัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน หาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ของ Cronbach ได้เท่ากับ 0.67 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นค่อนข้างต่ำแสดงให้เห็นว่าข้อคำถามในส่วนนี้ไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงปรับแก้ไขข้อความเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจและตีความไปในทางเดียวกันมากขึ้น แล้วนำแบบวัดไปหาความเที่ยง (Reliability) อีกครั้ง โดยการทดลองกับวัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 คน หาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ของ Cronbach ได้เท่ากับ 0.99

ตัวอย่างคำถามวัดการเรียกร้องของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของฉันเป็นแบบนี้หรือเปล่า	“แม่หรือผู้ปกครองหญิง”			“พ่อหรือผู้ปกครองชาย”		
	ไม่มีผู้ปกครองหญิง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่มีผู้ปกครองชาย	ใช่	ไม่ใช่
สร้างกฎต่างๆ สำหรับฉัน เช่น เวลาเข้านอน การทำการบ้าน การเล่นเกม การเล่นอินเทอร์เน็ต ฯลฯ เป็นต้น						
ผู้ปกครองคาดหวังในตัวของฉันสูง						

แบบวัดการตอบสนองของผู้ปกครองมีคำถามทั้งหมด 23 ข้อ (ดูภาคผนวก ข ข้อ 60-82) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ใช่ได้ 1 คะแนน ไม่ใช่จะไม่มีคะแนน ซึ่งถ้าเป็นข้อคำถามแง่ลบให้คะแนนตรงข้ามกัน จากนั้นผู้วิจัยนำแบบวัดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) และนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน เพื่อให้เนื้อหาเป็นไปตามจุดประสงค์ของแบบวัด จากนั้น

นำแบบวัดไปให้วัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คน ทดลองทำแล้วจึงนำมาปรับแก้ภาษาอีกครั้งเพื่อให้วัยรุ่นสามารถเข้าใจคำถามได้ดีขึ้น จากนั้นนำแบบวัดไปหาความเที่ยง (Reliability) โดยการทดลองกับวัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน หาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ของ Cronbach ได้เท่ากับ 0.88

ตัวอย่างคำถามวัดการตอบสนองของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของฉันเป็นแบบนี้หรือเปล่า	“แม่หรือผู้ปกครองหญิง”			“พ่อหรือผู้ปกครองชาย”		
	ไม่มีผู้ปกครองหญิง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่มีผู้ปกครองชาย	ใช่	ไม่ใช่
ฉันรู้สึกว่าเป็นที่รักและเป็นที่ต้องการของผู้ปกครอง						
สนับสนุนให้ฉันแสดงความคิดเห็นของตนเอง						

หลังจากได้คะแนนรวมจากแบบวัดการเรียกร้องและแบบวัดการตอบสนองของผู้ปกครองแล้ว ผู้วิจัยได้จำแนกกลุ่มที่มีคะแนนรวมจากข้อคำถามเกี่ยวกับการเรียกร้องและการตอบสนองออกเป็น 3 กลุ่ม โดยใช้เกณฑ์แบ่งส่วนจากคะแนนเต็มของแบบวัด (แบบวัดการเรียกร้องของผู้ปกครองมีคะแนนเต็ม 12 คะแนน แบบวัดการตอบสนองของผู้ปกครองมีคะแนนเต็ม 23 คะแนน) เพื่อจำแนกกลุ่มที่มีคะแนนต่ำ กลาง และสูง โดยแบ่งกลุ่มตามเกณฑ์ได้ ดังนี้

- แบบวัดการเรียกร้องของผู้ปกครอง (คะแนนเต็ม 12 คะแนน)
คะแนนต่ำ คือ ช่วง 1-4 คะแนน
คะแนนกลาง คือ ช่วง 5-8 คะแนน
คะแนนสูง คือ ช่วง 8-12 คะแนน
- แบบวัดการตอบสนองของผู้ปกครอง (คะแนนเต็ม 23 คะแนน)
คะแนนต่ำ คือ ช่วง 1-8 คะแนน
คะแนนกลาง คือ ช่วง 9-16 คะแนน
คะแนนสูง คือ ช่วง 17-23 คะแนน

เมื่อแบ่งกลุ่มของแบบวัดการเรียกร้องและแบบวัดการตอบสนองของผู้ปกครองได้แล้ว จึงจัดกลุ่มให้ผู้ปกครองตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การแบ่งกลุ่มการเลี้ยงดูของผู้ปกครองตามระดับการเรียกร้องและการตอบสนอง (Lezin, N., et al., 2003)

การเรียกร้อง	การตอบสนอง	รูปแบบการเลี้ยงดู
ต่ำ	ต่ำ	} ตามใจ/ไม่ใส่ใจ
	กลาง	
	สูง	
กลาง	ต่ำ	} ตามใจ/ไม่ใส่ใจ
	กลาง	
	สูง	เอาใจใส่
สูง	ต่ำ	} ใช้อำนาจเด็ดขาด
	กลาง	
	สูง	

จากตารางที่ 1 เป็นการแบ่งกลุ่มรูปแบบการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง (Parenting Style) ตามแนวคิดของ Lezin, N., et al. (2003) ซึ่งมี 3 แบบ ดังนี้

1. แบบใช้อำนาจเด็ดขาด (Authoritarian) คือ กลุ่มที่ผู้ปกครองมีคะแนนการเรียกร้องสูง และมีคะแนนการตอบสนองต่ำ กลาง และสูง
2. แบบตามใจ/ไม่ใส่ใจ (Permissive) คือ กลุ่มที่ผู้ปกครองมีคะแนนการเรียกร้องต่ำ และมีคะแนนการตอบสนองต่ำ กลาง และสูง รวมไปถึง กลุ่มที่ผู้ปกครองมีคะแนนการเรียกร้องปานกลาง และมีคะแนนการตอบสนองต่ำ และปานกลางด้วย
3. แบบเอาใจใส่ (Authoritative) คือ กลุ่มที่ผู้ปกครองมีคะแนนการเรียกร้องปานกลาง และมีคะแนนการตอบสนองสูง

3.2 การเฝ้าสังเกต (Monitoring) ในส่วนวัดการเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากเนื้อหาในงานวิจัยเรื่อง Parent-Child Connectedness: Implications for Research, Interventions, and Positive Impacts on Adolescent โดย Lezin, N., et al. (2003) มีคำถามทั้งหมด 13 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ใชได้ 1 คะแนน ไม่ใช่จะไม่มีคะแนน ซึ่งถ้าเป็นข้อคำถามแง่ลบให้คะแนนตรงข้ามกัน จากนั้นผู้วิจัยนำแบบวัดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) และนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน เพื่อให้เนื้อหาเป็นไปตามจุดประสงค์ของแบบวัด จากนั้นนำแบบวัดไปให้วัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 คน ทดลองทำแล้วจึงนำมาปรับแก้ภาษาอีกครั้งเพื่อให้วัยรุ่นสามารถเข้าใจคำถามได้ดีขึ้น จากนั้นนำแบบวัดไปหาความเที่ยง (Reliability) โดยการทดลองกับวัยรุ่นที่มีคุณสมบัติ

ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน หาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ของ Cronbach ได้เท่ากับ 0.65 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นค่อนข้างต่ำแสดงให้เห็นว่าข้อคำถามในส่วนนี้ไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงปรับแก้ไขข้อความเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจและตีความไปในทางเดียวกันมากขึ้น และเนื่องจากพบว่าข้อคำถามที่มีค่า Corrected Item-Total Correlation ต่ำคือ 0.12 ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่าคำถามทำให้เกิดความเข้าใจไม่ตรงกับจุดประสงค์ของแบบสอบถาม จึงตัดข้อคำถามดังกล่าวออก เหลือคำถามทั้งหมด 12 ข้อ (ดูภาคผนวก ข ข้อ 83-89) แล้วนำแบบวัดไปหาความเที่ยง (Reliability) อีกครั้ง โดยการทดลองกับวัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 คน หาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ของ Cronbach ได้เท่ากับ 0.98

ตัวอย่างคำถามวัดการเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของฉันเป็นแบบนั้นหรือเปล่า	“แม่หรือผู้ปกครองหญิง”			“พ่อหรือผู้ปกครองชาย”		
	ไม่มีผู้ปกครองหญิง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่มีผู้ปกครองชาย	ใช่	ไม่ใช่
ฉันรู้ว่าถ้ากลับบ้านช้า ควรจะต้องโทรบอกผู้ปกครอง						
ผู้ปกครองรู้ว่าฉันอยู่ที่ไหน จะไปไหน และไปกับใคร						

3.3 ความใกล้ชิด (Closeness) ส่วนวัดความใกล้ชิดของผู้ปกครองกับลูก ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากเนื้อหาในงานวิจัยเรื่อง Parent-Child Connectedness: Implications for Research, Interventions, and Positive Impacts on Adolescent โดย Lezin, N., et al. (2003) มีคำถามทั้งหมด 13 ข้อ (ดูภาคผนวก ข ข้อ 90-102) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ใช่ ได้ 1 คะแนน ไม่ใช่จะไม่มีคะแนน ซึ่งถ้าเป็นข้อคำถามแง่ลบให้คะแนนตรงข้ามกัน จากนั้นผู้วิจัยนำแบบวัดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) และนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน เพื่อให้เนื้อหาเป็นไปตามจุดประสงค์ของแบบวัด จากนั้นนำแบบวัดไปให้วัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คน ทดลองทำแล้วจึงนำมาปรับแก้ภาษาอีกครั้งเพื่อให้วัยรุ่นสามารถเข้าใจคำถามได้ดีขึ้น แล้วจึงนำแบบวัดไปหาความเที่ยง (Reliability) โดยการทดลองกับวัยรุ่นที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน หาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ของ Cronbach ได้เท่ากับ 0.85

ตัวอย่างคำถามวัดความใกล้ชิดของวัยรุ่นและผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของฉันเป็นแบบนี้หรือเปล่า	“แม่หรือผู้ปกครองหญิง”		“พ่อหรือผู้ปกครองชาย”			
	ไม่มีผู้ปกครองหญิง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่มีผู้ปกครองชาย	ใช่	ไม่ใช่
ใช้เวลาในวันหยุดพร้อมหน้ากันทั้งครอบครัว						
ฉันรู้สึกใกล้ชิดกับผู้ปกครอง						

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วขอความร่วมมือกับอาจารย์ประจำชั้น หรืออาจารย์ประจำวิชาเพื่อนัดวันสำหรับเก็บข้อมูล เมื่อถึงวันนัดหมายผู้วิจัยนำแบบสอบถามแจกให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง และอธิบายวิธีการตอบในแต่ละส่วนของแบบสอบถามแก่นักเรียน โดยผู้วิจัยจะอยู่อธิบายการตอบแบบสอบถามด้วยทุกครั้ง จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาคัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก และคัดผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะไม่ตรงกับกลุ่มตัวอย่างออก แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อสรุปลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลอื่นจากแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป คือ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับผู้ปกครอง และสร้างสมการพยากรณ์โอกาสในการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยพหุ (Multiple Regression) ด้วยวิธี stepwise เพื่อคัดเลือกตัวแปรที่สามารถทำนายการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับผู้ปกครอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขต กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 300 ชุด หลังจากคัดเลือกแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนและมีลักษณะที่ตรงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาแล้ว เหลือแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จำนวน 264 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.00 ของแบบสอบถามทั้งหมด

จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด 264 ชุด จัดแบ่งเป็น

- แบบสอบถามที่มีการพูดคุยกับผู้ปกครองทั้งเพศชายและหญิง 242 ชุด จำนวนชุดข้อมูลที่ได้จึงเพิ่มเป็นสองเท่าคือ 484 ชุดข้อมูล
- แบบสอบถามที่มีการพูดคุยกับผู้ปกครองคนเดียว 22 ชุด จำนวนชุดข้อมูลที่ได้คือ 22 ชุดข้อมูล

ดังนั้นจึงมีจำนวนชุดข้อมูลรวมทั้งหมด $484+22 = 506$ ชุดข้อมูล

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 264 คน มาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา เพื่อสรุปลักษณะทางประชากร และลักษณะของตัวแปรที่นำมาศึกษา และนำข้อมูลการพูดคุยกับผู้ปกครองทั้งหมดจำนวน 506 ชุดมาวิเคราะห์ความถดถอยพหุ (Multiple Regression) ด้วยวิธี stepwise เพื่อคัดเลือกปัจจัยที่สามารถทำนายการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับผู้ปกครอง

การนำเสนอผลการวิจัย แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากร และลักษณะของตัวแปรที่นำมาศึกษา

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับผู้ปกครอง

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากร และลักษณะของตัวแปรที่นำมาศึกษา

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากร

ลักษณะทางประชากร	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
13	13	4.9
14	111	42.0
15	129	48.9
16	11	4.2
ค่าเฉลี่ย = 14.52 S.D. = 0.66		
รวม	264	100.0
ชั้นเรียน		
ม.2	44	16.7
ม.3	220	83.3
รวม	264	100.0
เพศ		
ชาย	138	52.3
หญิง	126	47.7
รวม	264	100.0
ลักษณะพี่น้อง		
มีแต่พี่น้องเพศเดียวกัน	76	28.8
มีแต่พี่น้องต่างเพศ	84	31.8
มีทั้งพี่น้องเพศเดียวกันและต่างเพศ	65	24.6
เป็นลูกคนเดียว	39	14.8
รวม	264	100.0
รูปแบบครอบครัว		
มีแต่พ่อ	7	2.7
มีแต่แม่	18	6.8
มีทั้งพ่อและแม่	224	84.8
อื่นๆ (ญาติ)	15	5.7
รวม	264	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.90 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยมีอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 14.52 ปี รองลงมาคือ อายุ 14 ปี, 13 ปี และ 16 ปี ตามลำดับ
- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เรียนอยู่ชั้น ม.3 คิดเป็นร้อยละ 83.30 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ที่เหลือเรียนชั้น ม.2
- กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงและเพศชายจำนวนใกล้เคียงกัน คือ เป็นเพศชายร้อยละ 52.30 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และเป็นเพศหญิงร้อยละ 47.70 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแต่พี่น้องต่างเพศ คิดเป็นร้อยละ 31.80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือ มีแต่พี่น้องเพศเดียวกัน ร้อยละ 28.80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด, มีทั้งพี่น้องเพศเดียวกันและต่างเพศ ร้อยละ 24.60 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และเป็นลูกคนเดียว ร้อยละ 14.80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ
- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับพ่อและแม่ คือ ร้อยละ 84.80 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มที่อาศัยอยู่กับแม่เพียงคนเดียว ร้อยละ 6.80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด, กลุ่มที่อาศัยอยู่กับญาติร้อยละ 5.70 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และอาศัยอยู่กับพ่อร้อยละ 2.70 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองทั้งหมดจำแนกตามรูปแบบการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

รูปแบบการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
แบบใช้อำนาจ	149	29.4
แบบละเลย	150	29.6
แบบเอาใจใส่	207	41.0
รวม	506	100.0

รูปแบบการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเลี้ยงดูในแบบเอาใจใส่ คิดเป็นร้อยละ 41.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือ กลุ่มที่มีการเลี้ยงดูแบบละเลย และแบบใช้อำนาจซึ่งมีจำนวนร้อยละใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 29.6 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และร้อยละ 29.4 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบวัด

แบบวัดที่นำมาศึกษา	(n = 506)	
	Mean	S.D.
คะแนนคุณภาพการสื่อสาร		
Min = 0 Max = 10	7.50	2.36
คะแนนการเฝ้าสังเกต		
Min = 0 Max = 7	4.78	1.77
คะแนนความใกล้ชิด		
Min = 1 Max = 13	10.63	2.70

คุณภาพการสื่อสาร

จากคำถามวัดคุณภาพการสื่อสารระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครองทั้งหมด 10 ข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยคะแนนคุณภาพการสื่อสารค่อนข้างดีคือเท่ากับ 7.50 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยคะแนนที่ต่ำที่สุด คือ 0 คะแนน ส่วนคะแนนที่สูงที่สุด คือ 10 คะแนน

การเฝ้าสังเกต

จากคำถามวัดการเฝ้าสังเกตทั้งหมด 7 ข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยการเฝ้าสังเกตของผู้ปกครองคือเท่ากับ 4.78 จากคะแนนเต็ม 7 คะแนน โดยคะแนนที่ต่ำที่สุด คือ 0 คะแนน ส่วนคะแนนที่สูงที่สุด คือ 7 คะแนน

ความใกล้ชิด

จากคำถามวัดความใกล้ชิดทั้งหมด 13 ข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความใกล้ชิดกับผู้ปกครองค่อนข้างสูงคือเท่ากับ 10.63 จากคะแนนเต็ม 13 คะแนน โดยคะแนนที่ต่ำที่สุด คือ 1 คะแนน ส่วนคะแนนที่สูงที่สุด คือ 13 คะแนน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบวัดการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง เปรียบเทียบระหว่างเพศของวัยรุ่นและเพศของผู้ปกครอง

แบบวัดการพูดคุยเรื่องเพศ	ผู้ปกครองชาย (n = 133)		ผู้ปกครองหญิง (n = 138)		รวม (n = 271)	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
ชาย						
Min = 0 Max = 50	12.08	11.17	12.91	11.38	12.50	11.26
	ผู้ปกครองชาย (n = 110)		ผู้ปกครองหญิง (n = 125)		รวม (n = 235)	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
หญิง						
Min = 0 Max = 56	13.65	13.73	26.18	12.89	20.31	14.67

การพูดคุยเรื่องเพศ

จากหัวข้อการพูดคุยเรื่องเพศทั้งหมด 30 ข้อ ให้คะแนนการพูดคุยเป็นน้อยๆ ได้ 2 คะแนน บางครั้งได้ 1 คะแนน และไม่เคยเลยได้ 0 คะแนน คะแนนเต็มเป็น 60 คะแนน

เมื่อพิจารณาคะแนนจากตารางที่ 5 โดยแยกตามเพศของวัยรุ่น พบว่า

- กลุ่มวัยรุ่นชายมีค่าเฉลี่ยคะแนนการพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองเท่ากับ 12.50 เมื่อแบ่งเป็นกลุ่มผู้ปกครองชายและหญิง พบว่า มีแนวโน้มที่ค่าเฉลี่ยของการพูดคุยเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นชายกับผู้ปกครองหญิงสูงกว่าค่าเฉลี่ยของการพูดคุยเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นชายกับผู้ปกครองชาย
- กลุ่มวัยรุ่นหญิงมีค่าเฉลี่ยคะแนนการพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองเท่ากับ 20.31 เมื่อแบ่งเป็นกลุ่มผู้ปกครองชายและหญิง พบว่า มีแนวโน้มที่ค่าเฉลี่ยของการพูดคุยเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นหญิงกับผู้ปกครองหญิงสูงกว่าค่าเฉลี่ยของการพูดคุยเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นหญิงกับผู้ปกครองชาย

เมื่อพิจารณาแยกตามเพศของผู้ปกครอง พบว่า

- มีแนวโน้มที่ค่าเฉลี่ยของการพูดคุยเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นหญิงกับผู้ปกครองชายสูงกว่าค่าเฉลี่ยของการพูดคุยเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นชายกับผู้ปกครองชาย

- มีแนวโน้มที่ค่าเฉลี่ยของการพูดคุยเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นหญิงกับผู้ปกครองหญิงสูงกว่าค่าเฉลี่ยของการพูดคุยเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นชายกับผู้ปกครองหญิง

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง

การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองในการศึกษานี้ มีตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. เพศของวัยรุ่น
2. เพศของผู้ปกครอง
3. การมีพี่น้องเพศเดียวกับวัยรุ่น
4. รูปแบบครอบครัว
5. รูปแบบการเลี้ยงดู
6. การเฝ้าสังเกต
7. ความใกล้ชิด

โดยตัวแปรทั้ง 7 ตัวนี้ เมื่อนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับตัวแปรตามจะแบ่งออกเป็นตัวแปร 15 ตัวแปร (รายละเอียดแสดงในตารางที่ 6)

ตัวแปรตาม คือ การพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง โดยผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยพหุ (Multiple Regression) ด้วยวิธี stepwise เพื่อเลือกตัวแปรอิสระที่สามารถทำนายการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น และตัวแปรตาม แสดงในตารางที่ 6 โดย

T1 = การพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง

F1 = การเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจ

F2 = การเลี้ยงดูแบบละเลย

F3 = การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่

F4 = มีแต่พี่น้องเพศเดียวกัน

F5 = มีแต่พี่น้องต่างเพศ

F6 = มีทั้งพี่น้องเพศเดียวกันและต่างเพศ

F7 = เป็นลูกคนเดียว

F8 = อาศัยอยู่กับพ่อเพียงคนเดียว

F9 = อาศัยอยู่กับแม่เพียงคนเดียว

F10 = อาศัยอยู่กับพ่อและแม่

F11 = อาศัยอยู่กับญาติ

F12 = การเฝ้าสังเกต

F13 = ความใกล้ชิด

F14 = เพศของวัยรุ่น

F15 = เพศของผู้ปกครอง

ตารางที่ 6 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง (Correlation Matrix)

	T1	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	F13	F14	F15
T1	1.000															
F1	0.014	1.000														
F2	-0.138**	-0.745**	1.000													
F3	0.181**	-0.256**	-0.454**	1.000												
F4	0.015	0.030	-0.014	-0.020	1.000											
F5	0.020	-0.101	0.075	0.027	-0.437**	1.000										
F6	-0.030	0.044	-0.071	0.044	-0.363**	-0.393**	1.000									
F7	-0.009	0.042	0.005	-0.064	-0.262**	-0.283**	-0.235**	1.000								
F8	-0.009	0.032	-0.035	0.009	-0.048	-0.005	-0.064	0.146**	1.000							
F9	0.145**	-0.037	-0.017	0.074	0.035	-0.025	-0.016	0.007	-0.032	1.000						
F10	-0.045	0.084	-0.075	-0.003	0.023	0.062	0.033	-0.152	-0.451**	-0.549**	1.000					
F11	-0.054	-0.112	0.148**	-0.066	-0.029	-0.064	0.013	0.108	-0.038	-0.046	-0.647**	1.000				
F12	0.340**	0.141**	-0.296**	0.241**	-0.082	0.060	0.028	-0.009	0.019	0.006	0.145**	-0.227**	1.000			
F13	0.169**	0.341**	-0.453**	0.201**	0.005	-0.027	0.092	-0.084	-0.103	-0.008	0.230**	-0.251**	0.489**	1.000		
F14	0.290**	-0.161**	0.074	0.108	0.039	0.047	-0.109	0.022	0.074	0.128**	-0.049	-0.092	0.181**	-0.035	1.000	
F15	0.238**	-0.056	0.039	0.019	0.005	-0.002	0.004	-0.001	-0.019	0.169**	-0.110	0.027	0.143**	0.067	0.023	1.000

**P < 0.01

จากตารางที่ 6 พบว่าการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับตัวแปรทั้งหมด 7 ตัวแปร โดยมีความสัมพันธ์ในแง่บวกกับรูปแบบการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่, รูปแบบครอบครัวที่มีแต่แม่เพียงคนเดียว, การเฝ้าสังเกต, ความใกล้ชิด, วัยรุ่นเพศหญิงและผู้ปกครองเพศหญิง และมีความสัมพันธ์ในแง่ลบกับรูปแบบการเลี้ยงดูแบบละเลย

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุ พบว่าในตัวแปรอิสระทั้งหมด 7 ตัวแปร มีตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปรที่เข้าสู่สมการถดถอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง เพศของวัยรุ่น เพศของผู้ปกครอง และการเลี้ยงดูของผู้ปกครองในแบบเอาใจใส่ ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุแบบ Stepwise ของปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง

Model	ตัวแปรอิสระ	B	SE _b	β	t
1	การเฝ้าสังเกต	1.908	0.322	0.248	5.933**
2	เพศของวัยรุ่น	6.255	1.096	0.231	5.705**
3	เพศของผู้ปกครอง	5.300	1.086	0.196	4.882**
4	การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่	3.645	1.623	0.092	2.246**
	(Constant)	0.813	1.622		0.501**
$R^2 = 0.215$		SE = 12.048		F = 34.089**	

**P<0.01

จากตารางที่ 7 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มพบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัว มีความสัมพันธ์กับการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง ดังต่อไปนี้

การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครองที่มากขึ้น จะทำให้โอกาสการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองเพิ่มขึ้น

เพศของวัยรุ่น มีความสัมพันธ์กับการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ถ้าวัยรุ่นเป็นเพศหญิงจะมีโอกาสพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองมากกว่าวัยรุ่นเพศชาย

เพศของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ถ้าผู้ปกครองเป็นเพศหญิงจะมีโอกาสพูดคุยเรื่องเพศกับวัยรุ่นมากกว่าผู้ปกครองชาย

การเลี้ยงดูของผู้ปกครองในแบบเอาใจใส่ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ การเลี้ยงดูของผู้ปกครองในแบบเอาใจใส่ จะทำให้วัยรุ่นมีโอกาสพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองมากกว่าการเลี้ยงดูในแบบอื่นๆ

จากผลการศึกษานี้ นำมาสร้างสมการพยากรณ์โอกาสที่จะเกิดการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองได้ดังนี้

$$\begin{aligned} & \text{โอกาสเกิดการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง} \\ & = 0.813 + 1.908 (\text{MONITOR}) + 6.255 (\text{TEENSEX}) + 5.3 (\text{PARENTSEX}) + \\ & \qquad \qquad \qquad 3.645 (\text{AUTHORITATIVE}) \end{aligned}$$

- เมื่อ
- MONITOR = การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง
 - TEENSEX = เพศของวัยรุ่น (ชาย = 0, หญิง = 1)
 - PARENTSEX = เพศของผู้ปกครอง (ชาย = 0, หญิง = 1)
 - AUTHORITATIVE = การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่

สมการพยากรณ์โอกาสเกิดการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองนี้ สามารถทำนายโอกาสเกิดได้ร้อยละ 21.50 โดยตัวแปรที่มีความสำคัญมากที่สุดในการทำนายคือ การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง รองลงมาคือ เพศของวัยรุ่น เพศของผู้ปกครอง และการเลี้ยงดูของผู้ปกครองในแบบเอาใจใส่ ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับพ่อแม่

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นชั้นมัธยมต้นที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลายปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนสหศึกษาแห่งหนึ่งในเขตพญาไท โรงเรียนสตรีแห่งหนึ่งในเขตภาษีเจริญ และโรงเรียนชายแห่งหนึ่งในเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย ทั้งนี้โรงเรียนทั้งสามแห่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 300 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ คือ แบบสอบถามที่ประกอบด้วย แบบสอบถามในส่วนที่ใช้วัดความถี่ในการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นและผู้ปกครองซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และแบบวัดด้านอื่นๆ ซึ่งผู้วิจัยแปลจากแบบวัดในงานวิจัยของ Lezin, N., et al. (2003) จากงานวิจัยเรื่อง Parent-Child Connectedness: Implications for Research, Interventions, and Positive Impacts on Adolescent และเพิ่มข้อคำถามบางข้อที่ได้จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำ มาใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม มี 3 ส่วน คือ ส่วนแรก เป็นข้อมูลทั่วไป ส่วนที่สองประกอบด้วยแบบวัดความถี่ในการพูดคุยเรื่องเพศ, แบบวัดคุณภาพการสื่อสารระหว่างวัยรุ่นและผู้ปกครอง และส่วนที่สามประกอบด้วยแบบวัดการเรียกร้องของผู้ปกครอง, แบบวัดการตอบสนองของผู้ปกครอง, แบบวัดการเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง, แบบวัดความใกล้ชิดระหว่างวัยรุ่นและผู้ปกครอง

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามเข้าไปในโรงเรียนและอธิบายรายละเอียดของแบบสอบถามด้วยตนเอง รวมทั้งตอบข้อซักถามเกี่ยวกับคำถามที่นักเรียนไม่

เข้าใจ จากแบบสอบถามทั้งหมด 300 ชุด เมื่อคัดฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออก และคัดคุณสมบัติประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา คือ เป็นวัยรุ่นตอนต้นที่ศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนับถือพุทธศาสนาแล้ว เหลือแบบสอบถามจำนวน 264 ชุด จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 300 ชุด มีแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนและมีกลุ่มตัวอย่างตรงตามลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษาทั้งหมด 264 ชุด นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา เพื่อสรุปคุณลักษณะทางประชากร และลักษณะของตัวแปรที่นำมาศึกษา และจากแบบสอบถามแต่ละชุดจะมีข้อมูลการพูดคุยกับผู้ปกครอง 1 คน หรือ 2 คน รวมแล้วทั้งหมดมีข้อมูล 506 ชุดข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลการพูดคุยกับผู้ปกครองทั้งหมดจำนวน 506 ชุดข้อมูล มาวิเคราะห์ความถดถอยพหุ (Multiple Regression) ด้วยวิธี stepwise เพื่อคัดเลือกปัจจัยที่สามารถทำนายการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับผู้ปกครอง

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองในการศึกษานี้ มีตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. เพศของวัยรุ่น
2. เพศของผู้ปกครอง
3. การมีพี่น้องเพศเดียวกับวัยรุ่น
4. รูปแบบครอบครัว
5. รูปแบบการเลี้ยงดู
6. การเฝ้าสังเกต
7. ความใกล้ชิด

ตัวแปรตาม คือ การพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความถดถอยพหุ (Multiple Regression) ด้วยวิธี stepwise ผลการวิเคราะห์พบว่าใน ตัวแปรอิสระทั้งหมด 7 ตัวแปร มีตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปรที่เข้าสู่สมการถดถอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง เพศของวัยรุ่น เพศของผู้ปกครอง และการเลี้ยงดูของผู้ปกครองในแบบเอาใจใส่

จากผลการวิเคราะห์สามารถบอกได้ว่า การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง และการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง สำหรับตัวแปรเพศ พบว่าวัยรุ่นเพศหญิงจะพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองมากกว่าวัยรุ่นชาย และ

วัยรุ่นจะพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองเพศหญิงมากกว่าผู้ปกครองเพศชาย ซึ่งปัจจัยทั้งหมดนี้สามารถทำนายการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองได้ ร้อยละ 21.50 โดยตัวแปรที่มีความสำคัญมากที่สุดในการทำนาย คือ การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง

อภิปรายผลการวิจัย

- **ตัวแปรที่สามารถทำนายการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง**

จากการวิจัยนี้พบว่ามีตัวแปร 4 ตัวแปร คือ การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง เพศของวัยรุ่น เพศของผู้ปกครอง และการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ ที่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นและผู้ปกครอง

การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง

จากการวิจัยนี้พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นและผู้ปกครองมากที่สุด คือ การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง ซึ่งสาเหตุที่การเฝ้าสังเกตมีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นและผู้ปกครองเนื่องจากขั้นตอนของการเฝ้าสังเกตมีผลดีต่อวัยรุ่นและผู้ปกครอง นั่นคือวัยรุ่นได้รับรู้ถึงความรัก ความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง และผู้ปกครองได้แสดงความเอาใจใส่ต่อลูก ได้พูดคุยกับลูกอย่างสม่ำเสมอ และขั้นตอนเหล่านี้ได้ส่งผลให้ผู้ปกครองและวัยรุ่นมีโอกาสที่จะสื่อสารเรื่องเพศกันมากขึ้น

เมื่อพิจารณาถึงวิธีการเฝ้าสังเกตของพ่อแม่ นั้น มีเพียงแค่อยติดตามดูว่าลูกอยู่ที่ไหน ทำอะไร อยู่กับใคร เมื่อไรจะกลับบ้าน และจะกลับบ้านอย่างไร แต่สิ่งที่เห็นว่ามีผลน้อยแต่นักกลับมีผลมากที่สุดคือสิ่งที่ลูกจะทำเมื่ออยู่นอกบ้าน (Rodgers, K.B., 1999; Jacobson, K.C. & Crockett, L.J., 2000; Sieverding, J., et al., 2005) นั่นคือเมื่อลูกรับรู้ว่าผู้ปกครองกำลังเฝ้าสังเกตอยู่ด้วยความเอาใจใส่ จึงดูแลตัวเองอย่างรับผิดชอบเพราะรู้ว่ามีความสำคัญกับตนเอง เมื่อพวกเขาจะต้องตัดสินใจในเรื่องสำคัญและมีผลกระทบด้านลบต่อตนเอง พวกเขาจะนึกถึงผู้ปกครองด้วยและเลือกที่จะดูแลตัวเองที่ดีที่สุดนั่นก็คือการปฏิเสธการกระทำที่มีความเสี่ยงทั้งเรื่องเพศ ยาเสพติด แอลกอฮอล์

Simpson, A.R. (2001) กล่าวว่าวัยรุ่นจำเป็นต้องมีผู้ปกครองคอยเฝ้าสังเกต และผู้ปกครองต้องทำให้วัยรุ่นรู้ว่ากำลังถูกเฝ้าสังเกตในทุกๆ กิจกรรมที่ทำ รวมไปถึงกิจกรรมในโรงเรียน การมีประสบการณ์ทำงาน กิจกรรมหลังเลิกเรียน ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ และการหาความบันเทิง โดยการสอบถามกับวัยรุ่นในเรื่องต่างๆ เหล่านี้ในลักษณะที่เป็นปกติ ใช้น้ำเสียงที่แสดงความห่วงใย และกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ผู้ปกครองจะพบว่าในขณะที่ขั้นตอนเหล่านี้ดำเนินไป การเฝ้าสังเกตโดยตรงจะลดลงแต่กลับเพิ่มการพูดคุยสื่อสาร การสังเกตการณ์ และเครือข่ายของผู้ปกครองขึ้น

จากความครอบคลุมของขั้นตอนการเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง และผลที่ได้จากการเฝ้าสังเกต ทำให้พบว่าสาเหตุที่การเฝ้าสังเกตมีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นและผู้ปกครองนั้น เป็นเพราะ ขั้นตอนของการเฝ้าสังเกตนั้นส่งผลทางบวกต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง กล่าวคือขณะที่ผู้ปกครองเฝ้าสังเกตนั้น เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความเอาใจใส่ต่อวัยรุ่นอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการแสดงความเอาใจใส่นี้ ทำให้วัยรุ่นได้ตระหนักถึงความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ส่งผลให้วัยรุ่นดูแลเอาใจใส่ รับผิดชอบตัวเองอย่างดี เพราะรับรู้ว่าคุณค่าตนเองมีความสำคัญ

ระหว่างที่ผู้ปกครองเฝ้าสังเกต จะสามารถรับรู้ถึงสังคมของวัยรุ่นได้จากการถามคำถาม (DeBord, K., 1999) ผู้ปกครองจะได้สื่อสารกับลูกอย่างสม่ำเสมอด้วยคำถามที่แสดงความใส่ใจ และด้วยความเอาใจใส่อย่างต่อเนื่องของผู้ปกครองนี้จะทำให้สังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นในเรื่องต่างๆ ได้รวดเร็ว และสามารถสอบถามได้ทันที ซึ่งทางด้านวัยรุ่นก็กล้าซักถาม หรือขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้เพราะรู้ว่าผู้ปกครองจะคอยฟัง และเอาใจใส่เขาอยู่เสมอนั่นเอง

ผลจากการเฝ้าสังเกตนี้จะทำให้ผู้ปกครองทราบว่าวัยรุ่นต้องการคำแนะนำเรื่องเพศในด้านใด และสามารถให้ความรู้เรื่องเพศในด้านที่วัยรุ่นกำลังต้องการได้ทันที ดังนั้นการเฝ้าสังเกตจึงมีอิทธิพลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองมากที่สุด

เพศของวัยรุ่น

จากการวิจัยนี้พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นและผู้ปกครองเป็นอันดับสอง คือ เพศของวัยรุ่น โดยพบว่าเพศหญิงมีการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครองมากกว่าเพศชาย ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นหญิงนั้นได้รับอิสระจากผู้ปกครองน้อยกว่าวัยรุ่นชาย โดย Bulcroft, R. A., et al. (1996) พบว่าวัยรุ่นชายได้รับอิสระจากครอบครัวมากกว่าวัยรุ่นหญิง กล่าวคือได้รับอนุญาตให้อยู่ในห้องคนเดียวมานานๆ มีกฎข้อบังคับน้อยกว่า และมีขอบเขตของเวลากลับบ้านดึกกว่าวัยรุ่นหญิง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นหญิงได้รับการเฝ้าสังเกตและได้รับการเลี้ยงดูอย่างเข้มงวดจากพ่อแม่มากกว่าวัยรุ่นชาย

การที่ผู้ปกครองให้อิสระกับลูกสาวน้อยกว่าลูกชายนั้น เป็นเพราะผู้ปกครองเป็นห่วงเรื่องเพศของลูกสาวมากกว่าลูกชาย เพราะหากปล่อยลูกสาวให้ได้มีโอกาสทดลองเรื่องเพศก็อาจจะตั้งครรรภ์ทำให้เสียหายและเสียอนาคตได้ ในขณะที่ลูกชายไม่มีปัญหานี้ ลูกสาวจึงได้รับความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดมากกว่าและได้รับการเฝ้าสังเกตมากกว่าลูกชาย จึงส่งผลให้วัยรุ่นหญิงกับผู้ปกครองได้มีโอกาสพูดคุยเรื่องเพศกันมากกว่าวัยรุ่นชายกับผู้ปกครอง

วัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่จะอยู่บ้านมากกว่าวัยรุ่นชาย เนื่องด้วยความมีอิสระน้อยกว่า และมีความสนใจในกิจกรรมต่างๆ นอกบ้านน้อยกว่าวัยรุ่นชาย ทำให้มีความสนิทสนมกับแม่ซึ่งอยู่กับบ้านด้วยกันและเป็นเพศเดียวกันมากกว่าวัยรุ่นชาย ดังนั้นวัยรุ่นหญิงจึงมีโอกาสพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองมากกว่าวัยรุ่นชาย

ซึ่งผลที่ได้นั้นสอดคล้องกับงานวิจัยหลายชิ้นที่ศึกษาการพูดคุยเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครอง (Fisher, T.D., 1987; Nolin, M.J. & Petersen, K.K., 1992; Holtzman, D. & Robinson, R., 1995; White, C.P., et al., 1995; Raffaelli, M., et al., 1998; Dilorio, C., et al., 1999; Feldman, S.S. & Rosenthal, D.A., 2000; Lefkowitz, E.S., et al., 2002)

เพศของผู้ปกครอง

จากการวิจัยนี้พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นและผู้ปกครองเป็นอันดับสาม คือ เพศของผู้ปกครอง โดยพบว่าผู้ปกครองหญิงหรือแม่มีการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครองมากกว่าผู้ปกครองชายหรือพ่อ ทั้งนี้เพราะความเอาใจใส่และความรับผิดชอบของแม่ที่มีต่อลูกนั้นต่างกับพ่อ ดังที่ Renk, K., et al. (2003) พบว่าถึงแม้ผู้ปกครองทั้งสองเพศจะใช้เวลากับวัยรุ่นเท่าๆ กัน แต่ผู้ปกครองหญิงก็มีหน้าที่รับผิดชอบต่อลูกมากกว่าผู้ปกครองชาย ทั้งการเรียน ชีวิตประจำวัน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสันทนาการกับวัยรุ่น ซึ่งความรับผิดชอบนี้ก็เป็นความเอาใจใส่ของแม่เองด้วย ซึ่ง Waizenhofer, R.N., & Buchanan, C.M., (2004) ได้กล่าวถึงความเอาใจใส่ของแม่ไว้ว่า แม่รู้เรื่องเกี่ยวกับลูกมากกว่าพ่อเพราะแม่เฝ้าสังเกตลูกมากกว่า คุยกับลูกมากกว่าโดยเฉพาะในเรื่องส่วนตัวของลูกๆ ซึ่งวัยรุ่นเองก็รับรู้เรื่องนี้และมีแนวโน้มจะคุยเรื่องส่วนตัวกับแม่มากกว่าพ่อเช่นกัน ด้วยความแตกต่างระหว่างแม่กับพ่อนี้ทำให้มีการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับแม่มากกว่าพ่อ

นอกจากนี้การที่ครอบครัวไทยแบ่งบทบาทหน้าที่ของแม่ให้เป็นแม่บ้าน ดูแลบ้านและเลี้ยงลูก ส่วนพ่อเป็นผู้นำทำงานนอกบ้านเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ทำให้แม่มีโอกาสอยู่ใกล้ชิดลูกมากกว่าพ่อ มีเวลาให้กับลูกมากกว่า ทำให้มีความสนิทสนม มีการสื่อสารพูดคุยกันมากกว่าระหว่างแม่กับลูก ดังนั้นแม่จึงสื่อสารเรื่องเพศกับวัยรุ่นมากกว่าพ่อ

ซึ่งผลที่ได้นั้นสอดคล้องกับงานวิจัยหลายชิ้นที่ศึกษาการพูดคุยเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครอง นั่นคือในทุกวัฒนธรรมแม่จะเป็นผู้เลี้ยงดูลูกอย่างใกล้ชิดมากกว่าพ่อ (Fisher, T.D., 1987; Nolin, M.J. & Petersen, K.K., 1992; Holtzman, D. & Robinson, R., 1995; White, C.P., et al., 1995; Raffaelli, M., et al., 1998; Dilorio, C., et al., 1999; Feldman, S.S. & Rosenthal, D.A., 2000; Lefkowitz, E.S., et al., 2002)

การเลี้ยงดูของผู้ปกครองในแบบเอาใจใส่

จากการวิจัยนี้พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นและผู้ปกครองเป็นอันดับสี่ คือ การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ ซึ่งเป็นการเลี้ยงดูโดยผู้ปกครองได้กำหนดกฎข้อบังคับที่เรียกร้องจากลูกในระดับปานกลางและให้ความรักความอบอุ่นต่อลูกสูง

รูปแบบการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นและผู้ปกครองเพราะ รูปแบบการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ทำให้วัยรุ่นและผู้ปกครองมีสัมพันธภาพที่ดีต่อ

กัน และสนับสนุนการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและวัยรุ่น ซึ่งส่งผลในแง่บวกต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นและผู้ปกครองด้วย

เมื่อพิจารณาการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่(Authoritative) ผู้ปกครองที่เลี้ยงเด็กในแบบนี้จะทำให้เด็กเข้าใจชัดเจนว่าพ่อแม่คาดหวังอะไร แต่ก็รับฟังอย่างตั้งใจด้วยว่าเด็กมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับกฎระเบียบ ให้โอกาสเด็กเพื่อแสดงความคิดเห็นในเรื่องสำคัญๆ และสามารถทำอะไรด้วยตัวเองได้ในระดับหนึ่ง ผู้ปกครองแบบนี้จะยื่นมือเข้าช่วยเมื่อลูกทำหน้าที่ส่วนของตนไม่ได้ตามที่ตกลงกันไว้ แต่ก็ยังทำให้ลูกรู้สึกอบอุ่นและสบายใจโดยไม่รู้สึกผิด กล่าวโดยสรุปก็คือ การเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ เป็นการเลี้ยงลูกให้เป็นเด็กที่สมบูรณ์ทั้งกายและใจ

อาจกล่าวได้ว่าการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีการสื่อสารระหว่างพ่อแม่และวัยรุ่นในแบบสองทาง คือ ทั้งรับฟังความคิดเห็นของอีกฝ่ายและแสดงความคิดเห็นของตนเองด้วย (Darling & Steinberg, 1993; Chapell, M.S. & Overton, W., 1998; Steinberg, L., 2001) ซึ่งเป็นลักษณะของการสื่อสารที่ดี เมื่อโดยทั่วๆ ไปมีการสื่อสารที่ดีต่อกันโอกาสที่พ่อแม่และลูกจะพูดคุยเรื่องเพศจึงมีสูงกว่า รูปแบบการเลี้ยงดูอื่นๆ ที่มักเป็นการสื่อสารทางเดียว เช่น การเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจ หรืออาจไม่มีการสื่อสารใดๆ เช่น การเลี้ยงดูแบบละเลย

● ความสามารถในการทำนายการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครอง

จากผลการศึกษานี้พบว่าสมการพยากรณ์โอกาสเกิดการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองที่ได้นั้นสามารถทำนายโอกาสเกิดได้ร้อยละ 21.50 ซึ่งถือว่าค่อนข้างน้อยนั้น เนื่องจากวัยรุ่นในงานวิจัยนี้มีแนวโน้มในการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครองน้อย ทำให้การทำนายโอกาสเกิดนั้นถูกต้องน้อยตามไปด้วย จะเห็นได้จากค่าเฉลี่ยคะแนนการพูดคุยเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองจากตารางที่ 5 ซึ่งมีค่าไม่ถึงครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม คือ จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน วัยรุ่นหญิงมีค่าเฉลี่ยคะแนนเป็น 20.31 คะแนน (33.85%) ส่วนวัยรุ่นชายมีค่าเฉลี่ยคะแนนเป็น 12.50 คะแนน (20.83%)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

สำหรับผู้ปกครอง การเลี้ยงดูวัยรุ่นนั้นเป็นสิ่งที่ดูเหมือนง่าย ๆ ไม่ได้สำคัญอะไรแต่กลับมีผลต่ออนาคตทางเพศของวัยรุ่นอย่างมาก ผู้ปกครองควรตระหนักว่าตนมีบทบาทและมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในเรื่องเพศของวัยรุ่นสูงมากกว่าที่คิด ดังนั้นสิ่งที่ผู้ปกครองต้องระลึกรู้และใส่ใจในการเลี้ยงดูวัยรุ่น คือ การให้ความสำคัญกับการเอาใจใส่บุตรหลาน ทั้งในแง่ของรูปแบบการเลี้ยงดูในแบบเอาใจใส่ (คือการมีความเข้มงวดปานกลางและการให้ความรักความอบอุ่นมาก ๆ) การเฝ้าสังเกต(การถามว่าจะไปไหน กับใคร เมื่อไรจะกลับบ้านและกลับอย่างไร ด้วยคำพูดปกติและน้ำเสียงที่แสดงความเป็นห่วง) และการสร้างความใกล้ชิด เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้ปกครองสามารถสร้างขึ้นเองได้ และส่งผลให้มีการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครองมากขึ้น ซึ่งจะมีผลดีต่อชีวิตทางเพศในอนาคตของบุตรหลานอย่างคาดไม่ถึง

ผู้ปกครองควรตระหนักถึงหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ ค่านิยม และเจตคติเรื่องเพศแก่บุตร เพราะผู้ที่เลี้ยงดูวัยรุ่นจะเป็นผู้ที่สร้างและถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ให้แก่วัยรุ่นเป็นคนแรกและโดยตรง ซึ่งการสร้างสิ่งที่ดีตั้งแต่แรกนั้นจะง่ายกว่าการแก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดไปในภายหลัง

สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นในแง่อื่น ๆ จะต้องทำความเข้าใจว่าการพูดคุยเรื่องเพศระหว่างวัยรุ่นและผู้ปกครองเป็นสิ่งที่สามารถพยายามสร้างให้เกิดขึ้นได้ รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ และรณรงค์ส่งเสริมให้มีการสร้างสภาวะที่เหมาะสมต่อการพูดคุยเรื่องเพศในครอบครัวที่มีวัยรุ่น เพื่อสร้างชีวิตทางเพศที่ปลอดภัยสำหรับเยาวชนในอนาคต

จากการที่ผู้วิจัยได้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวพบว่าผู้ปกครองไทยนั้นขาดความรู้เรื่องการเลี้ยงดูวัยรุ่น เครือข่ายครอบครัวในประเทศไทยส่วนใหญ่ต่างคนต่างทำ ต่างให้ความรู้ และมีขนาดเล็ก ซึ่งไม่ทั่วถึงต่อการเพิ่มจำนวนของพ่อแม่ในยุคใหม่ ไม่มีความต่อเนื่องของความรู้อย่างที่ควรจะเป็น นอกจากนี้การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้นควรจะต้องเป็นความรู้ที่สามารถปรับค่านิยม ความเชื่อ และส่งผลต่อพฤติกรรมในการเลี้ยงดูวัยรุ่นด้วย

การสร้างวัยรุ่นที่มีสุขภาพดีนั้นเกี่ยวข้องโดยตรงกับการสร้างครอบครัวที่มั่นคงซึ่งจำเป็นสำหรับประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง เพราะปัญหาทางเพศของวัยรุ่นกำลังทวีความรุนแรงและซับซ้อน การลดปัญหาวัยรุ่นจำเป็นจะต้องพัฒนาที่ครอบครัว จึงต้องสร้างระบบเครือข่ายสำหรับสร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัว เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับครอบครัว รวมไปถึงถ่ายทอดความรู้ใหม่ให้น้อยอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยต่อไป

การศึกษาการสื่อสารนั้นควรจะมีข้อมูลทั้งสองทาง คือผู้ที่สื่อสารทั้งสองฝ่าย ในที่นี้คือ วัยรุ่นตอนต้นและผู้ปกครอง ในงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาในรูปแบบในการรับรู้การสื่อสารของ

วัยรุ่นเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างกันในการรับรู้การสื่อสารของผู้ปกครอง จึงควรศึกษาเพื่อนำมาเปรียบเทียบกันว่าจะมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ควรศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยโดยกลุ่มวัยรุ่นที่สื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครองน้อยและมาก ซึ่งงานวิจัยลักษณะนี้จำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลให้มีขนาดกลุ่มตัวอย่างใหญ่มาก เนื่องจากพบว่ามีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครองจำนวนน้อยจนไม่สามารถนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบทางสถิติได้

ควรนำปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นตอนต้นกับผู้ปกครองมาศึกษาเพิ่มเติม เช่น ความรู้เรื่องเพศของผู้ปกครอง เจตคติในเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นและของผู้ปกครอง ความรุนแรงของปัญหาทางเพศที่วัยรุ่นต้องการจะปรึกษาหรือสงสัย ความสมัครใจที่จะสื่อสารเรื่องเพศ ฯลฯ

เนื่องจากแต่ละเพศจะมีรายละเอียดของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพูดคุยเรื่องเพศแตกต่างกันไป จึงควรวิเคราะห์ปัจจัยแต่ละตัวแยกตามเพศของวัยรุ่นและเพศของผู้ปกครอง คือ พ่อกับลูกชาย พ่อกับลูกสาว แม่กับลูกชาย แม่กับลูกสาว ทั้งนี้เพื่อให้เห็นอิทธิพลของปัจจัยที่มีผลแตกต่างกันไปตามเพศชัดเจนมากขึ้น ซึ่งจะสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางที่จะศึกษาการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับผู้ปกครองในเชิงลึกกว่านี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). (ข้อมูลที่อยู่สถานศึกษา)[online]. แหล่งที่มา:
<http://www.mis.moe.go.th/readdata/> [2004, April 8]

กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2548). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จริญญา นิลแพทย์. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารด้านเนื้อหา
บันเทิงและบุคคลในวงการบินเทิ่งที่มีต่อทัศนคติในเรื่องความรักและเพศสัมพันธ์ของ
เด็กวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวารสาร
ศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จิตรา ทองเกิด และคณะ. (2544). เพศศึกษา...เพื่อลดการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชน ผันหรือ
จริง?. สรุปรายงานการสัมมนาในระดับชาติเรื่องโรคเอดส์ ครั้งที่ 8, หน้า 81-89. 11-13
กรกฎาคม 2544 ณ อิมแพค เมืองทองธานี นนทบุรี. นนทบุรี: กรมควบคุมโรคติดต่อ.

ชัยวัฒน์ ปัญจพงศ์ และคณะ. (2524). เพศศึกษาแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอ
เดียนสโตร์.

นวลศิริ เปาโรหิตย์, จันทมาศ ปรีชยานุช และ อรทัย ชื่นมณุษย์. (2515). จิตวิทยาพัฒนาการ.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นิตารัตน์ ทองอุปการ. (2538). ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวและ
ทัศนคติต่อเรื่องเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- เพ็ญศรี พิชัยสนธิ์ และ ระวีวรรณ แสงฉาย. (2537). ครอบครัวกับเพศศึกษา. ใน คณะอนุกรรมการด้านครอบครัว สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (บรรณาธิการ), การพัฒนาครอบครัว, หน้า 65-84. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์ พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ภิรมย์ กมลรัตนกุล, มนต์ชัย ซาลาประวรรตน์ และทวีสิน ต้นประยูร. (2543). หลักการทำให้สำเร็จ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น จำกัด.
- มยุรี ภูงามทอง. (2534). เพศศึกษาและสุขภาพในครอบครัว. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- มลจินทร์ เกียรติสังวร. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อทำให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดาแก่บุตรสาววัยรุ่น อำเภอสวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ระวีวรรณ แสงฉาย. (2538). การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา แนวคิดสำหรับพ่อแม่ ครูผู้สอนในโรงเรียน บุคคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร: ที. พี. พริ้นท์.
- ลัดดา จิตรวัฒนแพทย์ และเสาวลักษณ์ พัวพัฒนกุล. (2543). แผนการสอน เรื่อง เพศศึกษาในโรงเรียน. ในรายงานการประชุมวิชาการทักษะชีวิต ครั้งที่ 3 เรื่อง "ทักษะชีวิตกับความฉลาดทางอารมณ์: สู่สหัสวรรษแห่งการพัฒนาเยาวชนแบบองค์รวม, หน้า 86-102. 23-24 มีนาคม 2543 ณ โรงแรมดิเอ็มเมอรัลด์ รัชดาภิเษก กรุงเทพฯ. กรุงเทพมหานคร: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สรรรถ ศรีเพ็ญ และ วันเพ็ญ บุญประกอบ. (2514). ความรักและกามารมณ์ในวัยเด็ก. หนังสือชุด เพศศาสตร์ศึกษา ภาค 2. (ม.ป.ท.): โรงพิมพ์สนิทพันธ์การพิมพ์.

สุชา จันทน์เอม. (2542). จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สุชา จันทน์เอม. (2543). จิตวิทยาเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สุชาติ โสมประยูร และวราภรณ์ โสมประยูร. (2541). เพศศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สุพล บุญทรง. (2523). จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สุวรรณ หงษ์ศรีสุวรรณ. (2544). การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Richardson, J. & Schuster, M. (2547). เรื่องเพศที่ไม่อยากให้อีก (แต่กลัวว่าลูกจะถาม). แปลโดย อรุวัฒน์ เขาจारी. กรุงเทพมหานคร: เนชั่นบุ๊คส์.

ภาษาอังกฤษ

- Blum, R.W. & Rinehard, P.M. (1998). Reducing the risk: Connections that makes a different in the lives of youth. Division of General Pediatrics and Adolescent Health, University of Minnesota, Minneapolis, MN.
- Bulcroft, R. A., Carmody, D. C., & Bulcroft, K. A. (1996). Patterns of independence giving to adolescents: Variations by race, age, and gender of child. Journal of Marriage and the Family 58: 866-883.
- Chapell, M.S. & Overton, W. (1998). Development of Logical Reasoning in the Context of Parental Style and Test Anxiety. Merrill-Palmer Quarterly 44: 141-156.
- Darling, N. & Steinberg, L. (1993). Parenting style as context: An integrative model. Psychological Bulletin 113: 487-496.
- DeBord, K. (1999). Parenting Teens[Online]. Available from: <http://www.practicalparent.org.uk/teens.htm> [2006, April 6]
- Dilorio, C., Kelley, M. & Hockenberry-Eaton, M. (1999). Communication about sexual issues: mothers, fathers, and friends. Journal of Adolescent Health 24: 181-189.
- Doswell, W.M., Kim, Y., Kitutu, J., Taylor, J., Braxter, B., & Hsu, Y.A. (2003). Modeling of Early Teen Sexual Behavior: What Research Tells Us about Mother's Influence on the Sexual Behavior of Early Adolescent Girls. Journal of Theory Construction and Testing 7: 56-60.
- Feldman, S.S. & Rosenthal, D.A. (2000). The effect of communication characteristics on family members' perceptions of parents as sex educators. Journal of Research on Adolescence 10: 119-150.

- Fisher, T.D. (1987). Family communication and the sexual behavior and attitudes of college students. Journal of Youth and Adolescence 16: 481–495.
- Gonzalez, J. (2003). Parents Need to Start Listening and Talking[Online]. Available from: <http://www.themediaproject.com/facts/communication/juan.htm> [2004, March 15]
- Holtzman, D. & Robinson, R. (1995). Parent and peer communication effects on AIDS-related behavior among U.S. high school students. Family Planning Perspectives 27: 235-240.
- Jaccard, J. & Dittus, P.J. (1993). Parent-adolescent Communication about Premarital Pregnancy. Families in Society 74: 329-343.
- Jaccard, J., Dittus, P.J. & Gordon, V.V (1996). Maternal correlates of adolescent sexual and contraceptive behavior. Family Planning Perspectives 28: 159-65,185.
- Jaccard, J., Dittus, P.J. & Gordon, V.V. (2000). Parent-teen Communication about Premarital sex: Factors Associates with The Extent of Communication. Journal of Adolescent Research 15: 187-208.
- Jacobson, K.C. & Crockett, L.J. (2000). Parental monitoring and adolescent adjustment: an ecological perspective. Journal of Research on Adolescence 10: 65-97.
- Kaiser Family Foundation & Seventeen magazine. (2002). Teens and sexual Health Communication[Online]. Available from: http://www.kff.org/entpartnership/seventeen_surveys.cfm [2004, March 15]
- Kaiser Family Foundation. (1998). Talking With Kids About Tough Issues: A National Survey Of Parents And Kids[Online]. Available from: <http://www.kff.org/youthhivstds/1460-kids.cfm> [2004, March 15]

- Kerlinger, F.N. & Pedhazur, E.J. (1973). Multiple regression in behavioral research. United States of America: Holt, Rinehart and Winston.
- Kilander, Holger Frederick. (1970). Sex Education in the School: a study of objectives, content, methods, materials and evaluation. London: Macmillan.
- King, B.M., Lorusso J. (1997). Discussions in the Home about sex: Different Recollections by Parents and Children. Journal of sex & Marital Therapy 23: 52-60.
- Landry, E., Bertrand, J.T., Cherry, F. & Rice, J. (1986). Teen pregnancy in New Orleans: Factors that differentiate teens who deliver, abort, and successfully contracept. Journal of Youth and Adolescence 15: 259-74.
- Lefkowitz, E.S., Boone, T., Sigman, M.D. & Au, T.K. (2002). He said, she said: gender differences in self-reported and observed conversations about sexuality. Journal of Research on Adolescence 12: 217–242.
- Lehr, S.T., Demi, A.S., Dilorio, C. & Facticeau, J. (2005). Predictors of father-son communication about sexuality. Journal of Sex Research 42: 119-129.
- Lezin, N., Roller, L., Bean, S. & Taylor, J. (2003). Parent-Child Connectedness: Implications for Research, Interventions, and Positive Impacts on Adolescent [Online]. Resource Center for Adolescent Pregnancy Prevention, ETR Associates. Available from: <http://www.etr.org/recapp/research/litreview.pdf> [2005, September 16]
- Maccoby, E.E., and Martin, J.A. (1983). Socialization in the context of the family: Parent–child interaction. Handbook of child psychology - Socialization, personality, and social development 4: 1–101.

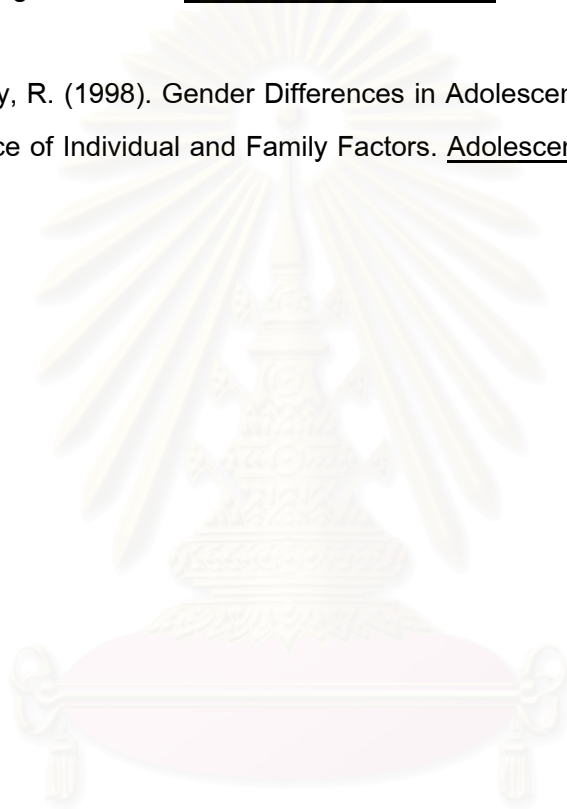
- Meschke L.L., Bartholomae, S., & Zentall, S.R. (2000). Adolescent sexuality and parent-adolescent processes: promoting healthy teen choices. Family Relations 49: 143-154.
- Miller, B.C., McCoy, J.K., Olson, T.D., & Wallace, C.M. (1986). Parental discipline and control attempts in relation to adolescent sexual attitudes and behavior. Journal of Marriage and the Family 48: 503–512.
- Miller, B.C. (1998). Families Matter: A research synthesis of family influences on adolescent pregnancy. Washington, DC: National Campaign to Prevent Teen Pregnancy.
- Miller, B.C., Benson, B., & Galbraith, K.A. (2001). Family relationships and adolescent pregnancy risk: A research synthesis. Developmental Review 21: 1-38.
- Nolin, M.J. & Petersen, K.K. (1992). Gender Differences in parent-child communication about sexuality: an exploratory study. Journal of Adolescent Research 7: 59-79.
- Raffaelli, M., Bogenschneider, K. & Flood, M.F. (1998). Parent-teen communication about sexual topics. Journal of Family Issues 19: 315–333.
- Renk, K., Roberts, R., Roddenberry, A., Luick, M., Hillhouse, S., Mehan, C., Oliveros, A. & Phares, V. (2003). Mothers, fathers, gender role, and time parents spend with their children. Sex Roles: A Journal of Research, April.
- Richards, M. (2000). Jack Tizard Memorial Lecture: Children's Understanding of Inheritance and Family. Child and Adolescent Mental Health 5: 2-8
- Rodgers, K.B., (1999). Parenting processes related to sexual risk taking among adolescent males and females. Journal of Marriage and Family 61: 99-110.

- Shoop, D.M. & Davidson, P.M. (1994). AIDS and adolescents: the relation of parent and partner communication to adolescent condom use. Journal of Adolescence 17: 137-148.
- Simpson, A.R. (2001). Raising Teens: A Synthesis of Research and a Foundation for Action. Boston: Center for Health Communication, Harvard School of Public Health.
- Sieverding, J.A., Adler, N., Witt, S. & Ellen, J. (2005). The Influence of Parental Monitoring on Adolescent Sexual Initiation. Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine 159: 724-729.
- Sieving, R.E., & McNeely, C.S. (2000). Maternal expectations, mother-child connectedness, and adolescent sexual debut. Archives of Pediatric Adolescent Medicine 154: 809-817.
- Smetana, J. G., Metzger, A., & Campione-Barr, N. (2004). African American adolescents' relationships with parents: Developmental transitions and longitudinal patterns. Child Development 75: 932-947.
- Somer, C.L. & Paulson, S.E. (2000). Students' Perceptions of Parent-Adolescent Closeness and Communication about Sexuality: Relations with Sexual Knowledge, Attitudes, and Behaviors. Journal of Adolescence 23: 629-644.
- Steinberg, L. (2001). We know some things: Parent - adolescent relationships in retrospect and prospect. Journal of Research on Adolescence 11: 1-19.
- Thornton, S. (2005). The Internet Encyclopedia of Philosophy[Online]. Available from: <http://www.iep.utm.edu/f/freud.htm#H4> [2005, September 13]
- Waizenhofer, R.N., & Buchanan, C.M., (2004). Mothers' and fathers' knowledge of adolescents' daily activities: Its sources and its links with adolescent adjustment. Journal of Family Psychology 18: 348-360.

Weinstein, M. & Thornton, A. (1989). Mother-child relations and adolescent sexual attitudes and behaviors. Demography 26: 563-77.

White, C.P., Wright, D.W. & Barnes, H.L. (1995). Correlates of parent-child communication about specific sexual topics: A study of rural parents with school-aged children. Personal Relationships 2: 327-343.

Wilson, W. & Jay, R. (1998). Gender Differences in Adolescent Sexual Attitudes: The Influence of Individual and Family Factors. Adolescence 33: 519-531.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ความกรุณาช่วยตรวจสอบความตรงของเนื้อหาแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ศาสตราจารย์กิตติคุณ แพทย์หญิงสุวิทนา อารีพรรค ผู้จัดการฝ่ายการแพทย์โรงพยาบาลเซนต์หลุยส์
3. ดร.นรลักษณ์ เอื้อกิจ อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. อายุ 11 ปี 12 ปี 13 ปี 14 ปี 15 ปี 16 ปี
2. กำลังศึกษาในชั้น ม.1 ม.2 ม.3
3. เพศ ชาย หญิง
4. จำนวนพี่น้องทั้งหมด (รวมตนเองด้วย) คน
 - เป็นเพศชาย คน
 - เป็นเพศหญิง คน
5. ศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม อื่นๆ โปรดระบุ.....
6. จินอาศัวยู่กับผู้ปกครองคนใดบ้าง
 - จินอาศัวยู่กับพ่อและแม่
 - จินอาศัวยู่กับพ่อและแม่เลี้ยง
 - จินอาศัวยู่กับพ่อแม่บุญธรรม
 - จินอาศัวยู่กับแม่และพ่อเลี้ยง
 - บางครั้งจินอาศัวยู่กับแม่และบางครั้งอาศัยอยู่กับพ่อซึ่งทั้งสองคนแยกกันอยู่
 - จินอาศัวยู่กับ ปู่/ย่า/ตา/ยาย หรือญาติผู้ใหญ่อื่นๆ ที่เป็นผู้เลี้ยงดูฉันมา
 - จินอาศัวยู่กับพ่อหรือแม่ คนใดคนหนึ่งเพียงคนเดียว
 - อื่นๆ โปรดระบุ _____
7. จากคำตอบในข้อ 6 มีผู้ปกครองเพศใดบ้าง (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ และโปรดระบุเพียงเพศละ 1 ท่าน)
 - มีแต่ผู้ปกครองหญิง คือ _____
 - มีแต่ผู้ปกครองชาย คือ _____
 - มีทั้งผู้ปกครองหญิง คือ _____ และผู้ปกครองชาย คือ _____

คำถามในแบบสอบถามนี้จะถามถึงเรื่องผู้ปกครอง จึงขออธิบายว่า “ผู้ปกครอง” หรือบางครั้งใช้คำว่า “พ่อแม่” หมายถึง ผู้ใหญ่ที่เป็นผู้เลี้ยงดูตัวท่านในขณะที่ ซึ่งอาจเป็น ผู้ให้ความอุปการะ พ่อเลี้ยง/แม่เลี้ยง หรือญาติของท่านเองก็ได้ และหากว่าท่านอาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่เพียงคนเดียว ก็ให้ท่านตอบคำถามโดยนึกถึงผู้ใหญ่คนนั้นเพียงคนเดียว

หมายเหตุ ผู้ปกครองจากคำตอบในข้อ 7 จะเป็นบุคคลที่ท่านใช้ตอบคำถามในส่วนที่ 2 และ 3 ต่อไป

ส่วนที่ 2 การสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นกับพ่อแม่

“การพูดคุยเรื่องเพศ” หมายถึง การพูดคุยซักถาม สอน อธิบาย ทั้งข้อเท็จจริงและความรู้สึกให้เข้าใจตรงกันในเรื่องราวต่างๆ ตัวทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเพศ เช่น การทำตนให้เหมาะสมกับเพศของตน การปฏิบัติตนเมื่อเข้าสู่วัยหนุ่มสาว การแต่งกายให้เหมาะสม การดูแลความสะอาดอวัยวะเพศ การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศและร่างกายเมื่อเป็นหนุ่มเป็นสาว การมีประจำเดือน การหลั่งอสุจิเป็นครั้งแรกหรือฝันเปียก การตั้งครรรค์ การป้องกันการตั้งครรรค์ การคลอด การปฏิสนธิ การมีเพศสัมพันธ์ โรคติดต่อทางเพศและการป้องกัน การจัดการกับความต้องการทางเพศ การคบเพื่อนต่างเพศอย่างเหมาะสม สื่อเกี่ยวกับเพศฯลฯ

จับคู่เรื่องเหล่านี้กับผู้ปกครอง

	“แม่หรือ ผู้ปกครองหญิง”				“พ่อหรือ ผู้ปกครองชาย”			
	ไม่มี ผู้ปกครอง หญิง	บ่อยๆ	บาง ครั้ง	ไม่ เคย เลย	ไม่มี ผู้ปกครอง ชาย	บ่อยๆ	บาง ครั้ง	ไม่ เคย เลย
8. การวางตัวตรงตามเพศของตน	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9. การเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น และการดูแล ตัวเองเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น (หน้าอกขยาย ขนที่ขึ้นตามที่ต่าง ๆ บนร่างกาย เสียงแตก กลืนตัว ฯลฯ)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10. วิธีดูแลรักษา ทำความสะอาดอวัยวะเพศ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11. ประจำเดือน	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12. ผื่นเปื่อยก	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
13. ร่างกายของเราเรื่องระบบสืบพันธุ์ชาย/หญิง	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
14. การเกิด การปฏิสนธิ การตั้งครรภ์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
15. การคลอด	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
16. สื่อลามก (หนัง/VCD/อินเทอร์เน็ต/หนังสือ/นิตยสาร/ การ์ตูน)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
17. เอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
18. วิธีใช้ถุงยางอนามัย	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
19. วิธีการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
20. วิธีการคุมกำเนิด	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
21. การล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
22. การล่วงละเมิดทางเพศในวัยรุ่น	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
23. การข่มขืน	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
24. กฎหมายและบทลงโทษเกี่ยวกับการข่มขืน	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
25. การทำแท้ง	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
26. กฎหมายและบทลงโทษเกี่ยวกับการทำแท้ง	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
27. การเรียนเพศศึกษาในโรงเรียน	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28. รักร่วมเพศ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
29. การไม่มีคู่อรัก	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
30. การมีคู่อรัก	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
31. การวางตัวกับคู่อรัก	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
32. การวางตัวกับเพื่อนต่างเพศที่ไม่ใช่คู่อรัก	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
33. ความรักและความผิดหวัง	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
34. หนังสือหรือสื่อให้ความรู้เรื่องเพศในด้านต่าง ๆ ที่ไม่ใช่สื่อ ลามก	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
35. วัยที่เหมาะสมจะมีเพศสัมพันธ์	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
36. ทักษะชีวิตที่ใช้ในการเอาตัวรอดจากสถานการณ์ไม่พึง ปรารถนาต่าง ๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
37. ความเท่าเทียมทางเพศในครอบครัว	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

ผู้ปกครองของฉันเป็นแบบนั้นหรือเปล่า

	“แม่หรือผู้ปกครองหญิง”			“พ่อหรือผู้ปกครองชาย”		
	ไม่มีผู้ปกครองหญิง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่มีผู้ปกครองชาย	ใช่	ไม่ใช่
38. ไม่เปิดโอกาสให้ฉันพูด (ขัดจังหวะ/แย่งพูดในขณะที่ฉันกำลังพูดอยู่)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
39. ใช้การอธิบายและให้เหตุผล	☐	☐	☐	☐	☐	☐
40. ปรึกษาหารือกันอยู่เสมอ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
41. ไม่ค่อยได้ปรึกษาหารือกัน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
42. ใช้คำพูดที่สุภาพ และแสดงอารมณ์ที่เหมาะสม	☐	☐	☐	☐	☐	☐
43. ใช้เวลาในการพูดคุยกัน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
44. ผู้ปกครองและฉันได้แลกเปลี่ยนความคิดและความรู้สึกต่อกัน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
45. มีการสื่อสารอย่างชัดเจนถึงพฤติกรรมเสี่ยงและคำนิยมเรื่องเพศ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
46. ฉันสามารถพูดคุยถึงปัญหาต่าง ๆ กับผู้ปกครองได้อย่างสบายใจ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
47. ผู้ปกครองเปิดใจกว้างและสนใจฟัง	☐	☐	☐	☐	☐	☐

ส่วนที่ 3 สัมพันธภาพในครอบครัว : การเลี้ยงดู การเฝ้าสังเกต ความใกล้ชิด

ผู้ปกครองของฉันเป็นแบบนั้นหรือเปล่า

	“แม่หรือผู้ปกครองหญิง”			“พ่อหรือผู้ปกครองชาย”		
	ไม่มีผู้ปกครองหญิง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่มีผู้ปกครองชาย	ใช่	ไม่ใช่
48. สร้างกฎต่าง ๆ สำหรับฉัน เช่น เวลาเข้านอน การทำการบ้าน การเล่นเกม การเล่นเกมอินเทอร์เน็ต ฯลฯ เป็นต้น	☐	☐	☐	☐	☐	☐
49. ผู้ปกครองคาดหวังในตัวของฉันสูง	☐	☐	☐	☐	☐	☐
50. ฉันรับรู้และเข้าใจในความเข้มงวดของผู้ปกครอง	☐	☐	☐	☐	☐	☐
51. กฎทุกอย่างที่มีในบ้าน ผู้ปกครองได้อธิบายอย่างชัดเจนว่ามีเพื่ออะไร และฉันก็เห็นด้วยกับกฎเหล่านั้น	☐	☐	☐	☐	☐	☐
52. ผู้ปกครองให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
53. กฎและระเบียบต่าง ๆ ในบ้าน ได้นำมาปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
54. ลงโทษฉันโดยการไม่ให้ฉันทำกิจกรรมที่ฉันต้องการ เช่น ไม่ให้ดูทีวี ไม่ให้เล่นเกม เป็นต้น	☐	☐	☐	☐	☐	☐
55. ลงโทษฉันโดยการตบ/ตี	☐	☐	☐	☐	☐	☐
56. ควบคุมฉันโดยการตำหนิ/ไม่ยอมรับ/ไม่สนใจ	☐	☐	☐	☐	☐	☐

ผู้ปกครองของฉันเป็นแบบนี้หรือเปล่า

	“แม่หรือ ผู้ปกครองหญิง”			“พ่อหรือ ผู้ปกครองชาย”		
	ไม่มี ผู้ปกครอง หญิง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่มี ผู้ปกครอง ชาย	ใช่	ไม่ใช่
57. เาฉันไปเปรียบเทียบกับเด็กอื่น	☐	☐	☐	☐	☐	☐
58. พุดซ้ำซากถึงเรื่องที่ผมเคยทำผิด	☐	☐	☐	☐	☐	☐
59. เข้ามาก้าวก่ายในชีวิตฉัน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
60. ดูแปลกบ๊องมากเกินไป ทำให้ฉันไม่รู้จั๊กโต	☐	☐	☐	☐	☐	☐
61. ให้ความรักความอาทร	☐	☐	☐	☐	☐	☐
62. แสดงความชื่นชม	☐	☐	☐	☐	☐	☐
63. ให้ฉันตัดสินใจทำอะไรด้วยตัวเองเพื่อให้เป็นบทเรียน แต่เมื่อ ผิดพลาดก็จะช่วยเหลือ โดยไม่ซ้ำเติม	☐	☐	☐	☐	☐	☐
64. ไม่ทำให้ฉันเสียใจ ไม่ทำก้าวร้ายใส่ฉัน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
65. ให้กำลังใจฉัน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
66. ให้ฉันได้ตัดสินใจด้วยตนเอง	☐	☐	☐	☐	☐	☐
67. ไม่เคยถามความคิดเห็นของฉันเลย	☐	☐	☐	☐	☐	☐
68. ไม่สนใจ ปล่อยปละละเลย	☐	☐	☐	☐	☐	☐
69. ให้ฉันมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครอบครัว	☐	☐	☐	☐	☐	☐
70. ว่างใจในตัวฉัน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
71. สนับสนุนให้ฉันแสดงความคิดเห็นของตนเอง	☐	☐	☐	☐	☐	☐
72. ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจต่อการแสดงความคิดเห็น มุมมอง และเรื่องราวต่าง ๆ ของฉัน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
73. เคารพความเป็นตัวของตัวเองของฉัน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
74. เลี่ยงลูกแบบให้ลูกเป็นศูนย์กลาง (ให้ความสำคัญกับความคิด ความต้องการของฉัน)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
75. ฉันรับรู้ได้ว่าผู้ปกครองรักและเป็นห่วง	☐	☐	☐	☐	☐	☐
76. ไปร่วมกิจกรรมของฉันที่โรงเรียน หรือในการแข่งกีฬาต่าง ๆ ..	☐	☐	☐	☐	☐	☐
77. ช่วยฉันเลือกวิชาเรียน แผนการเรียน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
78. ไปพบครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาของฉันอย่างสม่ำเสมอ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
79. ฉันรับรู้ว่าผู้ปกครองมีความเป็นประชาธิปไตย ไม่บังคับฉัน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
80. เข้าใจว่าฉันต้องการและอยากได้อะไร	☐	☐	☐	☐	☐	☐
81. เย็นชา ไม่เอาใจใส่ฉัน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
82. ฉันรู้สึกว่าเป็นที่รักและเป็นที่ต้องการของผู้ปกครอง	☐	☐	☐	☐	☐	☐
83. ฉันรู้ว่าถ้ากลับบ้านช้า ควรจะต้องโทรบอกผู้ปกครอง	☐	☐	☐	☐	☐	☐
84. ผู้ปกครองรู้ว่าฉันอยู่ที่ไหน จะไปไหน และไปกับใคร	☐	☐	☐	☐	☐	☐

ผู้ปกครองของฉันเป็นแบบนั้นหรือเปล่า

	“แม่หรือ ผู้ปกครองหญิง”			“พ่อหรือ ผู้ปกครองชาย”		
	ไม่มี ผู้ปกครอง หญิง	ใช่	ไม่ใช่	ไม่มี ผู้ปกครอง ชาย	ใช่	ไม่ใช่
85. ผู้ปกครองมีเวลาอยู่บ้านกับฉัน (ตอนเช้าและหลังเลิกเรียน เวลานอน วันหยุด) และฉันสามารถพบผู้ปกครองได้เสมอ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
86. รู้ว่าฉันอยู่ที่ไหนและอยู่กับใครหลังเลิกเรียน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
87. ฉันไปในสถานที่ ๆ ผู้ปกครองสั่งห้ามบ่อย ๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
88. รู้จักเพื่อนของฉัน และรู้ว่าเวลาอยู่กับเพื่อน ๆ ฉันไปไหน ทำอะไรกันบ้าง	☐	☐	☐	☐	☐	☐
89. ผู้ปกครองของฉันกับผู้ปกครองเพื่อสนิทของฉันรู้จักกัน	☐	☐	☐	☐	☐	☐
90. มีเวลาทานข้าวหรือดูทีวีด้วยกันในครอบครัวอย่างน้อยวันละหนึ่งครั้ง	☐	☐	☐	☐	☐	☐
91. ใช้เวลาในวันหยุดพร้อมหน้ากันทั้งครอบครัว	☐	☐	☐	☐	☐	☐
92. ฉันรู้สึกใกล้ชิดกับผู้ปกครอง	☐	☐	☐	☐	☐	☐
93. ฉันอยากจะเป็นอย่างแม่/พ่อ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
94. ฉันพอใจในความสัมพันธ์ที่มีกับแม่/พ่อ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
95. มีความสุข รอยยิ้ม หยอกกล้อ และเสียงหัวเราะในครอบครัว	☐	☐	☐	☐	☐	☐
96. ฉันรู้สึกเข้ากับผู้ปกครองได้ดี	☐	☐	☐	☐	☐	☐
97. ฉันรู้สึกว่าครอบครัวอบอุ่น	☐	☐	☐	☐	☐	☐
98. มีการโต้เถียงกันระหว่างฉันและผู้ปกครองเป็นประจำ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
99. ฉันรู้สึกผูกพันกับแม่/พ่อ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
100. เห็นความสำคัญของการอยู่กันเป็นครอบครัว	☐	☐	☐	☐	☐	☐
101. ครอบครัวของฉันไปมาหาสู่กับญาติพี่น้องเสมอ ๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
102. ครอบครัวของฉันมีกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกันเป็นประจำ เช่น ไปรดน้ำผู้ใหญ่ในวันสงกรานต์ มี่งานเลี้ยงญาติ ๆ ในวันหยุดใหม่ เป็นต้น	☐	☐	☐	☐	☐	☐

ขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวนรมนต์ มหาศิริมงคล เกิดเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2521 ที่กรุงเทพฯ

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต ภาควิชาวิทยาศาสตร์
ภาพถ่ายและการพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2544 และเข้าศึกษาต่อใน
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2545

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย